

**POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W GRODZISKU MAZOWIECKIM
05-825 GRODZISK MAZOWIECKI
UL. Żwirki i Wigury 10**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU GRODZISKIEGO
w 2025 ROKU**

Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny
w Grodzisku Mazowieckim
Halina Sankowska
mgr Halina Sankowska

SPIS TREŚCI:

- I.** Informacja ogólna
- II.** Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Komunalnej
- III.** Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Żywności i Żywienia
- IV.** Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Pracy
- V.** Nadzór epidemiologiczny
- VI.** Ocena stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania
- VII.** Działalność oświatowo – zdrowotna i promocja zdrowia
- VIII.** Nadzór zapobiegawczy

I. Informacja ogólna

Państwowa Inspekcja Sanitarna wypełnia zadania z zakresu zdrowia publicznego, określone w Ustawie z dn. 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 416). Swoje zadania realizuje poprzez nadzór bieżący i zapobiegawczy. Organem inspekcji, jako organu rządowego administracji zespolonej w województwie jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, któremu podlega stacja sanitarno-epidemiologiczna. W powiecie grodziskim funkcję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego pełni Pani Halina Sankowska. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna ma siedzibę w Grodzisku Mazowieckim, przy ul. Żwirki i Wigury 10.

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim oraz działających w jego imieniu pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej obejmuje terytorialnie powiat grodziski, który jest położony w zachodniej części Województwa Mazowieckiego. Powiat ten zamieszkuje ponad 106 tys. mieszkańców na powierzchni 367 km². W jego skład wchodzi 6 gmin: Miasto i Gmina Grodzisk Mazowiecki, Gmina Baranów, Gmina Jaktorów, Gmina Żabia Wola oraz miasta Milanówek i Podkowa Leśna.

W ramach prowadzonej działalności inspekcja sanitarna w powiecie grodziskim w roku 2025 sprawowała nadzór bieżący nad warunkami:

- higieny środowiska – nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia, czystością powietrza, gleby, wód i innych elementów środowiska, a także nadzór nad należytym stanem higienicznym nieruchomości, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej, dróg, ulic i środków transportu;
- higieny w zakładach pracy – ocena warunków zdrowotnych środowiska pracy, zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy; nadzór nad wprowadzaniem produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- higieny procesów nauczania i wychowania – ocena warunków higienicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych i wypoczynku oraz sprzętu tam używanego, a także nadzór nad higieną samych procesów nauczania;

Prowadzono nadzór nad:

- warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku – ocena warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, nadzór nad warunkami żywienia zbiorowego, nadzór nad jakością zdrowotną żywności oraz ocena warunków produkcji i obrotu przedmiotów użytku, materiałów i wyrobów do kontaktu żywnością, kosmetyków i innych mających wpływ na zdrowie ludzi;
- warunkami, jakie powinien spełniać personel medyczny i pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Ponadto pracownicy inspekcji sanitarnej realizowali zadania w zakresie:

- oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia – organizowanie, prowadzenie i koordynowanie działalności oświatowo-zdrowotnej, w tym inicjowanie przedsięwzięć popularyzujących zasady higieny otoczenia i zapobiegania chorobom, zaznajamianie z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, propagowanie zdrowego stylu życia i aktywności własnej społeczeństwa na rzecz zdrowia, ocena i wspieranie działalności oświatowo-zdrowotnej szkół i placówek oświatowo-wychowawczych;
- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego – uzgadnianie projektów planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych, uczestnictwo w dopuszczaniu do użytku obiektów budowlanych;
- działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej – dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych, przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby

zakaźne, nadzór nad szczepieniami ochronnymi, dystrybucja szczepionek, poradnictwo w zakresie spraw sanitarno-epidemiologicznych, opracowywanie programów działalności zapobiegawczej i nadzór nad ich wdrażaniem przez placówki medyczne.

○ monitorowania zatruc środkami zastępczymi - monitorowanie przypadków zatruc / zgonów środkami zastępczymi, nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych, kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

II. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Komunalnej

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz jakość wody na pływalniach i w kąpieliskach.

1. Wprowadzenie.

Bieżącym nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej objętych było 17 Stacji Uzdatniania Wody, (jedna stacja została wyłączona w eksploatacji), 12 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 8 wodociągów wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Łączna liczba ludności zaopatrywanej w wodę wynosi ok. 98 tys. mieszkańców. Na terenie powiatu grodzkiego woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodzi wyłącznie z ujęć głębinowych. W celu dokonania oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobierano próby wody z punktów wyznaczonych na sieciach wodociągowych zgodnie z harmonogramem na rok 2025.

2. Jakość wody.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli, wyników analiz badanych próbek wody prowadzonych przez Inspekcję Sanitarną oraz wyników badań przeprowadzanych przez właścicieli i zarządców wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej można stwierdzić, że woda dostarczana przez wszystkie 20 wodociągów, spełniała wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294), z zastrzeżeniem czasowego braku przydatności do spożycia przez ludzi (dot. wodociągu publicznego Podkowa Leśna i wodociągu lokalnego Olmaj) oraz warunkowej przydatności do spożycia przez ludzi (dot. wodociągu publicznego Bartoszkówka, Bieganów i Kozery Nowe, a także wodociągu lokalnego Kasperek i Wodna Osada). Ponadto sporadycznie występowały przekroczenia parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych. W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych (chlorowanie i/lub płukanie sieci), zarządcy wodociągów doprowadzili za każdym razem do przywrócenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia, co potwierdzone zostało sprawozdaniami z badań.

3. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę.

3.1. Wodociągi o wydajności <100m³/dobę.

Wodociąg publiczny Cegłów

Stacja Uzdatniania Wody w Cegłowie została uruchomiona w 2025r. po zakończeniu prac modernizacyjnych. Wodociąg zaopatruje 920 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano czterokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - część razy. W dwóch próbkach wody stwierdzono przekroczenia:

- parametru mikrobiologicznego – ogólna liczba mikroorganizmów (pobrana w ramach nadzoru sanitarnego),
- parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli (pobrana w ramach kontroli wewnętrznej).

Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W październiku 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości.

3.2. Wodociągi o wydajności 100 – 1000 m³/dobę.

Wodociąg publiczny Dąbrówka

Wodociąg o produkcji wody 860 m³/dobę zaopatruje 2811 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano trzykrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - pięć razy. W próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W maju 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg publiczny Stanisławów

Stacja Uzdatniania Wody w Stanisławowie została uruchomiona w 2025r. po zakończeniu prac modernizacyjnych. Wodociąg o produkcji wody 660 m³/dobę zaopatruje 1150 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - osiem razy. W dwóch próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia:

- parametru mikrobiologicznego – ogólna liczba mikroorganizmów,
- parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli.

W jednej próbce wody pobranej w nadzoru sanitarnego stwierdzono podniesioną wartość parametru fizycznego: barwa. Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W październiku 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości.

Wodociąg publiczny Kaski

Wodociąg o produkcji wody 685 m³/dobę zaopatruje 2450 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - sześć razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W październiku 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg publiczny Żelechów

Wodociąg o produkcji wody 687 m³/dobę zaopatruje ok. 3930 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są trzy studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano czterokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - pięć razy. W próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W lipcu 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg publiczny Bartoszkówka

Wodociąg o produkcji 294 m³/dobę zaopatruje ok. 2131 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - siedem razy. W dwóch próbkach wody stwierdzono przekroczenia:

- parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli (pobrana w ramach nadzoru sanitarnego), co skutkowało stwierdzeniem warunkowej przydatności wody do spożycia,
- parametru chemicznego – chlor wolny (pobrana w ramach kontroli wewnętrznej).

Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W lipcu 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg publiczny Musuły

Wodociąg o produkcji wody 486 m³/dobę zaopatruje ok. 3200 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są cztery studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano trzykrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - pięć razy. W próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W lipcu 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg publiczny Podkowa Leśna

Wodociąg o produkcji wody 492 m³/dobę zaopatruje ok. 3551 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są trzy studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano ośmiokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - jedenaście razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie parametrów mikrobiologicznych – bakterie grupy coli oraz enterokoki, co skutkowało stwierdzeniem braku przydatności wody do spożycia. Przekroczenie parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli stwierdzano także w próbkach pobieranych w trakcie prowadzenia działań naprawczych podczas obowiązywania braku przydatności wody do spożycia. W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych przekroczenie w zakresie ww. parametrów zostało usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W czerwcu 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg publiczny Kozery Nowe

Wodociąg o produkcji wody 480 m³/dobę zaopatruje 6814 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano czterokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - dziesięć razy. W dwóch próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia:

- parametru fizycznego i chemicznego – mętność i żelazo, co skutkowało stwierdzeniem warunkowej przydatności wody do spożycia,
- parametru chemicznego – bromodichlorometan.

Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W październiku 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

3.3. Wodociągi o wydajności 1000 – 10 000 m³/dobę

Wodociąg publiczny Grodzisk Mazowiecki

Wodociąg o produkcji wody 8290 m³/dobę zaopatruje 50075 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedenaście studni głębinowych. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano piętnastokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu – osiemdziesiąt osiem razy. W pięciu próbkach wody stwierdzono przekroczenia:

- parametru fizycznego – mętność (dwie próbki pobrane w ramach kontroli wewnętrznej),
- parametru mikrobiologicznego – ogólna liczba mikroorganizmów (próbka pobrana w ramach nadzoru sanitarnego),
- parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli (dwie próbki pobrane w ramach kontroli wewnętrznej).

Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W maju 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg publiczny Milanówek

Wodociąg o produkcji wody 2231 m³/dobę zaopatruje 15664 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest siedem studni głębinowych. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano sześciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu – trzydzieści jeden razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie parametru fizycznego – zapach. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W czerwcu 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg publiczny Bieganów

Wodociąg o produkcji wody 1752 m³/dobę zaopatruje 3990 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu – trzydzieści dwa razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli, co skutkowało stwierdzeniem warunkowej przydatności wody do spożycia. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało

niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W październiku 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

3.4. *Wodociągi o wydajności 10 000 – 100 000 m³/dobę.*

Na terenie powiatu grodziskiego brak wodociągów o ww. wydajności.

3.5. *Wodociągi o wydajności >100 000 m³/dobę.*

Na terenie powiatu grodziskiego brak wodociągów o ww. wydajności.

3.6. *Wodociągi ogółem.*

Wszystkie wodociągi na terenie powiatu grodziskiego są corocznie uwzględniane w harmonogramie kontroli. Nadzór Sekcji Higieny Komunalnej obejmuje łącznie 1 wodociąg o produkcji <100 m³/dobę, 8 wodociągów o produkcji 100-1000 m³/dobę oraz 3 wodociągi o produkcji 1000-10000 m³/dobę. Działania podejmowane przez PPIS w ramach urzędowej kontroli wody przyczyniły się do usunięcia wszystkich potwierdzonych badaniami przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych.

3.7. *Podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia zaopatrujących powyżej 50 osób.*

Wodociąg lokalny Szpitala Zachodniego

Na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki przy ul. Dalekiej 11 zlokalizowany jest kompleks budynków Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. Św. Jana Pawła II, w którym wykorzystywana jest woda pochodząca z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 162,50 m³/d. Podmiot stale dostarczał wodę dla ok. 700 zatrudnionych osób oraz pacjentów szpitala. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy wodociągu - szesnaście razy. W wielu próbkach wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego lub kontroli wewnętrznej stwierdzono niewielkie przekroczenia parametru fizycznego – barwa i mętność. Ponadto czterokrotnie stwierdzano przekroczenia innych parametrów:

- parametru fizycznego – zapach (dwie próbki pobrane w ramach nadzoru sanitarnego),
- parametru mikrobiologicznego – ogólna liczba mikroorganizmów (próbka pobrana w ramach kontroli wewnętrznej),
- parametru chemicznego – żelazo i mangan (próbka pobrana w ramach kontroli wewnętrznej).

Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. Jedyne parametry barwa odbiegał nieznacznie od normy, jednak jego podwyższona wartość nie wpłynęła na jakość wody. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W roku sprawozdawczym prowadzono również nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej. Pobierano próbki wody pod kątem obecności bakterii Legionella Sp. zarówno w ramach nadzoru sanitarnego, jak i kontroli wewnętrznej. Próby pobierane były w pięciu punktach. W żadnej z ww. próbek wody nie stwierdzono ponadnormatywnej ilości bakterii z rodzaju Legionella Sp.

W marcu 2025 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do kontroli z 2024 roku stan sanitarny obiektu nie uległ pogorszeniu.

Wodociąg lokalny Kasperek

Na terenie Gminy Milanówek przy ul. Brwinowskiej 2D w Milanówku zlokalizowany jest budynek użyteczności publicznej, w którym działalność gospodarczą prowadzi podmiot – Europejskie Przedszkole Niepubliczne "Kasperek" Stajenko Spółka Jawna, wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 3 m³/dobę. Podmiot dostarczał wodę dla ok. 140 osób. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano raz, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej cztery razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenie parametru chemicznego – mangan, co skutkowało stwierdzeniem warunkowej przydatności wody do spożycia. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Wodociąg lokalny Zielony Ogródek

Na terenie Gminy Jaktorów w miejscowości Henryszew zlokalizowany jest budynek użyteczności publicznej, w którym działalność gospodarczą prowadzi podmiot – OPIEKA NAD DZIEĆMI "ZIELONY OGRÓDEK" KATARZYNA ZBRZEŻNA, wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 0,5 m³/dobę. Podmiot dostarczał wodę dla ok. 87 osób. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano raz, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej dwa razy. W ww. próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

3.8. Podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia zaopatrujących poniżej 50 osób.

Wodociąg lokalny Olmaj

Na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki, przy ul. G. Orlicz-Dreszera 58 w Kozerkach zlokalizowany jest obiekt, w którym działalność gospodarczą prowadzi podmiot działający na rynku spożywczym – Sławomir Majewski PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWO-USŁUGOWE "OLMAJ", wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 1 m³/dobę. Podmiot dostarczał wodę dla ok. 30 osób. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach kontroli wewnętrznej pobrano trzy razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenie parametru chemicznego – azotany, co skutkowało stwierdzeniem braku przydatności wody do spożycia. Przekroczenie ww. parametru stwierdzono także w próbce pobieranej w trakcie prowadzenia działań naprawczych, podczas obowiązywania braku przydatności wody do spożycia. W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało usunięte.

Wodociąg lokalny agroturystyka w Petrykozach

Na terenie Gminy Żabia Wola przy ul. Myśliwskiej 35 w Petrykozach zlokalizowany jest obiekt, w którym prowadzona jest działalność w zakresie agroturystyki, wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 0,1 m³/dobę. Podmiot dostarczał wodę w zależności od liczby korzystających z wypoczynku - dla 5 do 8 osób. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do

badania w ramach kontroli wewnętrznej pobrano jeden raz. Badania wody nie wykazały przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Wodociąg lokalny w Grzegorzewicach

Na terenie Gminy Żabia Wola przy ul. Pałacowej 58 w Grzegorzewicach zlokalizowany jest obiekt, w którym działalność gospodarczą prowadzi podmiot działający na rynku spożywczym wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 2 m³/dobę. Podmiot dostarczał wodę dla ok. 6 osób. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach kontroli wewnętrznej pobrano dwa razy. W jednej próbce wody stwierdzono przekroczenie parametru chemicznego – żelazo i mangan, co skutkowało stwierdzeniem warunkowej przydatności wody do spożycia. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte.

Wodociąg lokalny Ośrodek Sportowy Kaleń Towarzystwo

Na terenie Gminy Żabia Wola przy ul. Magnolii 2A w miejscowości Kaleń Towarzystwo zlokalizowany jest obiekt, w którym działalność gospodarczą prowadzi podmiot działający na rynku spożywczym wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 5 m³/dobę. Podmiot dostarczał wodę dla 7 osób. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach kontroli wewnętrznej pobrano jeden raz. Badania wody nie wykazały przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Wodociąg lokalny Oddział Sklep

Na terenie Gminy Żabia Wola przy ul. Słonecznej 56 w miejscowości Oddział zlokalizowany jest obiekt, w którym działalność gospodarczą prowadzi podmiot działający na rynku spożywczym wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 0,08 m³/dobę. Podmiot dostarczał wodę dla 1 osoby. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach kontroli wewnętrznej pobrano jeden raz. Badania wody nie wykazały przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

3.9. Studnie publiczne.

Na terenie powiatu grodziskiego brak studni publicznych.

4. Ujęcia wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Na terenie powiatu grodziskiego nie występują ujęcia wód powierzchniowych wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

5. Ocena jakości wody na pływalniach i w kąpieliskach opartych na wodach powierzchniowych Pływalnia Miejska „Wodnik 2000” Grodzisk Maz., ul. Montwiłła 41 (obiekt całoroczny)

Obiekt zaopatrywany jest w wodę przez wodociąg publiczny Grodzisk Mazowiecki. Pływalnia posiada 6 niecek tj.: basen sportowy, basen rekreacyjny, brodzik, jacuzzi, jacuzzi A – antresola oraz jacuzzi B – antresola, a także Wodny Plac Zabaw funkcjonujący w okresie letnim. W okresie sprawozdawczym wodę do badań z niecek oraz systemów cyrkulacji niecek, w ramach kontroli wewnętrznej zarządzającego obiektem pobrano wielokrotnie zachowując częstotliwość i zakres zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). Próbkami

do badań pobrano również w ramach nadzoru sanitarnego. W próbkach występowały niewielkie przekroczenia wartości parametrów chemicznych – chlor związany, chlor wolny, potencjał redox, pH. Zarządzający pływalnią podejmował działania naprawcze w celu dostosowania jakości wody do wymogów ww. rozporządzenia. Występowały pojedyncze przypadki przekroczeń parametrów mikrobiologicznych

- ogólna liczba mikroorganizmów w niecce brodzika,
- ogólna liczba mikroorganizmów i *Escherichia coli* w niecce jacuzzi,
- ogólna liczba mikroorganizmów, w systemie cyrkulacji niecki brodzika, jacuzzi i wodnym placu zabaw.

Z uwagi na stwierdzenie ww. przekroczeń wydawano decyzje nakazujące wyłączenie z Użytkowania niecki basenu i decyzje nakazujące doprowadzenie jakości wody do wymogów rozporządzenia. W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych przekroczenia zostały wyeliminowane.

W roku 2025 stwierdzono pojedyncze przekroczenie dopuszczalnej zawartości bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej w natryskach znajdujących się na terenie pływalni. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte.

W lipcu 2025 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną obiektu, która nie wykazała nieprawidłowości sanitarno-higienicznych.

Basen kąpielowy w Kozerkach, ul. Jowisza (obiekt sezonowy)

Obiekt zaopatrywany jest w wodę przez wodociąg publiczny Grodzisk Mazowiecki i posiada dwie niecki. W okresie sprawozdawczym wodę do badań z niecek i systemów cyrkulacji niecek w ramach kontroli wewnętrznej zarządzającego obiektem pobrano wielokrotnie zachowując częstotliwość i zakres zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). Próbkę do badań pobrano również w ramach nadzoru sanitarnego. W próbkach wystąpiły pojedyncze przypadki przekroczenia wartości parametrów fizykochemicznych – pH, chlor wolny i chloroform. Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W okresie sprawozdawczym zarówno w nieckach jak i w systemach cyrkulacji niecek nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych.

Basen kąpielowy w Milanówku, ul. Sportowa (obiekt sezonowy)

Basen kąpielowy w Milanówku przy ul. Sportowej w sezonie kąpielowym 2025r. był nieczynny.

Kąpieliska

W sezonie letnim 2025 roku na terenie kompleksu rekreacyjnego Stawy Walczewskiego, przy ul. Nadarzyńskiej w Grodzisku Mazowieckim funkcjonowało zorganizowane kąpielisko.

Sezon kąpielowy obejmował okres od 28 czerwca do 31 sierpnia 2025r. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano jeden raz – przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej organizatora kąpieliska - cztery razy, w trakcie trwania sezonu kąpielowego. W próbce wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego – *Escherichia coli* i enterokoki, co skutkowało stwierdzeniem braku przydatności wody do kąpielii i wydaniem decyzji o czasowym zakazie kąpielii. Przekroczenie w zakresie ww. parametrów zostało usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do kąpielii. Na podstawie ww. wyników badań wydawano oceny jakości wody stwierdzające jej przydatność do kąpielii. Podczas trwania sezonu kąpielowego nie odnotowano zakwitów sinic ani

obecności innych zanieczyszczeń w wodzie. Dane na temat warunków na terenie kąpieliska oraz dane dotyczące jakości wody w kąpielisku były na bieżąco wprowadzane do systemu Serwis Kąpieliskowy.

W lipcu 2025 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną kąpieliska wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny obiektu w obszarze udostępnionym dla klientów utrzymuje się na stałym dobrym poziomie.

Stan sanitarny obiektów nadzorowanych przez Sekcję Higieny Komunalnej

1. Szpitale, zakłady opiekuńczo - lecznicze i zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze.

Szpital:

Pod nadzorem znajduje się 1 obiekt – Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. Św. Jana Pawła II zlokalizowany w Grodzisku Mazowieckim, przy ul. Dalekiej 11.

W roku sprawozdawczym w obiekcie prowadzono kontrolę kompleksową w zakresie objętym nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej, tj. sprawdzającą warunki sanitarno-techniczne pralni szpitalnej, prosekury, prawidłowości postępowania z odpadami komunalnymi i medycznymi oraz warunków sanitarno-technicznych na terenie Stacji Uzdatniania Wody wodociągu zakładowego zaopatrującego szpital w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Ponadto w obiekcie przeprowadzono kontrolę tematyczną w zakresie poboru prób ciepłej wody użytkowej na obecność bakterii z rodzaju Legionella. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrole dotyczące poboru prób ciepłej wody użytkowej na obecność bakterii z rodzaju Legionella nie wykazały przekroczeń w zakresie badanego parametru.

Inne pomioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą z rodzaju: stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:

- **Stowarzyszenie MONAR – Krótkoterminowy Ośrodek Terapii i Rehabilitacji Uzależnień, Budy Zosine 109, 96-313 Jaktorów** – placówka pomaga osobom z problemem narkotykowym, udziela specjalistycznej pomocy w zakresie konsultacji, terapii indywidualnej i grupowej oraz zapewnia pomoc ambulatoryjną, a także stacjonarną terapię i rehabilitację osobom uzależnionym. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono w placówce kontroli sanitarnych.
  - **Ośrodek Terapii Uzależnień „CISOWA” Czarny Las, ul. Cisowa 20, 05-825 Grodzisk Mazowiecki** – w placówce udzielana jest pomoc osobom z problemem narkotykowym w zakresie konsultacji, terapii indywidualnej i grupowej oraz rehabilitacji. **W roku sprawozdawczym przeprowadzono w placówce 1 kontrolę sanitarną w zakresie przestrzegania wymogów sanitarno-higienicznych i sanitarno-technicznych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.**
  - **Stacjonarne Centrum Rozwoju Profilaktyki i Leczenia Uzależnień „Ostoja”, ul. Mieszka Pierwszego 2, 05-825 Grodzisk Mazowiecki** - placówka pomaga osobom uzależnionym i udziela specjalistycznej pomocy w zakresie konsultacji, terapii indywidualnej i grupowej. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnej w ww. obiekcie.**
  - **Mazowieckie Hospicjum Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Warszawska 1A, 05-822 Milanówek** – w roku sprawozdawczym nie przeprowadzono w obiekcie kontroli sanitarnych.
- 2. Domy pomocy społecznej oraz inne placówki zapewniające całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w podeszłym wieku oraz przewlekle chorymi**

W ewidencji znajdują się 3 Domy Pomocy Społecznej oraz 7 placówek zapewniających całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w podeszłym wieku oraz przewlekle chorymi.

Domy Pomocy Społecznej:

- **Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, ul. Piasta 5, Milanówek** – Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Obiekt posiada wpis do rejestru Domów Pomocy Społecznej oraz decyzję wojewody nr 90132/2001 z dnia 08.02.2001r. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano w placówce kontroli sanitarnych.**
- **Dom Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym, ul. ks. M. Oziębłowskiego 20** - Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku. Obiekt posiada wpis do rejestru Domów Pomocy Społecznej oraz decyzję Wojewody nr 2/2010 z dnia 11.01.2010r. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano w placówce kontroli sanitarnych.**
- **Dom Pomocy Społecznej ul. 3 Maja 63 Grodzisk Mazowiecki** – Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku – filia Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano w placówce kontroli sanitarnych.**

Inne placówki zapewniające całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w podeszłym wieku oraz przewlekle chorymi:

- **Dom opieki HENRY, Henryszew 13, 96-316 Międzyborów** – obiekt posiada wpis do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej oraz decyzję Wojewody nr 2/2012 z dnia 31.01.2012r. wydaną na czas nieokreślony. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano w placówce kontroli sanitarnych.**
- **Dom Opieki, ul. Jaworowa 23, 05-807 Podkowa Leśna** – obiekt posiada wpis do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej oraz decyzję Wojewody nr 557/2018 z dnia 24.04.2018r. wydaną na czas określony. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano w placówce kontroli sanitarnych.**
- **Villa Milanówek, ul. Warszawska 1A, 05-822 Milanówek** - obiekt posiada wpis do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej oraz decyzję Wojewody nr 38/2019 z dnia 23.04.2019r. wydaną na czas określony. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano w placówce kontroli sanitarnych.**
- **Dom Opieki, Huta Żabiowska, ul. Brzozowa 4, 96-321 Żabia Wola** - obiekt posiada wpis do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej oraz decyzję Wojewody nr 13/2020 z dnia 27.01.2020r. wydaną na czas nieokreślony. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano w placówce kontroli sanitarnych.**
- **Dom Opieki Kaleń, ul. Mszczonowska 38** - obiekt posiada wpis do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej oraz decyzję Wojewody nr 3/2020 z dnia 20.01.2020r. wydaną na czas nieokreślony. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano w placówce kontroli sanitarnych.**

- **Dzienny Dom Pobytu, Milanówek, ul. Kościuszki 116** - placówka prowadzona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej – stowarzyszenie charytatywne z siedzibą w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 18/20. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono w placówce kontroli sanitarnych.**
- **Placówka Czasowej Całodobowej Opieki, Milanówek, ul. Kościuszki 116** - placówka prowadzona przez Polski Komitet Pomocy Społecznej – stowarzyszenie charytatywne z siedzibą w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 18/20. **W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono w placówce kontroli sanitarnych.**

3. Dworce i stacje kolejowe.

W ewidencji znajdują się:

- stacje WKD: Grodzisk Mazowiecki Radońska, Podkowa Leśna Główna,
- przystanki WKD: Grodzisk Mazowiecki Jordanowice, Grodzisk Mazowiecki Piaskowa, Grodzisk Mazowiecki Okrężna, Polesie, Milanówek Grudów, Podkowa Leśna Wschodnia, Podkowa Leśna Zachodnia, Kazimierówka, Brzózki,
- stacje PKP: Grodzisk Mazowiecki,
- przystanki PKP: Milanówek, Jaktorów, Międzyborów, Boża Wola,
- dworce PKP: Grodzisk Mazowiecki, Milanówek, Jaktorów, Międzyborów.

W roku 2025 przeprowadzono kontrolę sanitarną dworca PKP w Jaktorowie. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Środki transportu.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrole sanitarne 5 środków transportu wykorzystywanych podczas prowadzenia działalności w zakresie usług pogrzebowych – samochodów służących do przewozu zwłok/szczątków ludzkich. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości:

- kabiny kierowców kontrolowanych pojazdów w sposób trwały oddzielone od części przewozowej,
- w części transportowej podłogi i ściany wykonane z materiałów łatwo zmywalnych, nienasiąkliwych, łatwych do mycia i dezynfekcji,
- część transportowa posiadała zabezpieczenie przed przesuwaniem trumny,
- w samochodach zapewniono zestaw ubrań roboczych dla pracowników, buty ochronne, nosze do zwłok, jednorazowe kombinezony i rękawiczki, maseczki oraz preparat do dezynfekcji rąk.

5. Ustępy publicznie i toalety ogólnodostępne

Pod nadzorem sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Grodzisku Mazowieckim znajduje się 81 ustępów publicznych (7 skanalizowanych i 74 nieskanalizowane) oraz 13 toalet ogólnodostępnych.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrole sanitarne 38 ustępów publicznych nieskanalizowanych – typu TOI TOI na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki, Żabia Wola, Baranów i Jaktorów, a także 6 ustępów publicznych skanalizowanych. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień: toalety utrzymane były w czystości, wyposażone w środki higieniczne, teren wokół ustępów nieskanalizowanych był uporządkowany, zapewniający łatwy dostęp do

kabin. Serwisowaniem toalet nieskanalizowanych zajmują się firmy specjalistyczne, z którymi gminy posiadają podpisane umowy.

6. Obiekty hotelarskie

Sekcja Higieny Komunalnej w roku 2025 obejmowała nadzorem 7 obiektów hotelarskich skategoryzowanych (6 hoteli i 1 pensjonat) oraz 16 obiektów, w których świadczone są inne usługi hotelarskie. W roku sprawozdawczym skontrolowanych zostało 5 obiektów hotelarskich skategoryzowanych. 3 z ww. kontroli hoteli przeprowadzono w związku ze zgłoszonymi interwencjami dotyczącymi niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego na terenie obiektów, obecności pluskiew oraz w związku z toczącym się postępowaniem dotyczącym zachorowania na legionellozę u osoby przebywającej w hotelu. Część zarzutów zawartych w zgłoszeniach potwierdziła się – w jednym z kontrolowanych obiektów stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy, nie stwierdzono natomiast obecności insektów. Ponadto badania próbek wody nie potwierdziły obecności bakterii z rodzaju Legionella w instalacji ciepłej wody użytkowej. Niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy stwierdzono dodatkowo w jednym z hoteli skontrolowanych zgodnie z harmonogramem na rok 2025. Za stwierdzone nieprawidłowości na osoby odpowiedzialne obecne podczas kontroli nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 500 zł. Kontrole sanitarne sprawdzające potwierdziły natomiast usunięcie pierwotnie stwierdzonych nieprawidłowości.

W roku 2025 przeprowadzono również 5 kontroli sanitarnych innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Ww. kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym kontynuowano nadzór nad ww. obiektami w zakresie obowiązku prowadzenia badań ciepłej wody użytkowej na obecność bakterii Legionella. Wystosowano pisma do właścicieli obiektów hotelarskich przypominające o konieczności prowadzenia monitoringu jakości ciepłej wody użytkowej w obiektach zgodnie z częstotliwością określoną w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Prowadząc nadzór w powyższym zakresie egzekwowano również przedstawianie do wglądu wyników powyższych badań.

7. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Sekcja Higieny Komunalnej PSSE w Grodzisku Mazowieckim w roku sprawozdawczym obejmowała nadzorem: **79** zakładów fryzjerskich i barberskich, **14** zakładów kosmetycznych, w których wykonywane są zabiegi niepowodujące przerwanie ciągłości tkanki, **9** zakładów, w których oferowane są usługi w zakresie udostępniania solarium, **15** zakładów odnowy biologicznej, w których wykonywane są zabiegi niepowodujące przerwanie ciągłości tkanki, **111** zakładów kosmetycznych, w których wykonywane są zabiegi powodujące przerwanie ciągłości tkanki oraz **6** zakładów tatuażu.

W roku sprawozdawczym skontrolowano łącznie 85 ww. zakładów

Nieprawidłowości najczęściej stwierdzane podczas kontroli:

- brak zlewu technicznego do poboru wody do celów porządkowych i wylewania nieczystości,
- brak warunków do przetrzymywania odzieży osobistej i ochronnej personelu,
- brak opracowanych procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi w związku z wykonywaniem zabiegów kosmetycznych powodujących przerwanie ciągłości tkanki ludzkiej,
- brak umywalki do mycia rąk na terenie sali usług,

- brak zlewu do wstępnego mycia narzędzi kosmetycznych wielokrotnego użytku,
- brak lub niewłaściwie zorganizowane stanowisko sterylizacji narzędzi kosmetycznych wielokrotnego użytku,
- brudno utrzymane stanowiska pracy,
- niewłaściwe użytkowanie narzędzi kosmetycznych (narzędzia jednorazowe stosowane wielokrotnie),
- brak prowadzenia prawidłowej kontroli procesów sterylizacji narzędzi kosmetycznych,
- brak dokumentu potwierdzającego wykonanie aktualnego przeglądu technicznego autoklawu,
- brak dostępnych przy stanowiskach do higieny rąk podajników na ręczniki jednorazowe oraz dozowników na środki myjąco-dezynfekcyjne,
- brak do wglądu dokumentów potwierdzających odbiór odpadów wytworzonych podczas prowadzenia działalności.

Stwierdzenie podczas kontroli sanitarnych powyższych uchybień skutkowało nałożeniem obowiązku ich usunięcia w ustalonym w protokole terminie, bądź wydaniem decyzji administracyjnej z określonym terminem wykonania zawartych w niej nakazów. Za uchybienia natury sanitarno-porządkowej natomiast nakładano mandaty karne (nałożono 11 mandatów karnych na łączną kwotę 2450 zł).

Kontrole sanitarne sprawdzające potwierdzały usunięcie pierwotnie stwierdzanych nieprawidłowości, a brakujące dokumenty były przedstawiane do wglądu.

W roku sprawozdawczym kontynuowano szczególnie nadzór nad zakładami kosmetycznymi, w których wykonywane są zabiegi z przerwaniem ciągłości tkanki ludzkiej w zakresie zapewnienia w obiektach właściwych warunków do prowadzenia procesu sterylizacji narzędzi kosmetycznych wielokrotnego użytku oraz jego prawidłowej kontroli – fizycznej, chemicznej i biologicznej. Szczególnym nadzorem objęto zakłady nowootwarte, nie zgłoszone do tut. stacji sanitarnej.

8. Cmentarze, domy pogrzebowe

Na terenie powiatu grodziskiego znajduje się 13 cmentarzy parafialnych i komunalnych oraz 6 zakładów pogrzebowych objętych nadzorem sanitarnym. W roku sprawozdawczym skontrolowane zostały 4 cmentarze oraz 5 zakładów świadczących usługi pogrzebowe. Podczas ww. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

9. Tereny rekreacyjne

W roku 2024 pod nadzorem sekcji Higieny Komunalnej znajdowało się 66 tereny rekreacyjne. Skontrolowano 26 z nich. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Tereny rekreacyjne utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym, zapewniono kosze na odpady, przy wejściach umieszczono tablice informacyjne z regulaminem korzystania z placów zabaw, piktogramy dotyczące zakazu palenia papierosów oraz zakazu wstępu ze zwierzętami. Tereny były ogrodzone i zabezpieczone przed dostępem zwierząt.

10. Inne obiekty

W 2025 roku skontrolowano ponadto 19 innych obiektów użyteczności publicznej będących pod nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej. Były to m.in. kontrole: sal zabaw dla dzieci, obiektów sportowych, parkingów, pralni, czy też lokali mieszkalnych.

11. Interwencje

W roku sprawozdawczym do Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Grodzisku Mazowieckim wpłynęło 46 interwencji. Przyjęte interwencje dotyczyły m. in.:

- pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągów publicznych,
- nieprawidłowego stanu sanitarnego obiektów,
- uciążliwości związanych z nadmiernym hałasem,
- nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami lub ściekami,
- nieprawidłowości w zakresie przetrzymywania zwierząt gospodarskich i domowych,
- uciążliwości związanych z bytowaniem gołębi,
- uciążliwości związanych z obecnością insektów, gryzoni,
- problemu zbieractwa w lokalach mieszkalnych budynków wielorodzinnych

Interwencje rozpatrywano we własnym zakresie, weryfikując ich zasadność lub przekazywano do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami władzom administracji samorządowej bądź innym właściwym merytorycznie jednostkom. Osobom składającym interwencje wystosowano pisma zawiadamiające o sposobie rozpatrzenia wniosków.

Podsumowanie

W porównaniu do roku 2024 nie stwierdzono pogorszenia ogólnego stanu sanitarnego obiektów nadzorowanych przez sekcję Higieny Komunalnej w powiecie grodziskim. Stan sanitarny utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie. Podczas kontroli nie stwierdzano rażących uchybień sanitarnych. Nie odnotowano również problemów dotyczących współpracy z osobami prowadzącymi działalność w nadzorowanych obiektach ani dotyczących egzekwowania poprawy warunków sanitarnych od właścicieli lub zarządców kontrolowanych zakładów. Przedsiębiorcy w ustalonych terminach wykonywali wydane zalecenia i usuwali stwierdzone nieprawidłowości, co potwierdzały kontrole sanitarne sprawdzające. Zwiększona natomiast w porównaniu z rokiem 2024 ilość nałożonych mandatów karnych w kontrolowanych zakładach branży „beauty” związana była z sukcesywnymi kontrolami zakładów niebędących dotychczas pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej (otwierających się bez uprzedniego zgłoszenia).

III. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Żywności i Żywienia

ROK 2025 Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów żywności i żywienia – porównanie liczbowe do roku 2024

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025
1.	Liczba obiektów wg ewidencji/ wg rejestru zakładów w ciągu roku	1302	1362
2.	Liczba obiektów skontrolowanych	332	304
3.	Liczba obiektów sklasyfikowanych/ ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego	47	140
4.	Liczba obiektów o złym stanie sanitarnym (na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego)/niezgodnych	0	0
5.	Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli ogółem, w tym:	433	530
a.	Kontroli kompleksowych	47	140
b.	Kontroli tematycznych	283	211
c.	Kontroli interwencyjnych	50	67
d.	Kontroli sprawdzających	50	36
e.	Kontroli granicznych	3	76
6.	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	200	179
	w tym: przerwania produkcji i unieruchomienia	4	8
	Liczba nałożonych mandatów		
7.	Kwota nałożonych mandatów	62	42
8.	Liczba wniosków skierowanych do Sądu	20 900	17600
9.	Grodzkiego	0	0
	Liczba wniosków o nałożenie kar		
10.	pieniężnych przez PWIS	10	13
	Liczba aktów oskarżenia i zawiadomień		
11.	do prokuratury	-	-
	Liczba prób żywności i przedmiotów		
12.	użytku pobranych i zbadanych	210	201
	Liczba prób żywności i przedmiotów		
13.	użytku zdyskwalifikowanych	0	0

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim w ciągu 2025r. obejmowała nadzorem sanitarnym 1362 obiekty. W obiektach tych przeprowadzono w 2025r. ogółem 530 kontroli i rekontroli, w tym:

- 211 kontroli tematycznych
- 67 kontroli interwencyjnych.
- 36 kontroli sprawdzających
- 76 kontroli granicznych

Kontrole tematyczne podejmowane były w przypadkach:

- złożenia wniosku o wydanie decyzji zatwierdzającej i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS w przypadku nowych zakładów oraz w przypadku zakładów istniejących rozszerzających lub zmieniających zakres działalności,
- podania o wydanie opinii potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-technicznych środka transportu do przewozu żywności lub pisma w sprawie pomocy prawnej dla innych PSSE dotyczącej oceny środków transportu przed wydaniem decyzji zatwierdzającej,
- poboru do badań laboratoryjnych w WSSE w Warszawie oraz laboratoriów zewnętrznych prób środków spożywczych – zgodnie z harmonogramem,
- konieczności oceny jakości tłuszczów smażalniczych,
- wzmożonego nadzoru nad obiektami organizującymi zimowy wypoczynek dzieci lub miejscami zlokalizowanymi w pobliżu miejsc wypoczynku dzieci,
- wzmożenia nadzoru nad obiektami organizującymi letni wypoczynek dzieci lub miejscami zlokalizowanymi w pobliżu miejsc wypoczynku dzieci.

Kontrole interwencyjne podejmowano w związku ze zgłoszeniami konsumentów oraz wystąpieniem ogniska zatrucia pokarmowego.

Porównując liczbę kontroli należy zauważyć, że w 2025r. przeprowadzono znacznie więcej kontroli i rekontroli ogółem tj. 530 w stosunku do 2024r. - 433. W wyniku przeprowadzonych w 2025r. kontroli wydano mniejszą w stosunku do 2024r. liczbę decyzji administracyjnych (179 szt. w 2025r., zaś 200 szt. - w roku 2024). Jednocześnie, w 2025r. nałożono znacznie mniej mandatów karnych (w 2024r. wydano 62 szt. na sumę 20 900 zł., zaś w 2025r. - 42 szt. na kwotę 17 600 zł.). Liczba obiektów objętych nadzorem nieznacznie wzrosła (1302 obiekty w 2024r. i 1362 obiekty w 2025r.). W roku 2025 znacznie spadła liczba kontroli sprawdzających mających na celu potwierdzenie usunięcia uchybień stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych (w 2024r. – 50, zaś w 2025r. – 36). Jednocześnie, znacznie wzrosła liczba kontroli interwencyjnych w porównaniu z 2024r. (w 2024r. – 50, zaś w 2025r. – 67). Spadek ilości wydanych decyzji administracyjnych i znaczny spadek ilości nałożonych mandatów karnych może świadczyć o wzroście świadomości przestrzegania wymagań sanitarno – technicznych wśród przedsiębiorców działających w branży spożywczej i stabilizacji a nawet poprawie stanu sanitarnego obiektów żywieniowych w powiecie grodziskim. Jednocześnie wzrosła liczba kontroli interwencyjnych, często niezasadnych, w szczególności w palcówkach oświatowych (które spowodowane były działalnością mediów społecznościowych i powieleniem przez rodziców niesprawdzonych i często nieprawdziwych informacji).

Ponadto, przeprowadzono większą liczbę kontroli z wykorzystaniem arkusza oceny stanu sanitarnego (w 2024 – 47, zaś w 2025 - 140). W roku 2025, zgodnie z harmonogramem otrzymanym z WSSE w Warszawie pobrano i przekazano do badań w WSSE w Warszawie i laboratoriów zewnętrznych porównywalną liczbę prób tj. 201 prób środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością w porównaniu z 2024r. (210 próby). Pracownicy Stacji przeprowadzali oceny znakowania pobranych prób (w tym suplementów diety, gdzie wymagana ocena znakowania jest dużo bardziej skomplikowana niż w przypadku klasycznych środków spożywczych).

Należy zauważyć, iż w latach 2021-2025 obsada kadrowa w PSSE w Grodzisku Maz. w Sekcji HZN podlegała dużej rotacji.

Należy podkreślić, iż ograniczenie działalności kontrolnej w latach 2020-2022 z uwagi na konieczność prowadzenia działań przy zwalczaniu pandemii COVID-19, pozostawiło trwałe negatywne ślady w świadomości przedsiębiorców w zakresie przestrzegania procedur i instrukcji zapewniających bezpieczeństwo żywności (GHP/GMP/HACCP) i znacznie utrudniało prowadzenie bieżących kontroli sanitarnych również w latach 2024-2025r. Pomimo, iż 2025r. obserwujemy lekką stabilizację stanu sanitarnego w powiecie grodziskim to nadal kontrole miały bardziej skomplikowany charakter, co powodowało przedłużanie czasu kontroli i wymagało przeprowadzania ponownych kontroli sanitarnych sprawdzających.

Jednocześnie należy jednak zaznaczyć, iż pomimo wskazywanych powyżej trudności, pracownicy HZN przeprowadzili znacznie więcej kontroli i rekontroli – 530 (w tym kontroli kompleksowych), pobrali 201 prób oraz dokonali 181 ocen znakowania dla pobranych prób.

STWIERDZANE NIEPRAWIDŁOŚCI:

- brak złożenia wniosku o dokonanie zmian w rejestrze lub wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z rozszerzeniem działalności w zakładzie,
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu,
- niefunkcjonalny układ pomieszczeń w zakładach produkcyjnych, sklepach, lokalach gastronomicznych,
- brak właściwych warunków do mycia i dezynfekcji jaj,
- brak warunków do obróbki mięsa,
- brak warunków do mycia koszy i wózków na zakupy, brudno utrzymane pomieszczenie mycia pojemników transportowych,
- brak umywalek do mycia rąk lub umywalki zostały zdemontowane, brudno utrzymane zlewy lub umywalki do mycia rąk oraz wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem, brak mydła w płynie i ręczników jednorazowego użytku przy umywalkach do mycia rąk,
- brak szafek do przechowywania odzieży wierzchniej i ochronnej personelu, brak segregacji odzieży w szatni dla personelu,
- bardzo brudno utrzymane pomieszczenie socjalno-szatniowe,
- brak szafki na środki myjąco-dezynfekujące i sprzęt porządkowy lub wydzielonego pomieszczenia porządkowego, brudno utrzymane pomieszczenie porządkowe, sprzęt porządkowy przechowywany w miejscach przypadkowych w sąsiedztwie żywności,
- brak wydzielonego punktu poboru wody do celów porządkowych,
- brudno utrzymane pomieszczenia produkcyjne (kuchnia, obieralnia warzyw i owoców), w pomieszczeniach produkcyjnych przechowywane zbędne przedmioty,
- brudno utrzymane pomieszczenia: podłogi z ubytkami, ściany zniszczone z ubytkami glazury, brudne sufity, brudne połączenia ścian i podłóg, brak listew przypodłogowych,
- brudno utrzymane lub zniszczone chłodnie, urządzenia chłodnicze, zamrażarki,
- brudno utrzymany, zniszczony, wymagający wymiany sprzęt produkcyjny lub pomocniczy, brudne, niegładkie blaty produkcyjne,
- brak dowodów zakupu środków spożywczych lub dowodów dostaw surowców, wykorzystywanych w produkcji,
- brak termometrów w urządzeniach chłodniczych, brak monitoringu temperatury oraz brak segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych, zamrażarkach,
- środki spożywcze przechowywane nieprawidłowo, bez zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem, w niewłaściwych miejscach (na korytarzach, w pomieszczeniach socjalnych, w

- toaletach), poza urządzeniami chłodniczymi, bezpośrednio na podłodze,
- sprzedaż przeterminowanych środków spożywczych,
  - brak oznakowania lub niewłaściwe oznakowanie środków spożywczych,
  - brak dopływu bieżącej wody ciepłej i zimnej do zlewów lub umywalek do mycia rąk,
  - brak do wglądu lub brak opracowanych i wdrożonych instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz procedur na podstawie zasad systemu HACCP,
  - brak umowy na wywóz nieczystości stałych.

Próby zakwestionowane pobrane z obrotu i u producenta

Spośród pobranych przez pracowników PSSE w Grodzisku Maz. do badań laboratoryjnych prób żywności i przedmiotów użytku nie zakwestionowano żadnej próby.

Jednakże, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Maz. otrzymał pisma o zakwestionowaniu 3 próbek herbaty czarnej liściastej (pochodzącej ze Sri Lanki), której dystrybutorem był podmiot znajdujący się na terenie powiatu grodziskiego. Próby zostały pobrane na terenie innych powiatów w Polsce w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów i zakwestionowane ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) dla jednego z pestycydów - antrachinonu

Ww. produkty podlegały zgłoszeniu w systemie RASFF. Podmiot odpowiedzialny wdrożył procedurę wycofania kwestionowanych herbat i przeznaczył je do utylizacji.

Jednocześnie, dystrybutor wdrożył działania korygujące:

- wstrzymał import herbaty czarnej ze Sri Lanki do czasu wyjaśnienia sprawy,
- wysłał do badania inne partie herbaty czarnej znajdujące się obecnie na magazynie firmy w celu potwierdzenia zgodności w zakresie pozostałości pestycydów – badania nie wykazały przekroczeń pestycydów.

INTERWENCJE KONSUMENTÓW:

W 2025r. ogółem rozpatrzono 76 interwencji, z czego 39 zasadnych interwencji konsumentów. Główne potwierdzone przyczyny zgłoszeń to:

- sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty min. trwałości, brak identyfikowalności oraz braku przestrzegania zasad sanitarno-epidemiologicznych w sklepie (1 zgłoszenie)
- sprzedaż środków spożywczych po upływie daty min. trwałości w sklepie (1 zgłoszenie)
- niewłaściwa jakość żywności oferowanej do sprzedaży oraz braku przestrzegania zasad sanitarno-epidemiologicznych w obiekcie żywienia zbiorowego otwartego (1 zgłoszenie)
- niewłaściwa jakość żywności oferowanej do sprzedaży oraz braku przestrzegania zasad sanitarno-epidemiologicznych w sklepie (1 zgłoszenie)
- nieprawidłowy sposób przechowywania środków spożywczych w sklepie (2 zgłoszenia)
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny i niehigieniczna sprzedaż środków spożywczych w sklepie (2 zgłoszenia)
- niewłaściwa jakość żywności oferowanej do sprzedaży oraz braku przestrzegania zasad sanitarno-epidemiologicznych w zakładzie obrotu żywnością (obiekt ruchomy) (1 zgłoszenie)

- braku przestrzegania zasad sanitarno- epidemiologicznych w supermarkecie (3 zgłoszenia)
- niewłaściwa jakość żywności produkowanej w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego (szkoła) (1 zgłoszenie)
- nieprawidłowy sposób żywienia dzieci w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego (przedszkole) (1 zgłoszenie)
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych oraz niehigieniczne przygotowywanie posiłków w restauracji (1 zgłoszenie)
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny w ciastkarni (2 zgłoszenia)
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny w zakładzie usług cateringowych (2 zgłoszenia)
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego (szkoła) (1 zgłoszenie)
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego (sala bankietowa) (1 zgłoszenie)
- niewłaściwy stan sanitarno- higieniczny i wystąpienie objawów chorobowych ze strony układu pokarmowego po spożyciu posiłków w restauracji (1 zgłoszenie)
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny w restauracji (10 zgłoszeń)
- niewłaściwy stan sanitarno- higieniczny i wystąpienie objawów chorobowych ze strony układu pokarmowego po spożyciu posiłków produkowanych w obiekcie żywienia zbiorowego otwartego (restauracja) (1 zgłoszenie)
- nieprzestrzeganie procedur/instrukcji GHP/GMP/HACCP w celu zapewnienia prawidłowej jakości żywności oferowanej w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego (szkoła) (2 zgłoszenia)
- nieprzestrzeganie procedur/instrukcji GHP/GMP/HACCP w celu zapewnienia prawidłowej jakości żywności oferowanej w obiekcie obrotu żywnością (sklep) (1 zgłoszenie)
- nieprzestrzeganie procedur/instrukcji GHP/GMP/HACCP w celu zapewnienia prawidłowej jakości żywności oferowanej w obiekcie żywienia zbiorowego otwartego (obiekt ruchomy) (2 zgłoszenia)
- nieprzestrzeganie procedur/instrukcji GHP/GMP/HACCP w celu zapewnienia prawidłowej jakości żywności oferowanej w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego (przedszkole) (1 zgłoszenie).

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych nałożono na osoby odpowiedzialne za stan sanitarny mandaty karno. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały usunięcie nieprawidłowości. Jednocześnie, wydano decyzje płaćnicze. Osobom wnoszącym interwencję udzielono pisemnej odpowiedzi.

PRODUKTY WYCOFYWANE Z RYNKU

Ogółem w 2025r. otrzymano 82 powiadomienia w ramach systemu RASFF, w tym 6 powiadomień dotyczyło zakładów produkcji żywności. Pozostałe powiadomienia dotyczyły głównie zakładów obrotu żywnością oraz częściowo zakładów żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Maz. przekazał 1 powiadomienie alarmowe dot. błędnego zapakowania chipsów, co spowodowało brak deklaracji alergenu – serwatki w proszku z mleka na opakowaniu. Powiadomienie alarmowe zgłoszono na wniosek producenta po wykryciu

niezgodności w czasie kontroli wewnętrznej w zakładzie produkcyjnym. Całość kwestionowanej partii została skierowana do jednego dystrybutora na Węgrzech. Dystrybutor na Węgrzech zablokował produkt i wycofał go z rynku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Maz. nie wydawał decyzji zakazujących wprowadzania do obrotu środka spożywczego w ramach otrzymanych powiadomień RASFF.

Produkty żywnościowe oraz wyroby do kontaktu z żywnością podlegające wycofaniu z obrotu na podstawie zgłoszeń w systemie RASFF:

1. **„Majeranek”** – umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych,
2. **„Lubczyk”** – umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych,
3. **„Oregano”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych,
4. **„Pylek kwiatowy”** – umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 35 alkaloidów pirolizydynowych,
5. **„Naturalna woda mineralna gazowana”** – umieszczona w systemie RASFF ze względu na zanieczyszczenie szkłem produktu,
6. **„Rodzynki”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochraktoksyny A,
7. **„Mąka żytnia”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochraktoksyny A,
8. **„Orzechy laskowe łuskane”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu aflatoksyny B1 oraz sumy aflatoksyn,
9. **„Różne Elementy z kurczaka chłodzone lub mrożone”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella Enteritidis,
10. **„Różne Elementy z kurczaka chłodzone lub mrożone”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella Infantis,
11. **„Różne Elementy z kurczaka chłodzone lub mrożone”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella Typhimurium,
12. **„Różne Elementy z kurczaka chłodzone lub mrożone”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella spp.,
13. **„Kebab mielony”** – umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella spp.,
14. **„Różne Elementy z indyka chłodzone lub mrożone”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella Enteritidis,
15. **„Filet z kaczki”** – umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella Enteritidis,
16. **„Sesam Łuskany”** – umieszczone w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella spp.,
17. **„Suplement diety”** – umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella spp.,
18. **„Bazylika suszona”** – umieszczona w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella Kentucky,
19. **„Ananas kandyzowany”** - umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenie maksymalnego poziomu zawartości barwnika E110,

20. **„Żelki jogurtowe”** - umieszczone w systemie RASFF ze względu na obecność niedozwolonych dla tej grupy żywności dodatków do żywności: E407 E410 oraz E415 i E 412,
21. **„Żelki”** - umieszczone w systemie RASFF ze względu na brak daty minimalnej trwałości na produkcie,
22. **„Barwniki spożywcze”** - umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie niedozwolonego dodatku do żywności – ditlenku tytanu (E171) w barwnikach spożywczych,
23. **„Suplement diety”** - umieszczony w systemie RASFF ze względu na używanie niedopuszczalnych oświadczeń,
24. **„Suplement diety”** - umieszczony w systemie RASFF ze względu na wysoki poziom melatoniny,
25. **„Ketchup”** - umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie wystąpienia bombażu opakowań ketchupów,
26. **„Smalec wieprzowy”** – umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii *Listeria monocytogenes*,
27. **„Boczek rolowany plastry”** – umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii *Listeria monocytogenes*,
28. **„Herbata czarna liściasta”** umieszczona w systemie RASFF ze względu na przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu- antrachinonu,
29. **„Mandarynki”** umieszczone w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu- propiconazolu,
30. **„Brokuły”** umieszczone w systemie RASFF ze względu na przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu- tebukonazolu,
31. **„Ogórek gruntowy”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu- flonikamidu,
32. **„Piwo”** umieszczone w systemie RASFF ze względu na możliwość wystąpienia wtórnej fermentacji (z powodu użycia uszkodzonego refraktometru) powodującej wzrost ciśnienia w butelce i wybuch,
33. **„Szpinak liście głęboko mrożony, rozdrobniony”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – fluazifop,
34. **„Rozmrożony marynowany miecznik”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie wysokiej zawartości rtęci,
35. **„Goździk mielony”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie wysokiej zawartości rtęci,
36. **„Ostropest plamisty”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie wysokiej zawartości kadmu,
37. **„Orzechy laskowe”** umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności zapleśnienia,
38. **„Bułki do burgerów”** umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności zapleśnienia,
39. **„Rodzynki sułtańskie”** umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie cech organoleptycznych tj. zapach obcy, chemiczny, nieakceptowalny w produkcie,
40. **„Suplement diety”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na wykrycie nieautoryzowanych składników nowej żywności,
41. **„Chałwa słonecznikowa z orzeszkami ziemnymi”** umieszczona w systemie RASFF ze względu na wykrycie nieautoryzowanych składników nowej żywności,
42. **„Masa makowa (z bakaliami)”**, umieszczona w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów opium (suma zawartości morfiny i zawartości kodeiny)

43. „Suplementy diety” - umieszczony w systemie RASFF ze względu na poddanie nieoznakowanemu napromienianiu,
44. „Szczypce do sałaty” umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych z produktu,
45. „Pojemnik do przechowywania” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu migracji specyficznej - benzofenonu z produktu,
46. „Kubek szklany” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia migracji ołowiu i kadmu.

ZATRUCIE POKARMOWE

W 2025r. odnotowano 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Ognisko odnotowano w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego (restauracji) po spożyciu posiłków w ramach uroczystości rodzinnej. Ustalono również, że na imprezie serwowany był również tort wyprodukowany w jednej z grodziskach cukierni i dostarczony do restauracji osobiście przez organizatora imprezy. Ustalono, że 31 osób, wykazywało różne objawy chorobowe, natomiast narażonych było 59 osób. Zarówno w restauracji jak i w cukierni przeprowadzono interwencyjne kontrole sanitarne. Podczas kontroli pobrano próby żywnościowe do badań laboratoryjnych w laboratorium WSSE w Warszawie.

Analiza ww. prób żywności nie wykazała obecności bakterii chorobotwórczych.

Podczas kontroli w restauracji stwierdzono liczne nieprawidłowości w zakresie przestrzegania zasad higieny i organizacji pracy m.in.: brudno utrzymane pomieszczenia produkcyjne, nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych bez zachowania zasad segregacji, brak właściwego mycia i dezynfekcji sprzętu produkcyjnego oraz powierzchni roboczych, brak warunków do higienicznego mycia rąk.

W cukierni stwierdzono nieprawidłowości m.in. brudne podłogi w pomieszczeniach cukierni, brak segregacji odzieży ochronnej i własnej, przechowywanie środków spożywczych w niewłaściwych warunkach, bezpośrednio na podłodze (napoje).

W obu ww. obiektach niezwłocznie przeprowadzono zabiegi mycia i sprzątnięcia oraz przeprowadzono dezynfekcję wykonaną przez specjalistyczną firmę.

Przeprowadzona w obu zakładach kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Po objęciu nadzorem epidemiologicznym przez Sekcję Epidemiologii oraz skierowaniu pracowników obu obiektów (11 pracowników restauracji, 4 pracowników cukierni oraz 5 gości przyjęcia do jednokrotnych badań laboratoryjnych w kierunku nosicielstwa *Salmonella* i *Shigella* otrzymano ujemne wyniki badań wszystkich ww. osób.

W wyniku prowadzonych czynności nie ustalono czynnika etiologicznego ani źródła zakażenia.

W 2025r. wydano 8 decyzji zamknięcia zakładu/ograniczenia działalności z natychmiastowym trybem wykonania dot. 4 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego (zakładu produkującego kebab, smażalni ryb, restauracji i restauracji z cateringiem), 1 dot. zakładu obrotu żywnością (sklep), 1 dot. zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego (sala bankietowa), 1 dot. zakładu usług cateringowych i 1 ciastkarni.

GRANICZNA KONTROLA SANITARNA

Liczba firm importujących i/lub eksportujących środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością – 15 firm.

Na terenie powiatu grodziskiego nie znajduje się Urząd Celny i w większości przypadków odprawa graniczna i wydawanie w/w świadectw jakości zdrowotnej odbywa się na terenie innych powiatów. W 2025r. w przypadku firm zajmujących się eksportem tj.: Newton Pharma Limited 35 Ivor Place Lower Ground NW 1 6EA London za pośrednictwem firmy Domowa Apteczka Sp. zo.o. Spółka komandytowa (suplementy diety wyprodukowane przez DOMOWA APTECZKA Sp. zo.o. Spółka Komandytowa) oraz FRANK&OLI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ (zakład produkcji wyrobów ciastkarskich) oraz SO BUBBLE TEA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ (eksport soków buble z magazynu na terenie powiatu grodziskiego) wydano świadectwa jakości zdrowotnej (eksportowe). Ponadto, dla podmiotów zajmujących się importem ROSHEN EUROPE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ (import wyrobów czekoladowych), SG POLAND SP. Z O.O. (import napojów na bazie zielonej herbaty), MAKRO CASH AND CARRY SPÓŁKA AKCYJNA (import wyrobów do kontaktu z żywnością ze stali nierdzewnej) wydano świadectwa jakości zdrowotnej (importowe).

W 2025r. przeprowadzono 76 kontroli sanitarnych granicznych i wydano 76 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością przekraczający granicę:

- 73 dot. środków spożywczych (55 świadectw eksportowych dot. suplementów diety, wyrobów ciastkarskich i soków oraz 18 świadectw importowych dot. wyrobów czekoladowych, napojów na bazie zielonej herbaty i wyrobów do kontaktu z żywnością ze stali nierdzewnej).

W odniesieniu do kontroli granicznych wydano 76 decyzji opłatowych.

WSPÓŁPRACA Z INSPEKCJĄ WETERYNARYJNĄ

W roku 2025 w związku z zawartym w dniu 15 listopada 2018 nowym porozumieniem Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pruszkowie a Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Grodzisku Mazowieckim o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej przekazywano listy obiektów objętych wspólnym nadzorem.

W roku sprawozdawczym 2025r. nie przeprowadzano wspólnych kontroli sanitarnych w zakładzie objętym wspólnym nadzorem.

W ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną:

- właściwi Powiatowi Lekarze Weterynarii przesyłali informacje w sprawie powiadomień w systemie RASFF dot. produktów pochodzących z zakładów nadzorowanych przez IW,
- właściwi Powiatowi Lekarze Weterynarii przesyłali informacje w sprawie przemieszczania się mięsa z obszarów zagrożonych ASF oraz informacje na temat wystąpienia ognisk rzekomego pomoru drobiu,
- na prośbę Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piasecznie przekazywano informacje na temat zakresu w jakim zatwierdzony został zakład magazynujący środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego i prowadzący działania logistyczne i transportowe pozostający pod nadzorem PIS
- na prośbę Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pruszkowie w związku z prowadzonym przez PLW postępowaniem administracyjnym dotyczącym nielegalnej działalności polegającej na porcjowaniu oraz przepakowywaniu produktów rybołówstwa przekazano informacje (faktury) dot. źródła pochodzenia towarów (świeżych filetów rybnych, ryb wędzonych, przetworów rybnych) dostarczanych do sklepu będącego pod nadzorem PIS,

- na prośbę Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pruszkowie w związku z prowadzonym przez PLW postępowaniem przekazano informacje, iż podmiot wskazany w piśmie nie znajduje się pod nadzorem PPIS w Grodzisku Maz., zaś pod wskazanym przez PLW adresem działalność prowadzona przez inny podmiot gospodarczy, który w ramach swojej działalności nie ma możliwości wędzenia świeżych ryb.

- w odpowiedzi na pismo Powiatowego Lekarza Weterynarii w Mławie dot. stwierdzenia ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków oraz konieczności podjęcia działań wycofania produktu z rynku przekazano informacje, iż odbiorcą jaj, podlegających śledzeniu na podstawie Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r., był zakład, który znajduje się pod wspólnym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pruszkowie) i świadczy jedynie usługi logistyczne dla innych podmiotów; jaja zostały przyjęte oraz rozdystrybuowane zgodnie z przekazaną listą dystrybucji, jak również zablokowano dalszą dystrybucję jaj znajdujących się obecnie na stanie magazynu (informacja została również przekazana do wiadomości PLW w Pruszkowie).

- przekazano Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Kutnie informacje na temat próby pobranej do badania w ramach monitoringu żywności pn. Polędwiczka wieprzowa wraz ze sprawozdaniem z badań sporządzonym przez Państwowy Instytut Weterynaryjny Państwowy Instytut Badawczy w Puławach, w którym zawarto informacje, iż w ww. próbce wykryto *Escherichia coli* (szczyepy odporne na cefalosporyny).

- przesyłano prośbę do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pruszkowie o przekazanie informacji czy podmiot znajdujący się pod nadzorem PPIS w Grodzisku Maz. zwracał się do PLW w sprawie wystawienie świadectwa zdrowia przed wywozem (eksportem) ww. produktów do Turcji.

- przekazano Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Bydgoszczy uwagi dot. oznakowania próby pobranej do badania w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku badań zawartości histaminy pn. Krewetki białe, surowe,

- przekazano Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w m. st. Warszawie uwagi dot. oznakowania próby pobranej do badania w ramach urzędowej kontroli żywności w kierunku badań zawartości histaminy pn. Krewetki białe surowe.

Ponadto, przesłano zgodnie z właściwością miejscową i rzeczą:

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Pruszkowie interwencję dot. nieprawidłowości w postępowaniu z żywnością pochodzenia zwierzęcego (patroszenie, filetowanie ryb, wędzenie starych ryb) w magazynie obsługującym sklepy rybne,

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Pruszkowie interwencję dot. nieprawidłowości naruszających dobrostan zwierząt oraz nielegalnej produkcji i sprzedaży żywności pochodzenia zwierzęcego (nabiał - mleko, sery),

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Łukowie interwencję konsumenta dot. wystąpienia objawów chorobowych po spożyciu produktu pn. Burger wołowy

- Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Płocku interwencję konsumenta dot. wystąpienia objawów chorobowych po spożyciu produktu pn. Kiełbasa krucha pieczona.

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU HIGIENY ŻYWIENIA

W 2025r. pod nadzorem znajdowały się 167 obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego. Skontrolowano 47 zakładów, przeprowadzono 69 kontroli i rekontroli. Nałożono 19 mandatów karnych na kwotę 3000zł.

Podczas kontroli w zakładach dokonywana jest ocena jakości żywienia, kontrola prawidłowości jadłospisów i zgodności z raportami magazynowymi oraz zgodności z rozporządzeniem Min. Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży

w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016r. poz 1154). Ogółem w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego oceniono zgodnie z check-listą 12 jadłospisów. Pozostałe kontrole (głównie interwencyjne) zawierały elementy sprawdzania jadłospisów i zgodności z przepisami prawa, W 1 obiekcie - Żłobek i Przedszkole stwierdzono nieprawidłowości w zakresie zbiorowego żywienia dzieci i młodzieży w jednostce systemu oświaty w ramach żywienia zbiorowego. Prowadząca działalność stosowała środki spożywcze niespełniające odpowiednich wymagań dla danej grupy wiekowej, wynikające z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, co jest niezgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016 r. poz. 1154).

W związku z powyższym na podstawie art. 103 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia skierowano wniosek o nałożenie grzywny do MWPIŚ w Warszawie. MWPIŚ w Warszawie nałożył na podmiot grzywnę w wysokości 1000 zł. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą – nieprawidłowości, w tym w zakresie jadłospisów zostały usunięte.

Wielokrotnie udzielano wyczerpujących telefonicznych odpowiedzi zainteresowanym rodzicom oraz podmiotom prowadzącym działalność w zakresie żywienia dzieci na temat rozporządzenia Min. Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016r. poz 1154).

ISTOTNE OSIĄGNIĘCIA PIS

Sekcja HZN, realizowała w sposób optymalny bieżące zadania tj: w porównaniu do 2024r. w roku 2025 przeprowadzono więcej kontroli i rekontroli – ogółem 530 (w tym kontroli kompleksowych) i pobrano znacznie więcej prób do badań – ogółem 201 prób oraz dokonano 181 ocen znakowania dla pobranych prób.

TRUDNOŚCI

- szeroki zakres i różnorodność zagadnień jakimi zajmuje się Sekcja HZN, w tym działania wymagające udzielenia odpowiedzi w krótkim lub wyznaczonym terminie (m.in. powiadomienia RASFF, wzmożony nadzór nad suplementami diety, obrót środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego, nadzór nad produkcją i obrotem przedmiotami użytku, nadzór nad warunkami produkcji i obrotu żywnością, działalność z zakresu higieny żywienia, pobieranie prób do badań laboratoryjnych, współpraca z Inspekcją Weterynaryjną i PIORIN, kontrole interwencyjne);
- konieczność wykonania kontroli ponadplanowych, w związku z wydawaniem decyzji zatwierdzających, kontrolami interwencyjnymi, sprawdzającymi i tematycznymi;
- konieczność prowadzenia znacznej ilości rejestrów, w tym w formie elektronicznej,
- prowadzenie nadzoru nad suplementami diety, głównie z oceną oznakowania suplementów diety
- problemy z oceną znakowania wszystkich prób pobieranych w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności (pobrano 201 prób i przeprowadzono 181 ocen znakowania),
- Kontrole miały bardziej skomplikowany charakter, co powodowało przedłużanie czasu kontroli i wymagało przeprowadzania ponownych kontroli sanitarnych sprawdzających.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

- W dalszym ciągu należy prowadzić działania mające na celu poprawę stanu sanitarnego obiektów zewidencjonowanych w PSSE w Grodzisku Maz., w szczególności należy zwrócić uwagę na obiekty, w których wydano nakazowe decyzje adm. i obiekty, w których stwierdzono nieprawidłowości i wydano zalecenia w zakresie higieniczno-sanitarnym.
- Należy prowadzić działania zmierzające do wdrożenia we wszystkich obiektach objętych nadzorem PSSE zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP.
- W 2026r. należy w miarę możliwości prowadzić kontrole sanitarne zgodnie z opracowanym harmonogramem kontroli, a ponadto, przeprowadzić kontrole sanitarne w obiektach nie skontrolowanych w 2025r.

IV. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Pracy

WSTĘP

Do zakresu działania sekcji Higieny Pracy w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola:

* przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;

* utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy.

* przestrzegania przez osoby produkujące, importujące bądź wprowadzające substancje lub mieszaniny chemiczne do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przez użytkowników substancji/mieszanin chemicznych obowiązków wynikających z ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach ([t.j. Dz.U. 2022 poz. 1816 z późn. zm.](#)) oraz rozporządzeń Wspólnoty Europejskiej takich jak:

- 1272/2008 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. UE seria L 353, 31.12.2008, p. 1–1355 z późn. zm.) *zwanego dalej rozporządzeniem CLP*- 1907/2006 - Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. UE seria L 396, 30.12.2006, p. 1–794 z późn. zm.), *zwanego dalej rozporządzeniem REACH*

* przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu i stosujące prekursory kategorii 2 i 3 rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie prekursorów narkotykowych (Dz.U. seria L 47, 18.2.2004, p. 1–10 z późn. zm.) oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi (Dz.U. UE seria L 22, 26.1.2005, p. 1–10 z późn. zm.);

* przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej wynikających z ustawy z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 24, ze zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz.U. UE seria L 167 27.6.2012, p. 1 z późn. zm.);

* przestrzegania przepisów dotyczących zgodności detergentu z przepisami rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004r. w sprawie detergentów (Dz.U. UE seria L 104, 8.4.2004, p. 1–35, *Special edition in Polish: Chapter 13 Volume 034 p. 48 - 83* z póź. zm.);

* przestrzegania przepisów dotyczących zgodności kosmetyku z przepisami ustawy z dnia 4 października 2018r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. 2018 poz. 2227) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009r. dotyczącego produktów kosmetycznych (Dz.U. seria L 342, 22.12.2009, p. 59–209 ze zm.);

* przestrzegania przepisów w zakresie ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1162, ze zm.);

* spełnienia przez przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. 2026 poz. 43) w zakresie art. 23r ust. 3 pkt 1) posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1–4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych; 2) wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a; 3) zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o którym mowa w art. 43e oraz współpraca w podanym zakresie z Prezesem URE.

jak również:

* monitorowanie przypadków zatruc / zgonów spowodowanych środkami zastępczymi,

* nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych;

* kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj Dz.U. 2023 poz. 1939), dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzspółnotowej dostawy lub wewnątrzspółnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

W 2025 roku w ewidencji sekcji Higieny Pracy znajdowało się 509 zakładów zatrudniających łącznie 16145 osób. Struktura zakładów pod względem zatrudnienia kształtowała się następująco:

	Liczba zakładów wg liczby zatrudnionych pracowników				Łącznie zakładów	Liczba zatrudnionych objętych nadzorem sekcji Higiena Pracy
	≤ 9	10-49	50 - 249	≥ 250		
w ewidencji	282	167	49	11	509	16145
skontrolowane w 2025r.	71	34	13	2	120	2949

W związku z wykonywaniem zadań w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego w 2025 roku pracownicy sekcji Higieny Pracy przeprowadzili 164 kontrole w 120 przedsiębiorstwach oraz przeprowadzono 7 wizytacji w ramach postępowań wyjaśniających dot. chorób zawodowych. Nieprawidłowości stwierdzono podczas 43 kontroli co stanowi 26% wszystkich kontroli. W efekcie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 13 decyzji nakazujących ich usunięcie. Pozostałe podmioty kontrolowane usunęły uchybienia przed wydaniem takiej decyzji.

WYNIKI KONTROLI

I. W zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy:

Poniżej przedstawiono tabelę ilustrującą najczęściej stwierdzane uchybienia podczas kontroli.

Liczba zakładów, w których stwierdzono:	
zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń pracy i sanitarno-higienicznych	19
brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy	18
uchybienia w zakresie stosowania / wprowadzania do obrotu substancji / mieszanin chemicznych	13
uchybienia w zakresie narażenia pracowników na działanie czynników biologicznych	7
uchybienia w zakresie oceny ryzyka zawodowego i zapoznawania pracowników z tym ryzykiem	6
uchybienia w zakresie narażenia pracowników na działanie czynników rakotwórczych, mutagennych, reprotoksycznych	5
przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu / drgań / czynników chemicznych / pyłów	4

Najwięcej uchybień, jak co roku, związanych było z niewłaściwym stanem sanitarno-higienicznym pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń sanitarno-higienicznych (ok. 16% skontrolowanych obiektów) oraz niewykonywaniem we wskazanych w przepisach terminach pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (ok. 15% skontrolowanych obiektów).

W 8 zakładach znajdujących się pod nadzorem PSSE wm. na stanowiskach pracy pracownicy wykonywali pracę w warunkach ponadnormatywnego poziomu hałasu, to jest powyżej 85dB. W przypadku 2 zakładów poziom narażenia dzięki podjętym przez pracodawców działaniom udało się obniżyć poniżej 85 dB. W jednym poziom narażenia został obniżony, ale nie zlikwidowany. W przypadku 6 zakładów są to przekroczenia występujące stale i związane są z procesem technologicznym. W 12 zakładach praca wykonywana jest w warunkach narażających pracowników na drgania powyżej progu działania drgań, co także zobowiązuje pracodawcę do podjęcia działań organizacyjno-technicznych zmierzających do obniżenia poziomu narażenia, tak samo jak w przypadku przekroczenia dopuszczalnych normatywów. Pracodawcy są obligowani do zapewnienia pracownikom niezbędnych

środków ochrony indywidualnej, ograniczenia liczby narażonych, ustalenia przyczyn przekroczeń i podjęcia działań zmierzających do ich usunięcia. W 2025 roku nie odnotowano zakładów, w którym występowało ponadnormatywne narażenie na czynniki chemiczne lub pyły.

Nadzorem w zakresie narażenia pracowników na działanie czynników rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych objętych było 97 zakładów, z czego skontrolowano 24. Wzrost liczby zakładów w odniesieniu do zeszłych lat (84 zakłady w 2024 roku i 73 zakłady w 2023 roku) wiąże się ze zwiększeniem działań edukacyjnych w tym zakresie, obejmowaniem nadzorem nowych obiektów, rozszerzeniem w 2024 roku liczby czynników objętych rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1126). Chodzi głównie o czynniki reprotoksyczne czyli takie, które działają szkodliwie na rozrodczość. Działanie szkodliwe na rozrodczość oznacza niekorzystny wpływ na funkcje rozrodcze i płodność u dorosłych mężczyzn i kobiet oraz toksyczność rozwojową potomstwa w następstwie narażenia na substancję lub mieszaninę. Występowanie takich substancji stwierdzono w 15 zakładach. Dominującym rodzajem czynnika rakotwórczego na terenie powiatu grodziskiego były i są pyły drewna (każdego rodzaju). Występuje on w 31 zakładach objętych nadzorem. W placówkach medycznych oraz przychodniach weterynaryjnych dominuje narażenie na promieniowanie jonizujące oraz kontakt z formaldehydem (14 zakładów), natomiast na stacjach paliw narażenie związane jest z kontaktem z niskowrzącą benzyną niespecyfikowaną (17 zakładów).

Do innych czynników rakotwórczych/mutagennych odnotowanych na terenie powiatu grodziskiego zalicza się m.in.: tlenek etylenu, związki niklu, pyły azbestu, krystaliczną krzemionkę. Odnotowuje się także narażenie związane z procesami technologicznymi takimi jak „prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika”, które dotyczą w głównej mierze pracowników warsztatów samochodowych (7 zakładów), oraz „prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla” (8 zakładów). Ogólnie przewiduje się dalszy wzrost liczby zakładów pod nadzorem w związku ze zgłoszeniami otrzymywanymi z aptek, gdzie pracownicy przygotowując np. maści, korzystają z surowców o działaniu głównie reprotoksycznym. Na podstawie otrzymanych sprawozdań ustalono, że najczęściej chodzi o kontakt z witaminą A, kwasem borowym i hydrokortyzolem.

Podczas kontroli bieżących prowadzone są działania informacyjno-edukacyjne dotyczące oddziaływanie różnych czynników szkodliwych dla zdrowia pracowników. Między innymi w ramach współpracy z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy - Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie podczas kontroli zakładów pracy przekazuje się informacje dot. bazy CHEMPYŁ oraz bazy BIOINFO.

CHOROBY ZAWODOWE

W ramach oceny narażenia zawodowego przeprowadzono 21 wizytacji w istniejących zakładach pracy lub w Archiwum Państwowym Dokumentacji Osobowej i Płacowej w Milanówku. Wydano 1 decyzję umarzającą dla strony postępowania w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej, 1 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej i 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. W stosunku do pozostałych przypadków kontynuowane jest postępowanie administracyjne lub postępowanie było prowadzone na rzecz innych Stacji sanitarnych. Liczba prowadzonych

postępowań własnych w 2025 roku wynosiła 5, a do tego przeprowadzono 13 dochodzeń na rzecz innych PSSE.

Większość prowadzonych postępowań związanych jest nadal z cieśnią nadgarstka. Wynika to z charakteru prowadzonej działalności przez zakłady mieszczące się na terenie powiatu grodziskiego. W ramach kontroli bieżących prowadzonych w obiektach, gdzie wystąpiła choroba zawodowa prowadzone są działania monitorujące obciążone stanowiska pracy. W zakresie postępowań związanych z chorobami zawodowymi prowadzona jest współpraca z Archiwami Państwowymi, Państwową Inspekcją Pracy, Mazowieckim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy, Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi oraz z ZUS/KRUS. Prowadzone są także działania informacyjno-edukacyjne dotyczące postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zawodowej.

II. W zakresie przestrzegania przepisów dotyczących produkcji, importu, wprowadzania substancji lub mieszanin chemicznych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz użytkowania substancji lub mieszanin chemicznych w działalności zawodowej:

W zakresie wprowadzania do obrotu i/lub stosowania substancji i mieszanin chemicznych nadzorowi podlegało 131 firm wprowadzających / dystrybuujących chemikalia oraz 109 stosujących je w działalności zawodowej. W 2025 roku przeprowadzono łącznie 60 kontroli w podanym zakresie, z czego podczas 13 stwierdzono nieprawidłowości. W ramach współpracy z innymi urzędami prowadzone były kontrole spełnienia przez przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne w zakresie art. 23r ust. 3 pkt 1) posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych; 2) wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a; 3) zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o którym mowa w art. 43e.

Co roku podejmowane są działania na rzecz Komisji Europejskiej w zakresie chemikaliów. Działania te mają na celu weryfikację stopnia wdrażania rozporządzeń unijnych w krajach członkowskich. Obejmują one weryfikacje przestrzegania przez wytwórców i stosujących głównie przepisów rozporządzenia REACH, CLP, jak również rozporządzeń dot. prekursorów narkotykowych, produktów biobójczych czy kosmetycznych.

W ramach nadzoru nad chemikaliami prowadzona jest współpraca z Współpracą z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy - Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie (CIOP-B) oraz Biurem ds. Substancji Chemicznych (BdsSch).

III. W zakresie przestrzegania przepisów przez podmioty gospodarcze wprowadzające do obrotu i stosujące prekursory kategorii 2 i 3:

W nadzorze stacji sanitarno-epidemiologicznej w 2025 roku było 6 podmiotów zajmujących się handlem prekursorami chemicznymi, przy czym do obrotu wprowadzane są tylko prekursory kategorii 3. Podczas kontroli bieżących firmy są weryfikowane również pod kątem stosowania takich substancji. W nadzorze jest ich obecnie 21. W roku 2025 nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie handlu / stosowania prekursorów narkotykowych.

IV. W zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej:

W ewidencji sekcji Higieny Pracy w PSSE w Grodzisku Mazowieckim znajduje się 65 podmiotów gospodarczych zajmujące się handlem produktami biobójczymi. Według rozporządzenia 528/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady, wyróżnia się:

art 3 pkt i) „udostępnianie na rynku” oznacza każde odpłatne lub nieodpłatne dostarczanie produktu biobójczego lub wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych w celu jego dystrybucji lub stosowania w ramach działalności handlowej;

art 3 pkt j) „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwsze udostępnienie na rynku produktu biobójczego lub wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych.

Cztery firmy uzyskały pozwolenia na wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, pozostałe nadzorowane podmioty gospodarcze zajmują się wyłącznie udostępnianiem produktów biobójczych na rynku. Po przeprowadzeniu 12 kontroli, które w głównej mierze dotyczyły oznakowania produktu i możliwości udostępniania na rynku, w 3 wypadkach stwierdzono uchybienia. W ramach nadzoru nad przedmiotowymi produktami prowadzona jest współpraca z Urzędem Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (URPL).

V. W zakresie przestrzegania przepisów dotyczących detergentów:

W ewidencji sekcji Higieny Pracy w PSSE w Grodzisku Mazowieckim znajdują się 3 podmioty gospodarcze zajmujące się wytwarzaniem detergentów, 1 importem oraz 75 firm zajmujących się ich udostępnianiem na rynku. Inspekcja sanitarna zajmuje się sprawdzaniem zgodności detergentu z przepisami rozporządzenia (WE) nr 648/2004. Kontrole dotyczą m.in. oznakowania produktu, karty charakterystyki, dokumentacji związanej z zawartą w produkcie substancją czynną. W 2025 roku przeprowadzono 6 kontroli w podanym zakresie, z czego w 3 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości.

VI. W zakresie przestrzegania przepisów dotyczących kosmetyków;

W ewidencji sekcji Higieny Pracy w PSSE w Grodzisku Mazowieckim znajduje się 8 podmiotów odpowiedzialnych za produkty kosmetyczne, 7 podmiotów gospodarczych zajmujących się wytwarzaniem produktów kosmetycznych, 1 importer oraz 43 firmy zajmujące się ich udostępnianiem na rynku. W ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi przeprowadzono 9 kontroli, które nie wykazały nieprawidłowości. Tematem wiodącym było sprawdzanie czy produkty nie zawierają substancji zakazanych / ograniczonych do stosowania, czy posiadają właściwe oznakowanie oraz czy podmiot odpowiedzialny dysponuje właściwą dokumentacją. Inspekcja sanitarna zajmuje się sprawdzaniem zgodności produktu kosmetycznego z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 dotyczącego produktów kosmetycznych. Kontrole dotyczą m.in. oznakowania produktu, dokumentacji oraz warunków procesu produkcji.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU GRODZISK MAZOWIECKI W ZAKRESIE OGRANICZANIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZEZ ŚRODKI ZASTĘPCZE

ZATRUCIA

W ramach monitorowania zatruc środków zastępczymi prowadzona jest współpraca z Samodzielnym Publicznym Specjalistycznym Szpitalem Zachodnim im. św. Jana Pawła II, przychodniami na terenie powiatu grodziskiego oraz Komendą Powiatową Policji w Grodzisku Mazowieckim, Strażą Miejską w Milanówku i Grodzisku Mazowieckim. W odniesieniu do ilości

przypadków zgonów spowodowanych środkami zastępczymi są one pozyskiwane z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. W 2025 roku odnotowano 4 przypadki podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi, z czego 3 dotyczyły mieszkańców powiatu grodziskiego. Poniżej zestawiono dane z lat 2015-2025 odnoszące się do skali problemu w odniesieniu do całego kraju, województwa mazowieckiego oraz powiatu grodziskiego. Dane w większości pozyskano z dostępnych na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego raportów w sprawie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych obejmujące lata 2013-2024 oraz Systemu Monitorowania Informacji o Dopalaczach (SMIOD). Poniżej podano link do ww. raportów:

<https://www.gov.pl/web/gis/informacja-w-zakresie-art-30a-ust-6-ustawy-z-dnia-29-lipca-2005r-o-przeciwdziałaniu-narkomanii>

Na stronie PSSE w Grodzisku Mazowieckim dostępne są również przekierowania do raportów europejskich w sprawie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych obejmujących lata 2016-2025:

<https://www.gov.pl/web/psse-grodzisk-mazowiecki/dopalacze>

rok	Liczba podejrzeń zatruc / zgonów związanych z „nowymi narkotykami”		
	kraj	województwo mazowieckie	hospitalizowany w powiecie grodziskim / dotyczy mieszkańców powiatu *
2015	7357	433	16 / 5
2016	4369	203	3 / 3
2017	4324, w tym 72 zgony	271, w tym 2 zgony	9 / 3
2018	4258, w tym 162 zgony	304, w tym 3 zgony	11 / 8
2019	2148, w tym 184 zgonów	136, w tym 72 zgony	7 / 3, w tym 1 zgon
2020	806, w tym 17 zgonów	46, w tym 3 zgony	8 / 4, w tym 1 zgon
2021	517*, w tym 11 zgonów	2*, w tym 0 zgonów	6 / 3
2022	1241*, w tym 17 zgonów	59*, w tym 0 zgonów	2 / 2
2023	1698*, w tym 31 zgonów	25*, w tym 2 zgony	6 / 4
2024	2718*, w tym 40 zgonów	131*, w tym 2 zgony	3 / 3
2025	4321*, w tym 31 zgonów	317*, w tym 2 zgony	4/3

*dane pozyskane z Systemu Monitorowania Informacji o Dopalaczach (SMIOD).

W roku 2025 zatrucia dotyczyły osób w wieku ≤18 lat (1 kobieta, 2 mężczyzn) i 1 w wieku 38 lat (mężczyzna). Nie odnotowano przypadków zgonów na terenie powiatu grodziskiego.

Po zmianie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, na podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne nałożono obowiązek zgłaszania w ciągu 48 godzin państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu wystąpienia zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Współpraca w takim zakresie z placówkami medycznymi prowadzona jest od 2015 roku.

WPROWADZANIE DO OBROTU

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Grodzisku Mazowieckim, ze Strażą Miejską w Grodzisku Mazowieckim i Milanówku, z Izbą Celną w ramach kontroli wprowadzania / wytwarzania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Współpraca obejmuje informowanie o ewentualnych miejscach sprzedaży tych środków, zwalczanie nielegalnego wprowadzania / wytwarzania środków zastępczych do obrotu. W 2025 r. nie prowadzono nowych postępowań w podanym zakresie. Nie stwierdzono punktów stacjonarnej sprzedaży środków zastępczych na terenie powiatu grodziskiego.

W ramach akcji „bezpieczne ferie” i „bezpieczne wakacje” prowadzone są działania kontrolne dotyczące przestrzegania przepisów w zakresie ustawy z dnia o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Kontrole dotyczą głównie sklepów z e-papierosami i produktami konopnymi. Podczas kontroli sprawdza się m.in. przestrzeganie zakazu sprzedaży osobom nieletnim e-papierosów i wyrobów tytoniowych, zakaz sprzedaży wysyłkowej, niedozwolone formy promocji i reklamy, dostęp do certyfikatów określających zawartość THC (substancja psychotropowa) w dostępnych w sprzedaży produktach konopnych.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Profilaktyką w zakresie określonym przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii w formie spotkań z nauczycielami, rodzicami zajmuje się przede wszystkim sekcja oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w PSSE w.m.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim umieszczono Raporty Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz w formie pdf książkę „Nowe narkotyki. Dopalacze – wybrane zagadnienia toksykologii współczesnej” opracowaną przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym. <https://www.gov.pl/web/psse-grodzisk-mazowiecki/dopalacze>

NADZÓR NAD PODMIOTAMI ZAJMUJĄCYMI SIĘ NPS (nowe substancje psychoaktywne)

W 2025 roku nie otrzymano od Inspektora do spraw Substancji Chemicznych informacji dotyczących wydanych zezwoleń dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie legalnego wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzspółnotowej dostawy lub wewnątrzspółnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie na terenie powiatu grodziskiego. W razie otrzymania takiego zgłoszenia prowadzona jest współpraca polegająca na sprawdzeniu takiego podmiotu pod kątem spełnienia wymogów prawnych.

V. Nadzór epidemiologiczny

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim w roku 2025 zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontynuowała działania z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, bieżącego nadzoru w zakresie prawidłowej realizacji szczepień ochronnych oraz zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, poprzez :

- 1) prowadzenie analiz i ocen epidemiologicznych w zakresie zakażeń i chorób zakaźnych występujących na terenie powiatu grodziskiego na podstawie zgłoszeń dokonywanych do PSSE przez podmioty lecznicze oraz laboratoria medyczne;
- 2) dokonywanie na bieżąco aktualizacji procedur, w tym Procedury "Postępowania w przypadku wystąpienia na terenie powiatu grodziskiego niebezpiecznej choroby zakaźnej, masowych zachorowań na choroby zakaźne oraz ataku bioterrorystycznego" zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Kontynuowanie współpracy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ze służbami, takimi jak: podmioty lecznicze, policja, straż pożarna, ośrodki pomocy społecznej, ośrodki opieki całodobowej (DPS), jednostki administracji publicznej.
- 3) aktualizacje procedur i instrukcji postępowania w zakresie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej, przekazywanie ich do realizacji podmiotom leczniczym w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej oraz kontrola ich realizacji;
- 4) sprawowanie nadzoru bieżącego nad realizacją programu powszechnych szczepień ochronnych, który ewoluuje zgodnie z aktualną wiedzą medyczną oraz ma w Polsce charakter powszechny i podlegają mu wszystkie osoby przebywające na terenie Polski.
- 5) kontynuowanie działań mających na celu wzmożenie monitorowania i oceny zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa epidemiologicznego na terenie powiatu w związku z agresją wojskową Rosji wobec Ukrainy oraz masowym napływem uchodźców do Polski. Przekazywano do WSSE w Warszawie cotygodniowe raporty dotyczące stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży do 19 r.ż. z Ukrainy.

Działalność kontrolna i postępowanie administracyjno-egzekucyjne w placówkach działalności leczniczej powiatu grodziskiego

W roku 2025 Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w ramach bieżącego nadzoru nad obiektami prowadzącymi działalność leczniczą obejmowała nadzorem 276 obiektów, w których przeprowadzono ogółem 123 kontrole, w zakresie:

- bieżącego nadzoru nad podmiotami leczniczymi – 57;
- bieżącego nadzoru nad szczepieniami ochronnymi – 41;
- bieżącego nadzoru nad chorobami zakaźnymi – 25.

W postępowaniu administracyjnym prowadzonym w 2025 roku przez Sekcję Epidemiologii ogółem wydano 11 decyzji administracyjnych, w tym:

- 3 decyzje umarzające wszczęte postępowanie administracyjne;
- 2 decyzje nakazowe;
- 6 decyzji obciążających opłatą;
- nałożono 1 mandat karny na sumę 100 zł;

ponadto wydano:

- 2 postanowienia;
- 2 tytuły wykonawcze;

- 12 upomnień;
- 5 wystąpień pokontrolnych.

OCENA STANU SANITARNO-HIGIENICZNEGO PLACÓWEK MEDYCZNYCH. CHARAKTERYSTYKA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO I FUNKCJONALNEGO PLACÓWEK LECZNICTWA OTWARTEGO I ZAMKNIĘTEGO

W roku 2025 objęto nadzorem Higieny Lecznictwa Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim 218 podmiotów leczniczych, w tym:

- podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:
  - szpital- 1;
  - hospicja poza szpitalami – 1;
- podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – 79;
- pogotowia ratunkowe i zespoły wyjazdowe -2;
- medyczne laboratoria diagnostyczne – 8;
- zakłady rehabilitacji leczniczej – 21;
- inne – 22, w tym 11 gabinetów lekarskich będących w strukturach DPS;
- gabinety indywidualnej specjalistycznej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym – 18;
- gabinety indywidualnej, specjalistycznej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym- 66 (w tym gabinety stomatologiczne – 55).

Wykonano 57 kontroli w zakresie oceny stanu technicznego i sanitarno-porządkowego pomieszczeń oraz oceny stosowania przez personel procedur sanitarno-higienicznych w wyżej wymienionych podmiotach leczniczych.

Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny kontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w większości nie budził zastrzeżeń.

W roku 2025 podczas kontroli/wizji/interwencji stwierdzono nieprawidłowości i naruszenie przepisów w 4 podmiotach leczniczych, na które wystawiono decyzje merytoryczne, nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień w określonym terminie oraz decyzje obciążenia opłatą. Stwierdzone podczas kontroli uchybienia dotyczyły:

- Uszkodzonych powierzchni ścian, sufitu, podłóg, mebli oraz wyposażenia w pomieszczeniach podmiotów prowadzących działalność leczniczą, gdzie wszystkie powierzchnie powinny umożliwiać ich mycie oraz dezynfekcję;
- Braku lub nieprawidłowo opracowanych procedur sanitarnych, w tym postępowania z odpadami medycznymi,
- Nieprawidłowo realizowanych kontroli wewnętrznych obejmujących ocenę prawidłowości i skuteczności: procedur zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym procedur dekontaminacji;
- Braku zapewnienia skutecznej dekontaminacji wyrobów medycznych, dokonywanej każdorazowo zgodnie z aktualnymi zasadami współczesnej wiedzy medycznej, dotyczącymi zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych;

- **Utrzymanie czystości bieżącej i porządku**

Poza wyżej wymienionymi nieprawidłowościami, skontrolowane obiekty utrzymane są w czystości i porządku, pomieszczenia prawidłowo wyposażone, wyroby medyczne prawidłowo

przechowywane, gospodarka odpadami medycznymi prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, wdrożone i stosowane są procedury sanitarno-higieniczne. Podczas prowadzonych kontroli bieżących dokonano przeglądu procedur sanitarnych, ze szczególnym uwzględnieniem procedur dotyczących: sprzątnięcia pomieszczeń, mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, mycia i dezynfekcji powierzchni skażonych materiałem biologicznym, dekontaminacji urządzeń i sprzętu wielokrotnego użycia, mycia i dezynfekcji rąk, postępowania po ekspozycji, postępowania z brudną odzieżą ochronną oraz postępowania z odpadami medycznymi.

- **Dezynfekcja i Sterylizacja**

W 2025 roku podczas przeprowadzanych kontroli bieżących kontynuowano weryfikację postępowania podmiotów leczniczych w zakresie: procesów dezynfekcji, mycia i sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku oraz dokumentowania tych czynności, zgodnie z otwartym standardem z 2017 roku tj. *„Ogólnymi wytycznymi dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia”*. Nieprawidłowe postępowanie w tym zakresie stwierdzono w 1 skontrolowanym zakładzie leczniczym, na który wystawiono decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości z wyznaczonym terminem ich realizacji.

Podczas bieżących kontroli dokonano oceny wyposażenia sterylizatorów w zakresie prawidłowego ciągu technologicznego (od odcinka materiałów skażonych do odcinka materiałów sterylnych) oraz ich wyposażenia. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Ponadto podczas bieżących kontroli sanitarnych kontynuowano ocenę przygotowania dłoni pracowników medycznych do pracy w myśl zasady „nic poniżej łokcia”. Ocenie poddano restrykcyjne przestrzeganie zasad: krótkich, niepolakierowanych paznokci, brak biżuterii (pierścionków, obrączki) zegarków, bransoletek oraz długich rękawów w odzieży ochronnej zgodnie z opracowanymi procedurami dotyczącymi higieny rąk. W zakresie przygotowania rąk pracowników do pracy w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W kontrolowanych obiektach zapewniono środki do dezynfekcji rąk dla personelu oraz pacjentów.

- **Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania**

W 2025 r. w ramach prowadzonych kontroli bieżących oceniano sposób postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania. W jednym z kontrolowanych podmiotów leczniczych stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku prawidłowego oznakowania pojemników i worków na odpady medyczne w miejscu ich powstawania oraz braku oznakowania urządzenia chłodzącego przeznaczonego do czasowego gromadzenia odpadów medycznych. Stwierdzone uchybienia zostały usunięte, co potwierdzono w toku kontroli sprawdzającej.

W pozostałych skontrolowanych placówkach postępowanie z odpadami medycznymi odbywało się zgodnie z opracowanymi i wdrożonymi procedurami „postępowania z odpadami medycznymi”, sporządzonymi na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz.U. z 2017 r. poz. 1975).

- **Nadzór nad ogniskami epidemicznymi**

W roku 2025 Sekcja Epidemiologii PSSE w Grodzisku Mazowieckim kontynuowała ścisłą współpracę z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych SPS Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim w zakresie nadzoru systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych i chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz.U.2024.335 t.j.) Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych dokonywał niezwłocznego raportowania ognisk epidemicznych przekazując do PSSE w Grodzisku Mazowieckim raporty wstępne „o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego” oraz raporty końcowe „z wygaszenia ogniska epidemicznego” wraz z ocenami sytuacji epidemiologicznej w ogniskach.

Analiza wyżej wymienionych dokumentów umożliwiła pracownikom PSSE w Grodzisku Mazowieckim wraz z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych SPS Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim uzyskać cenne informacje na temat zdrowia hospitalizowanych pacjentów, skuteczności wdrożonych procedur zapobiegających transmisji zakażeń i identyfikacji czynników ryzyka oraz trendów epidemiologicznych oraz podjęcie odpowiednich działań profilaktycznych.

W okresie od 1 stycznia 2005r. do 31 grudnia 2025 r. w SPS Szpitalu Zachodnim im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim zarejestrowano ogółem 4 ogniska epidemiczne, w których w badaniach mikrobiologicznych pobranych od pacjentów potwierdzono jako czynnik etiologiczny pałeczki *Klebsiella pneumoniae* MBL oraz *Klebsiella pneumoniae* MBL,OXA-48. Zarejestrowane ogniska epidemiczne dotyczyły ogółem 22 zakażonych/skolonizowanych pacjentów, wśród personelu szpitalnego nie odnotowano przypadków zakażenia/kolonizacji. Wykonano łącznie w trakcie trwania ognisk epidemicznych 1098 badań mikrobiologicznych pobranych od pacjentów objętych ogniskami oraz 146 badań pobranych ze środowiska szpitalnego. Wynik pozytywny w przypadku badanych prób od pacjentów uzyskano w 2,46% , natomiast w przypadku prób pobranych ze środowiska szpitalnego wynik pozytywny potwierdzający obecność drobnoustroju w środowisku uzyskano w 2 % badanych prób.

Poniżej w tabeli przedstawiono zestawienie liczbowe ognisk epidemicznych zgłoszonych w 2025 roku do PSSE w Grodzisku Mazowieckim przez SPS Szpital Zachodni im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim według przekazanych „Raportów końcowych z wygaszenia ognisk epidemicznych”.

2. W ramach czynnego monitorowania ognisk epidemicznych pielęgniarki epidemiologiczne przeprowadzały codzienne wizytacje oddziałów oraz przeprowadzały konsultacje epidemiologiczne w zakresie; przestrzegania zasad izolacji pacjentów w szczególności podczas wykonywania procedur medycznych, stosowania sprzętów jednorazowego użytku lub dedykowanego dla pacjentów, postępowania ze sprzętem wielorazowego użytku, sprzątania, dekontaminacji pomieszczeń i sprzętów, postępowania z odpadami. Ponadto sprawowały nadzór nad personelem konsultującym, sprzątającym i innym oraz osobami odwiedzającymi w zakresie przestrzegania zasad postępowania w strefie izolacji pacjenta.

3. Zespół prowadził audyty kontroli efektywności sprzątania przy użyciu znaczników fluorescencyjnych.

4. W oddziałach szpitalnych, w których wystąpiły ogniska epidemiczne Zespół dokonał oceny przygotowania rąk do pracy zgodnie z wytycznymi WHO/CMJ „Higiena rąk to bezpieczna opieka”, „5 momentów higieny rąk”. Ponadto prowadzone jest monitorowanie zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk metodą bezpośrednią (obserwacja personelu) oraz metodą pośrednią (analiza zużycia preparatów do dezynfekcji rąk). Wyniki metody pośredniej są analizowane i omawiane na spotkaniach KZS. Raportowanie uzyskanych wyników analiz stanowi istotny element edukacyjny i motywacyjny podczas szkoleń personelu szpitala.

W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki zużycia preparatów dezynfekcyjnych przedstawione przez Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych w oddziałach szpitalnych.

Oddział Szpitalny	Ilość preparatu zużytego preparatu do dezynfekcji rąk w litrach	Ilość wykonanych procedur dezynfekcji rąk /osobodzien/ dializę
Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Geriatrii	401	7
Oddział Neurochirurgii	187	8
Oddział Chirurgii Naczyniowej	53,5	8
Oddział Kardiologii	412	17
Oddział Chirurgii Ogólnej	166	7
Oddział Neurologii z Pododdziałem Udarowym	181,5	5
Oddział Rehabilitacji Kardiologicznej	93,5	9
Oddział Ortopedii i Traumatologii	81	4
Oddział Urologii	117	11
Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	200,5	34
Oddział Kardiologii Inwazyjnej	231,5	14
Oddział Pediatrii	104,5	13
Szpitalny Oddział Ratunkowy	263	9
Stacja Dializ	129,5	4/dializę

Z przedstawionego powyżej zestawienia zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk na poszczególnych oddziałach szpitalnych, a w szczególności w oddziałach, w których wystąpiły ogniska

Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej podmiotu leczniczego	Charakterystyka biologicznego czynnika chorobotwórczego	Data wystąpienia pierwszego zakażenia w ognisku epidemicznym / Data wystąpienie ostatniego zakażenia w ognisku	Liczba pacjentów zakażonych / liczba zakażonego personelu	Liczba pacjentów z kolonizacją	Próbki od pacjentów / Dodatkowe	Próbki od personelu / Dodatkowe	Próbki ze środowiska szpitalnego / dodatnie
1	2	3	4	6	7	8	9	10
1.	Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Geriatrycznym Status: wygaszone 2025 r.	<i>Klebsiella pneumoniae</i> MBL(+)/OX A-48 (+)	31.01.2025 r. 12.03.2025 r.	2/0	4	449/8	0/0	41/3
2.	Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Geriatrycznym Status: wygaszone 2025 r.	<i>Klebsiella pneumoniae</i> MBL(+)	22.02.2025 r. 22.04.2025 r.	0/0	8	446/8	0/0	65/0
3.	Oddział Kardiologii Status: wygaszone 2025 r.	<i>Klebsiella pneumoniae</i> MBL(+)	05.03.2025 r. 13.03.2025 r.	1/0	4	70/5	0/0	29/0
4.	Oddział Neurologii z Pododdziałem Udarowym Status: wygaszone 2025 r.	<i>Klebsiella pneumoniae</i> MBL(+)	26.03.2025 r. 15.05.2025 r.	0/0	6	133/6	0/0	11/0
RAZEM				3*/0	22	1098/	0/0	146/3

*U wskazanych 3 pacjentów w badaniach mikrobiologicznych – wymaz z odbytu, stwierdzono kolonizację układu pokarmowego. Pacjenci zostali wykazani również w kolumnie nr 7.

Opis działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych podjętych w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia, przecięcia dróg szerzenia się zakażenia w ogniskach epidemicznych zgodnie z raportami końcowymi z wygaszenia ognisk epidemicznych przesłanych przez SPS Szpital Zachodni im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim:

1. Zgodnie z opracowaną procedurą „Zapobiegania zakażeniom szpitalnym poprzez izolację” pacjenci, u których w badaniach mikrobiologicznych wykryto biologiczny czynnik chorobotwórczy zostali poddani izolacji lub kohortacji w salach z własnym węzłem sanitarnym.

epidemiczne zaobserwowano niedostateczne zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk. Analizując uzyskane wyniki oraz wskazane w raportach końcowych z wygaszenia ognisk epidemicznych drogi przenoszenia zakażeń w ogniskach jako kontaktowe, można sformułować tezę, że niedostateczna dezynfekcja rąk personelu jest jedną z głównych przyczyn powstawania ognisk szpitalnych. W roku 2026 priorytetowym zadaniem Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych będzie monitorować praktyki higieny rąk, stanu zaopatrzenia w preparaty do dezynfekcji rąk oraz wiedzę pracowników medycznych i personelu pomocniczego. Ponadto przeprowadzić ponownie audyty obserwacyjne, a uzyskane wyniki omawiać na spotkaniach ZKZs.

Pomimo szeroko wdrożonych działań profilaktycznych (badania przesiewowe), wprowadzeniu procedury izolacji/kohortacji pacjentów, prowadzonych kontroli wewnętrznych w zakresie przestrzegania procedury izolacji, corocznie odnotowuje się w SPS Szpitalu Zachodnim im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim ogniska epidemiczne zakażeń i/lub kolonizacji spowodowane pałeczkami *Klebsiella pneumoniae* MBL,OXA-48. Liczba rozpoznanych ognisk epidemicznych w poszczególnych latach pozostaje mniej więcej na porównywalnym poziomie. Nieznaczne wahania w corocznej liczbie rejestrowanych ognisk mogą wynikać z coraz lepszej wykrywalności CRE (Carbapenem-resistant Enterobacterales) w wykonywanych badaniach przesiewowych pacjentów przy przyjęciu oraz w trakcie trwania ognisk epidemicznych.

Tak jak w latach poprzednich oddziałem dominującym pod względem rozprzestrzeniania się drobnoustroju skrajnie opornego na antybiotyki jakim jest m.in. *Klebsiella pneumoniae* MBL,OXA-48 jest Oddział Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Geriatrycznym. Szczepy CRE stanowią szczególne zagrożenie dla oddziałów szpitalnych, gdzie hospitalizacji poddawani są pacjenci obłożnie chorzy, wymagający szeroko zakrojonej pielęgnacji. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że podczas prowadzonych zabiegów higienicznych oraz pielęgnacyjno-leczniczych dochodzi do transmisji drobnoustrojów między pacjentami, a drogę przenoszenia stanowi personel.

NADZÓR NAD CHOROBYMI ZAKAŻNYMI

Prowadzenie systematycznych analiz sytuacji epidemiologicznej w zakresie nadzoru nad chorobami zakaźnymi, opiera się na zgłoszeniach przesyłanych do PSSE przez podmioty lecznicze. Celem działań nadzoru epidemiologicznego inspekcji sanitarnej było szybkie reagowanie oraz wdrażanie odpowiednich środków ukierunkowanych na identyfikację zagrożeń epidemiologicznych, objęcie nadzorem otoczenia z kontaktu, skierowaniem osób narażonych na zakażenia, zaleceniem profilaktyki poekspozycyjnej.

Zgłaszalność chorób zakaźnych – nadzór

W celu zapewnienia skutecznego nadzoru nad sytuacją epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych na terenie powiatu grodziskiego prowadzono czynny nadzór nad zgłaszalnością podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne. Realizacja tych zadań obejmowała różnorodne aktywności wspierające rzetelność i terminowość raportowania poprzez:

- Dystrybucję informacji i przypomnień

Placówki medyczne na terenie powiatu grodziskiego regularnie otrzymywały pisma przypominające o obowiązku zgłaszania podejrzeń i przypadku chorób zakaźnych. Takie działania miały na celu zwiększenie świadomości wśród personelu medycznego oraz zapewnienie zgodności z obowiązującymi przepisami.

- Rozwiązywanie błędów w zgłoszeniach

W trakcie nadzoru stwierdzano błędy w wypełnianych formularzach ZLK, ZLB. Najczęściej

były to:

- Nieczytelne wypełnianie formularza, co utrudniło jego odczytanie.
  - Brak kluczowych danych takich jak: pesel i numer telefonu do pacjenta, informacje dotyczące placówki medycznej kierującej na badanie, zaznaczenie rubryki podejrzenie/rozpoznanie, co utrudniało w znaczny sposób przeprowadzenie dochodzeń epidemiologicznych oraz szybkie podejmowanie działań profilaktycznych w przypadku wysoce zakaźnych chorób.
- Błędy te na bieżąco wyjaśniali pracownicy PSSE kontaktując się z placówkami medycznymi za pomocą rozmów telefonicznych oraz pism wysyłanych drogą mailową.

Przeprowadzanie kontroli tematycznych

W 2025 roku w placówkach medycznych na terenie powiatu grodziskiego przeprowadzono łącznie 25 kontroli tematycznych w zakresie nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych,

w tym:

- 9 ze zgłaszalności chorób zakaźnych w podmiotach leczniczych podlegających kontroli PSSE w Grodzisku Mazowieckim.
- 4 ze zgłaszalności zgonów z powodu chorób zakaźnych przeprowadzonych w SPS Szpitalu Zachodnim im. Św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim.
- 12 z prowadzonego nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi w SPS Szpitalu Zachodnim im. Św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim w oddziale pediatrycznym oraz szpitalnym oddziale ratunkowym.

Dzięki działaniom PSSE w Grodzisku Mazowieckim poprzez przeprowadzanie kontroli poprawie uległa zarówno zgłaszalność podejrzeń/ rozpoznań zakażeń lub chorób zakaźnych, jak i terminowość przekazywanych zgłoszeń. Regularna współpraca z placówkami medycznymi oraz skuteczny nadzór przyczyniły się do podniesienia jakości raportowania i lepszego monitorowania sytuacji epidemiologicznej w powiecie. Jednak mimo regularnych kontroli wciąż zdarzają się uchybienia w postaci braku zgłoszeń, dlatego dalszy nadzór pozostaje niezbędny, aby wyeliminować nieprawidłowości.

Tabela 1. Zestawienia zgłaszalności chorób zakaźnych w latach 2023-2025 na podstawie rocznego sprawozdania MZ- 56

2022 Rok	2023 Rok	2024 Rok	2025 Rok
10001	3522	4763	5544

Analiza danych dotyczących liczby zgłoszonych chorób zakaźnych w latach 2022–2025 pozwala zauważyć istotne zmiany w dynamice raportowania przypadków.

1. Rok 2022 – 10 001 zgłoszeń

Rok 2022 wyróżnia się znacząco większą liczbą zgłoszeń w porównaniu do kolejnych lat. Wynikało to przede wszystkim z wpływu pandemii COVID-19, która była głównym czynnikiem napędzającym wysoką zgłaszalność. Wzmoczona świadomość społeczna, intensywne działania sanitarne i obowiązkowe raportowanie przypadków COVID-19 przyczyniły się do tak dużych liczb.

2. Rok 2023 – 3 522 zgłoszenia

W 2023 roku odnotowano gwałtowny spadek liczby zgłoszeń – aż o około 65% w porównaniu do roku 2022. Taka sytuacja była wynikiem zakończenia intensywnej fazy pandemii COVID-19, zmniejszenia liczby nowych przypadków tej choroby oraz obniżenia poziomu testowania. Wpływ miał, także spadek zainteresowania społeczeństwa zgłaszaniem się do lekarzy z objawami chorobowymi.

3. Rok 2024 – 4 763 zgłoszenia

W 2024 roku liczba zgłoszeń wzrosła o około 35% w stosunku do roku poprzedniego, osiągając 4 763 przypadki. Świadczy to o:

- Powrocie do normy w zgłaszalności innych chorób zakaźnych, które w 2023 roku mogły być mniej zauważane ze względu na wygasającą pandemię.
- Ewentualnych ognisk lokalnych chorób zakaźnych, które wpłynęły na wzrost liczby zgłoszeń (krztusiec).

4. Rok 2025 – 5544 zgłoszenia

W 2025 roku liczba zgłoszeń wzrosła w stosunku do roku poprzedniego, osiągając 5544 przypadki. Świadczy to o:

- Wzroście świadomości epidemiologicznej społeczeństwa i placówek medycznych, co prowadziło do dokładniejszego monitorowania chorób zakaźnych.
- Wzmoczonej diagnostyce w zakresie chorób zakaźnych rozpoznawanych na podstawie wyników testów kasetkowych, zakażeń przenoszonych przez wektory oraz przewlekłych oraz nieokreślonych wirusowych zapaleń wątroby typu B i C.

Wnioski

Rok 2022 był rokiem szczególnym, w którym COVID-19 znacząco zdominował statystyki epidemiologiczne.

Rok 2023 przyniósł spadek liczby zgłoszeń, co można wiązać z wycofywaniem restrykcji pandemicznych i zmniejszeniem obciążenia systemu zdrowia przypadkami COVID-19.

Rok 2024 to okres stabilizacji, z lekkim wzrostem liczby zgłoszeń, który może wynikać z powrotu do regularnego monitorowania chorób zakaźnych oraz pojawienia się nowych zagrożeń epidemiologicznych – wzrost zachorowań na krztusiec.

W roku 2025 liczba zachorowań oraz zgłoszeń wzrosła w porównaniu do poprzednich lat, zauważono wzmoczenie diagnostyki w kierunku chorób zakaźnych.

Dane te podkreślają konieczność dalszego monitorowania i analizy sytuacji epidemiologicznej, aby odpowiednio reagować na zmieniające się zagrożenia dla zdrowia publicznego.

Krztusiec

Krztusiec stał się poważnym zagrożeniem zdrowotnym w roku 2024, w roku 2025 odnotowano gwałtowny spadek liczby przypadków krztuśca, a pod koniec roku całkowicie wygasł. Sytuacja epidemiologiczna związana z tą jednostką chorobową zdaje się być opanowana.

2019 Rok	2020 Rok	2021 Rok	2022 Rok	2023 Rok	2024 Rok	2025 Rok
3	6	0	0	0	232	57

Źródło: Roczne sprawozdania MZ-56

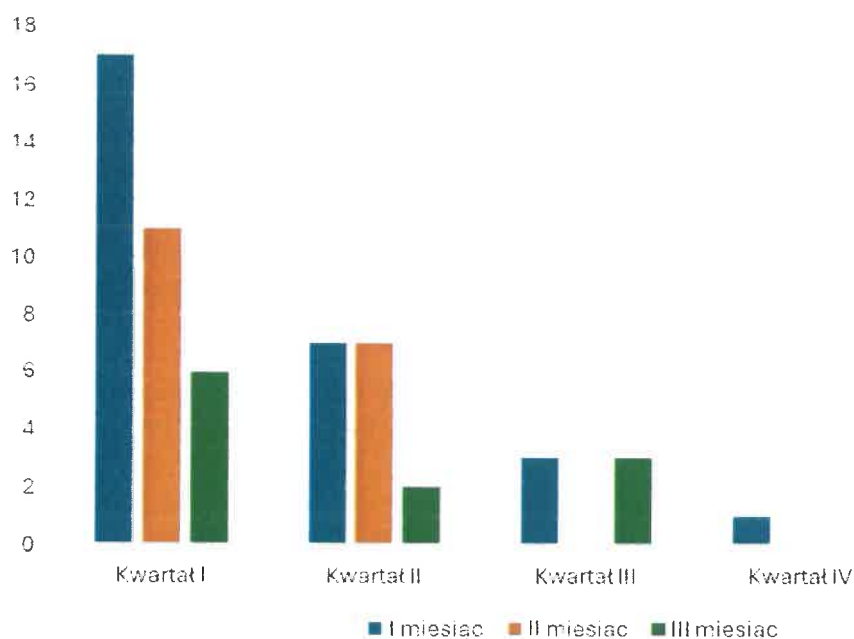
Analiza danych:

1. Rok 2019: Zachorowania były niskie i stabilne, zaledwie 3, co wskazuje na umiarkowany poziom występowania tej choroby w populacji.
2. Rok 2020: Wzrost liczby zachorowań do 6 przypadków w 2020 roku może być efektem początkowego chaosu związanego z pandemią COVID-19, który wpłynął na funkcjonowanie systemów ochrony zdrowia. W tym okresie część zasobów medycznych mogła zostać skierowana na walkę z COVID-19, co mogło osłabić działania prewencyjne w przypadku innych chorób zakaźnych, w tym krztuśca.
3. Lata 2021-2023: W tych latach zanotowano zerową liczbę zachorowań. Jest to okres, kiedy wprowadzono restrykcje pandemiczne, takie jak noszenie maseczek, ograniczenie kontaktów społecznych oraz kwarantanny. Te środki mogły przyczynić się do zahamowania transmisji wielu chorób zakaźnych, w tym krztuśca.
4. Rok 2024: Nagły wzrost liczby zachorowań (232 przypadki) w 2024 roku jest znaczący. Istnieje kilka możliwych przyczyn tej sytuacji:
  - Spadek odporności populacyjnej: Przerwy w szczepieniach w wyniku pandemii, a także mniejsza ekspozycja na patogeny w czasie restrykcji, mogły wpłynąć na osłabienie odporności zbiorowej, co zwiększyło ryzyko wybuchu epidemii
  - Zaniedbanie diagnostyki: W czasie pandemii COVID-19 mogły wystąpić opóźnienia w diagnostyce i leczeniu innych chorób zakaźnych, w tym krztuśca, co mogło prowadzić do niedoszacowania liczby przypadków w latach 2020-2023.

- Zmiana zachowań po zakończeniu restrykcji: Po złagodzeniu obostrzeń i powrocie do normalnego trybu życia mogło dojść do większej liczby przypadków krztuśca, szczególnie w grupach o niskiej odporności, takich jak dzieci.
- Znaczący napływ cudzoziemców z Ukrainy, wśród których część osób nie była objęta szczepieniami ochronnymi, przyczynił się do zwiększenia ryzyka rozprzestrzeniania się choroby.

5. Rok 2025: spadek liczby przypadków krztuśca. Krztusiec, który stał się poważnym zagrożeniem zdrowotnym w roku poprzedzającym, nie stanowi już tak dużego zagrożenia dla zdrowia publicznego. Przyczyniły się do tego działania przeciwepidemiczne inspekcji, tj. kontakt dwa razy w tygodniu z osobami narażonymi w celu zapytania o stan zdrowia i edukacja ww. osób. Skutkiem wygaszenia krztuśca w roku 2025 jest też zaszczepienie imigrantów ze wschodu.

Rok 2025 przyniósł spadek liczby zgłoszeń co pokazuje poniższa rycina:

Źródło: Sprawozdania MZ-56

W 2025 roku odnotowano spadek liczby zgłoszeń w porównaniu z rokiem poprzednim. Najwięcej przypadków wystąpiło w pierwszym kwartale (styczeń – 17, luty – 11, marzec – 6), natomiast w drugim kwartale liczba zgłoszeń zmniejszyła się do 7 w kwietniu i maju oraz 2 w czerwcu. W trzecim kwartale odnotowano pojedyncze przypadki (po 3 w lipcu i sierpniu), we wrześniu nie zgłoszono zachorowań, a w czwartym kwartale wystąpił jedynie 1 przypadek w październiku. Analiza danych wskazuje na wyraźną tendencję spadkową w ciągu roku, szczególnie widoczną od drugiego kwartału. Najwyższą liczbę zgłoszeń odnotowano w miesiącach zimowych, natomiast w okresie letnim i jesiennym liczba przypadków była niska lub nie występowała. Może to świadczyć o sezonowości zjawiska oraz skuteczności prowadzonych działań profilaktycznych i przeciwepidemicznych.

Prowadzony nadzór epidemiologiczny nad osobami z kontaktu umożliwił podjęcie odpowiednich działań profilaktycznych mających na celu przecięcie dróg szerzenia zakażenia oraz szybkie wykrywanie nowych przypadków zachorowań.

W trakcie wywiadów epidemiologicznych podejmowano działania profilaktyczne dotyczące higieny,

objawów krztuśca, profilaktyki poekspozycyjnej po kontakcie z chorym. Do placówek medycznych i edukacyjnych wysłano pisma informujące o sytuacji epidemiologicznej oraz zawierające aktualne wytyczne dotyczące postępowania.

Obecna sytuacja wskazuje na konieczność dalszego monitorowania ognisk zakażeń oraz intensyfikację działań mających na celu ograniczenie transmisji, zwłaszcza w środowiskach o wysokim ryzyku, takich jak placówki edukacyjne i domy jednorodzinne.

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A

2020 Rok	2021 Rok	2022 Rok	2023 Rok	2024 Rok	2025 Rok
0	0	0	0	0	3

W latach 2020-2024 na terenie powiatu grodziskiego nie odnotowano zachorowań na WZW A, sytuacja pogorszyła się w roku 2025, gdzie rozpoznano trzy przypadki choroby, z czego 2 wystąpiły w populacji kluczowej MSM (Men Sex Men).

Po rozpoznaniu choroby u 73 letniej kobiety, nadzorem epidemiologiczno-lekarskim objęto dwóch domowników z kontaktu. Kolejne dwa przypadki dotyczyły mężczyzn w wieku 29 oraz 34 lat, którzy podawali w wywiadzie przygodne kontakty seksualne, najprawdopodobniej to one były źródłem zakażenia, nadzorem objęto 86 osób z kontaktu. W ramach działań epidemiologicznych proszono o ustalenie oraz przekazanie list osób mających kontakt z chorymi, m.in. w Szpitalu Zachodnim, autobusie wycieczkowym oraz samolocie lecącym z Kopenhagi do Warszawy.

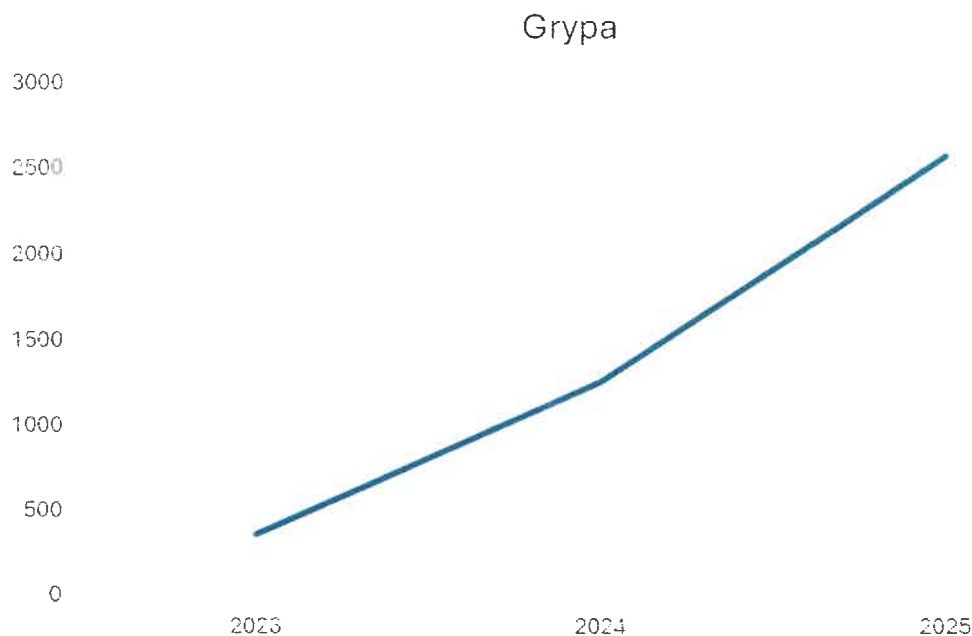
Analiza sytuacji epidemiologicznej w Polsce i Europie wyraźnie pokazuje, jak istotna jest edukacja społeczeństwa w zakresie szczepień ochronnych, szczególnie wśród osób z populacji kluczowych oraz osób często podróżujących do regionów o podwyższonym ryzyku zakażenia. Szczepienia przeciw WZW A są skuteczną formą profilaktyki i znacząco ograniczają ryzyko zachorowania, a tym samym rozprzestrzeniania się wirusa w populacji, edukacja w zakresie skuteczności szczepień jest kluczowa do zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia epidemii, wskazuje na to chęć zaszczepienia osób ze styczności, z 88 osób objętych nadzorem tylko jedna postanowiła zaszczepić się poekspozycyjnie. Oprócz szczepień, kluczowe znaczenie ma przestrzeganie podstawowych zasad higieny, w tym dokładne mycie rąk przed przygotowywaniem posiłków oraz po skorzystaniu z toalety. Wzrastająca liczba przypadków WZW A wskazuje, że niedostateczna świadomość profilaktyki i brak szczepień w grupach ryzyka mogą prowadzić do lokalnych ognisk choroby, a w dalszej perspektywie nawet do epidemii. Dlatego tak istotne jest prowadzenie działań edukacyjnych oraz monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, aby w porę reagować na nowe ogniska zakażeń i skutecznie chronić zdrowie publiczne.

Poliomyelitis i ostre porażenia wiotkie (OPW)

W latach 2024 i 2025 nie odnotowano zachorowania na OPV. Sytuacja ta jest efektem skutecznego monitorowania i profilaktyki zdrowotnej. Prowadzono czynny nadzór, który opierał się na przeprowadzaniu regularnych kontroli w SPS Szpitalu Zachodnim w Grodzisku Mazowieckim w oddziale pediatrycznym i SOR. W trakcie kontroli sprawdzano procedurę postępowania w przypadku OPW. Działania te pozwalały na bieżącą ocenę sytuacji epidemiologicznej.

Grypa

	2023	2024	2025
Grypa	353	1257	2571

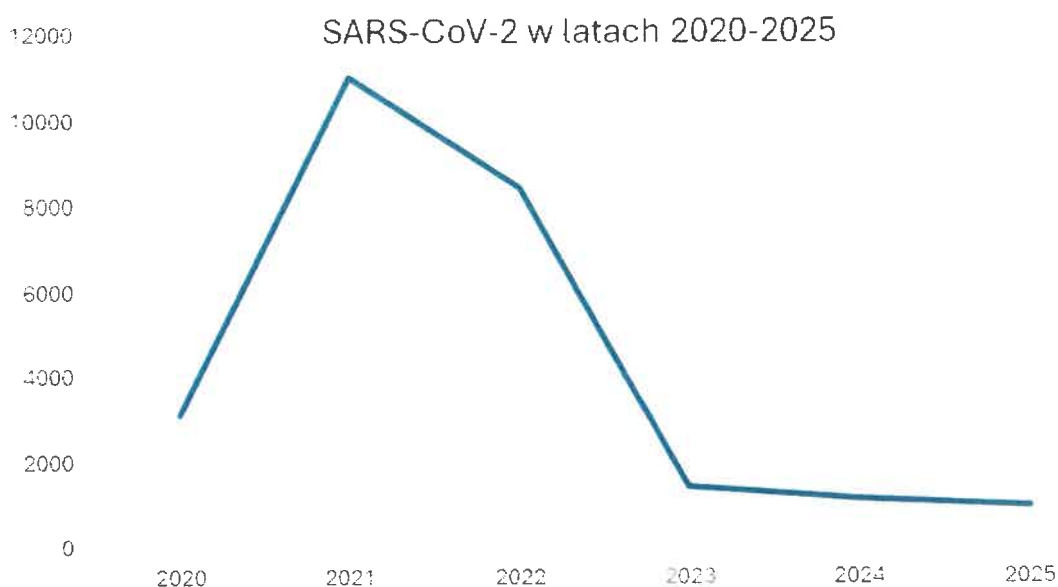

Źródło: Roczne sprawozdanie MZ-56

W analizowanym okresie odnotowano wyraźny wzrost liczby zachorowań na grypę. W 2023 roku zarejestrowano 353 przypadki, w 2024 roku – 1257, natomiast w 2025 roku liczba ta wzrosła do 2571. Oznacza to ponad siedmiokrotny wzrost w porównaniu z rokiem 2023 oraz ponad dwukrotny w stosunku do roku 2024, co wskazuje na istotne nasilenie transmisji wirusa w populacji. Wzrost liczby przypadków w 2025 roku może być związany z osłabieniem odporności populacyjnej po okresie pandemii COVID-19, kiedy transmisja grypy była ograniczona, a także z pojawianiem się nowych wariantów wirusa. Dodatkowo większa dostępność i częstsze stosowanie szybkich testów kasetkowych typu COMBO w diagnostyce zakażeń dróg oddechowych przyczyniają się do wykrywania i raportowania większej liczby przypadków. W przypadku utrzymania obecnych tendencji możliwy jest dalszy wzrost zachorowań, zwłaszcza przy obniżeniu poziomu profilaktyki, niewystarczającym poziomie szczepień oraz pojawieniu się nowych, bardziej zakaźnych szczepów wirusa. W celu ograniczenia dalszego wzrostu liczby przypadków zasadne jest wzmocnienie kampanii szczepień przeciw grypie, prowadzenie systematycznej edukacji zdrowotnej w zakresie higieny rąk i zasad profilaktyki oraz utrzymanie wysokiego poziomu diagnostyki i raportowania zakażeń. Przedstawione dane potwierdzają, że szerokie wykorzystanie szybkich testów antygenowych umożliwia sprawną identyfikację czynnika etiologicznego zakażeń dróg oddechowych, którym w analizowanym okresie najczęściej była grypa.

SARS-CoV-2 / COVID-19

Choroba	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SARS-CoV-2 / COVID-19	3107	10994	8432	1392	1086	925

Źródło: Roczne sprawozdania MZ-56

W latach 2020–2021 odnotowano dynamiczny wzrost liczby zakażeń SARS-CoV-2, z 3107 przypadków w 2020 roku do 10 994 w 2021 roku. W kolejnych latach obserwowano stopniową tendencję spadkową: w 2022 roku zarejestrowano 8432 przypadki, w 2023 roku – 1392, w 2024 roku – 1086, natomiast w 2025 roku liczba ta zmniejszyła się do 925 przypadków. Spadek liczby zakażeń w 2025 roku może być wynikiem kilku czynników. Istotne znaczenie miało szerokie zastosowanie szczepień ochronnych, które przyczyniły się do ograniczenia transmisji wirusa oraz zmniejszenia liczby ciężkich przebiegów choroby. Wpływ mogły mieć również zmiany w zachowaniach społecznych, w tym większa świadomość zdrowotna oraz przestrzeganie zasad profilaktyki, takich jak izolacja w przypadku objawów infekcji czy stosowanie środków ochrony w okresach wzmożonych zachorowań. Nie bez znaczenia pozostaje także wzrost odporności populacyjnej, nabytej zarówno w wyniku szczepień, jak i przechorowania COVID-19. Pomimo obserwowanej tendencji spadkowej, SARS-CoV-2 nadal stanowi zagrożenie epidemiologiczne, zwłaszcza w kontekście pojawiania się nowych wariantów wirusa. Zasadne jest zatem dalsze monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, kontynuowanie działań profilaktycznych oraz prowadzenie edukacji zdrowotnej w celu ograniczenia ryzyka ponownego wzrostu liczby zakażeń.

Legionelloza – omówienie przypadku.

Po zgłoszeniu przypadku legionellozy w 2025 roku przeprowadzono szczegółowy wywiad epidemiologiczny w celu ustalenia potencjalnych źródeł zakażenia. Monitorowano stan zdrowia osób z otoczenia. W toku prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego napotkano trudności komunikacyjne z pacjentem, co ograniczyło możliwość uzyskania pełnych informacji dotyczących potencjalnych źródeł zakażenia. Ponadto chory odmówił przeprowadzenia badań wody w miejscu zamieszkania, co uniemożliwiło weryfikację środowiskowego skażenia. W związku z powyższym nie ustalono jednoznacznego źródła infekcji.

Tularemia – omówienie przypadku.

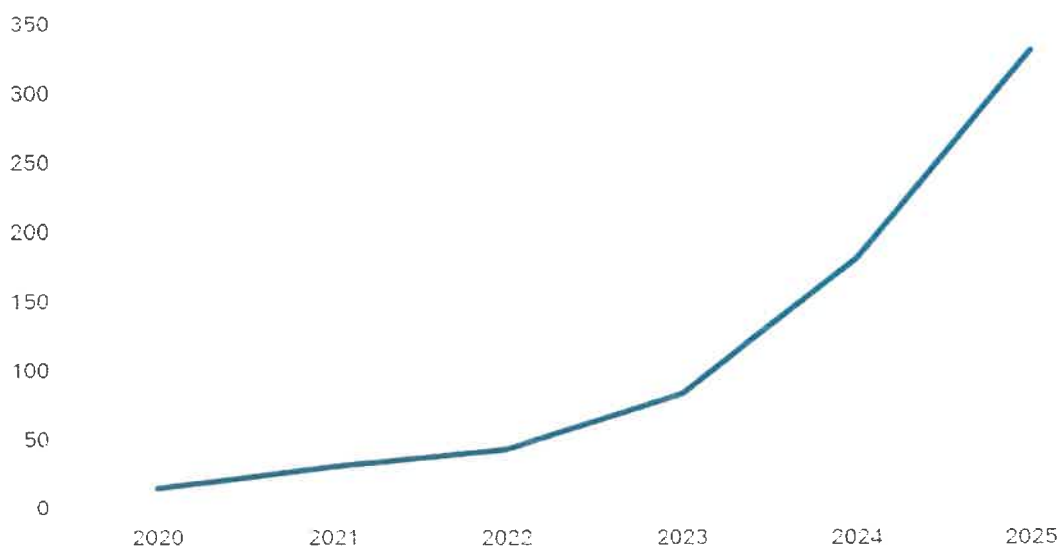
6 listopada 2024 r. po raz pierwszy od wielu lat na terenie powiatu grodziskiego zgłoszono przypadek zachorowania na Tularemię (ostra zakaźna zoonoza przenoszona przez zakażone zwierzęta, skażoną wodę i żywność) u 11 letniego chłopca. W roku 2025 r. zarejestrowano kolejny przypadek wystąpienia Tularemii, chory 69 letni mężczyzna został ugryziony przez 3 kleszcze podczas koszenia trawy, po dwóch dniach temperatura ciała pacjenta osiągnęła 40°C, zgłosił się do przychodni, gdzie zasłabł i został hospitalizowany na Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w SPS Szpitalu Zachodnim, po 1 dniowej hospitalizacji otrzymał skierowanie do Wojewódzkiego Szpitala Zakaźnego. Po powrocie do domu zauważył na lewym udzie zmianę skórą z stanem zapalnym, z uwagi na stan zdrowia udał się do Szpitala Zakaźnego, gdzie po podaniu antybiotykoterapii, w ciągu doby, nastąpiła poprawa samopoczucia.

W celu zapobiegania szerzeniu się dróg zakażeń 7 sierpnia powiadomiono Powiatowego Lekarza Weterynarii Powiatu w Pruszkowie.

Borelioza

Choroba	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Borelioza	14	30	42	83	180	330

Borelioza w latach 2020-2025

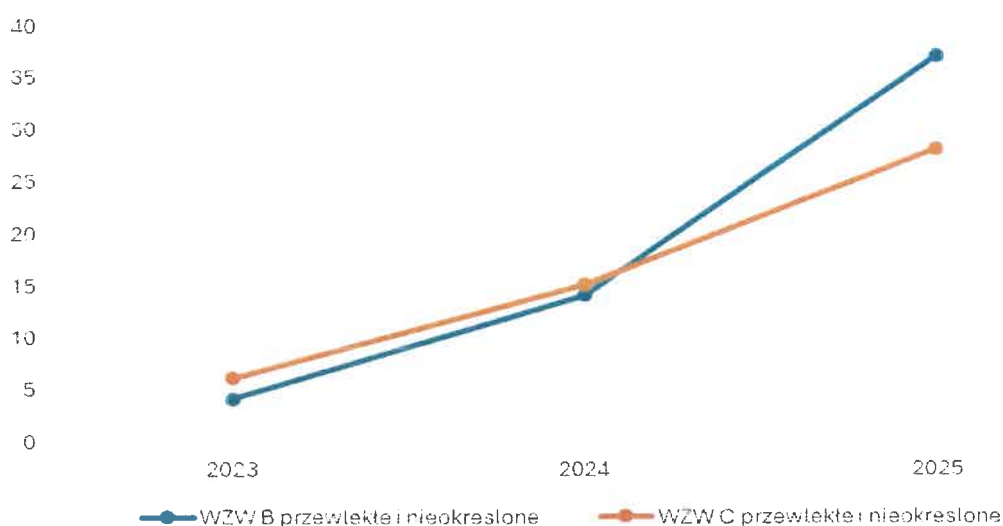
Źródło: Roczne sprawozdania MZ-56

W analizowanym okresie obserwuje się systematyczny i wyraźny wzrost liczby przypadków boreliozy. W 2020 roku zarejestrowano 14 zachorowań, w 2021 – 30, w 2022 – 42, w 2023 – 83, w 2024 – 180, natomiast w 2025 roku liczba ta wzrosła do 330 przypadków, w 2025 roku odnotowano również 3 przypadki zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu. Zaobserwowany wzrost może wynikać z kilku czynników. Istotne znaczenie mają zmiany klimatyczne, wyższe temperatury oraz łagodniejsze zimy sprzyjają przeżywalności i rozmnażaniu kleszczy oraz wydłużają okres ich aktywności. Wpływ może mieć także większa ekspozycja ludzi na tereny leśne i rekreacyjne, a także rosnąca świadomość społeczna w zakresie chorób przenoszonych przez wektory. Coraz częściej pacjenci zgłaszają się do lekarza z podejrzeniem choroby odkleszczowej, a diagnostyka jest prowadzona sprawniej i na wcześniejszym etapie. Należy podkreślić, że w przypadku wystąpienia rumienia wędrującego rozpoznanie boreliozy ma charakter kliniczny i nie wymaga potwierdzenia badaniami serologicznymi, co również wpływa na wzrost liczby rejestrowanych przypadków, 308 przypadków boreliozy rozpoznano na podstawie charakterystycznej zmiany skórnej, która jest pierwszym objawem choroby. W przypadku boreliozy szczególne znaczenie ma rzetelne raportowanie oraz szczegółowe opisywanie wszystkich przypadków, co pozwala na lepsze poznanie dynamiki zachorowań. W celu ograniczenia liczby zakażeń zasadne jest prowadzenie intensywnej edukacji zdrowotnej w zakresie profilaktyki, stosowanie odpowiedniego ubioru ochronnego oraz unikania wysokich traw i zarośli.

Wirusowe Zapalenia Wątroby typu B i C

Choroba	2023		2024		2025	
	Przewlekłe i nieokreślone	Ostre	Przewlekłe i nieokreślone	Ostre	Przewlekłe i nieokreślone	Ostre
WZW B	4	0	14	0	37	0
WZW C	6	0	15	0	28	0

WZW typu B i C

Źródło: Roczne sprawozdania MZ-56

W ostatnich latach odnotowano wyraźny wzrost wykrytych przypadków przewlekłego WZW B i C, ze szczytem w 2025 roku. Część wzrostu może wynikać z działalności ośrodka dla uchodźców w powiecie grodziskim, gdzie przeprowadzane są kompleksowe badania zdrowotne, umożliwiające wykrycie wcześniej nierozpoznanych zakażeń u cudzoziemców. W praktyce oznacza to ujawnienie istniejących przypadków importowanych, a nie nagłe zwiększenie liczby nowych zakażeń. Od 2025 roku działa również program „Moje Zdrowie”, który oferuje dorosłym kompleksową diagnostykę w ramach POZ, w tym badania przesiewowe pozwalające na wykrycie chorób przewlekłych, takich jak WZW. Program przyczynia się do lepszej identyfikacji przypadków i zwiększa świadomość społeczną w zakresie chorób przenoszonych przez wirusy.

Wnioski i rekomendacje:

- Zapewnienie szczepień przeciwko WZW B dla osób z przewlekłym WZW C oraz domowników osób zakażonych WZW B.
- Rozważenie rozszerzenia badań przesiewowych na szersze grupy społeczne, aby poprawić wykrywalność WZW w całej populacji.
- Utrzymanie wysokich standardów dekontaminacji i higieny w podmiotach leczniczych, przyczyniło się do osiągnięcia zerowej liczby ostrych postaci WZW.

Wścieklizna

	2023	2024	2025
Pogryzienia	129	123	127
Potrzeba szczepień poekspozycyjnych	32	34	60

Ze 127 przypadków narażenia na wściekliznę, liczba pokąsań przez zwierzęta zidentyfikowanych właścicieli to 67, co pokazuje, iż osoby narażone na wściekliznę przez styczność ze zwierzęciem, którego dane właściciela są znane, nie są szczepione na etapie wizyty w Wojewódzkim Szpitalu Zakaźnym, ponieważ identyfikacja adresu przebywania zwierzęcia pozwala na obserwację przez Państwowy Inspektorat Weterynarii, w celu wykluczenia objawów wskazujących na zakażenie wścieklizną. Szpital Zakaźny informuje pacjentów, że szczepienie odbędzie się w momencie wystąpienia u zwierzęcia objawów wścieklizny. Liczba osób, które wymagały szczepień poekspozycyjnych w roku 2025 wzrosła do 60, wynika to między innymi z pokąsań przez zwierzęta dzikie (28 przypadki pokąsań przez dzikie koty na terenie powiatu) oraz ugryzień w krajach obcych, takich jak Sri Lanka.

W roku 2025 kontynuowano podejmowanie działań polegających na kierowaniu osób pokąsanych na szczepienia p/wściekliznie, a w przypadku odmowy informowano o skutkach jakie niesie za sobą wścieklizna oraz proszono o złożenie oświadczenia odmowy.

Ogniska 2025

W 2025 roku na terenie powiatu grodziskiego zarejestrowano trzy ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową:

Ognisko w restauracji

Zgłoszenie o zatruciu zbiorowym w restauracji, wraz z listą osób narażonych otrzymano od organizatora uroczystości rodzinnej. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z uczestnikami przyjęcia, personelem oraz pracownikami cukierni, którzy organizowali tort na uroczystość. Wytypowano listę osób do badań w ognisku zatrucia pokarmowego: goście: 5 osób, pracownicy restauracji: 11 osób, pracownicy cukierni: 4 osoby, w badaniach nie udało się ustalić biologicznego czynnika chorobotwórczego.

W ognisku uczestniczyło 59 osób, z czego 31 wykazywało objawy zatrucia pokarmowego. Podczas kontroli w obu obiektach, tj. cukierni oraz restauracji Sekcja Higieny Żywności i Żywienia stwierdziła liczne nieprawidłowości w zakresie higieny i organizacji pracy, m.in.:

brud i zanieczyszczenia w pomieszczeniach kuchennych, nieodpowiednie warunki przechowywania i przygotowywania żywności, brak właściwego mycia sprzętu oraz powierzchni roboczych, niewłaściwe postępowanie personelu podczas przygotowania potraw – w umywalce do żywności składowano brudne naczynia. Na podstawie zebranych danych podczas wywiadów oraz przeprowadzonej kontroli wskazano jako prawdopodobną przyczynę zachorowań potrawy podane na obiad, skażone wtórnie podczas przygotowywania w restauracji i/lub tort przygotowany we wskazanej cukierni.

Ognisko domowe/1

28.10.2025 r. otrzymano zgłoszenie dodatniego wyniku bezobjawowego nosiciela, badanie wykonano podczas hospitalizacji. W wywiadzie otrzymano informacje, że syn nosicielki wykazuje objawy wskazujące na zatrucie pokarmowe, opiekunka prawna po zakończonej hospitalizacji zleciła badanie w kierunku pałeczek Salmonella i Shigella, wynik u syna był pozytywny. W ognisku doszło do zakażenia wtórnego, syn zachorował na skutek styczności z zakażoną matką. Biologiczny czynnik chorobotwórczy: Salmonella Enteritidis.

Ognisko domowe/2

17.10.2025 r. otrzymano zgłoszenie dodatniego wyniku badań w kierunku Salmonella u 3 letniego dziecka, podczas wywiadu otrzymano informację, iż dziecko nie zawsze stosuje się do zasad higieny, często wkłada ręce do buzi po dotykaniu różnych przedmiotów. 06.11.2025 r. wpłynęło zgłoszenie dot. siostry chorej. 5 latka również wykazywała objawy wskazujące na zachorowanie. W ognisku doszło do zakażenia wtórnego, rodzeństwo miało bliski kontakt ze sobą, w tym wspólne zabawy i kąpiele. Nie udało się ustalić źródła zakażenia pierwszej chorej, Biologiczny czynnik chorobotwórczy: Salmonella Enteritidis.

PODSUMOWANIE

W 2025 roku w porównaniu z rokiem 2024 odnotowano wyraźny wzrost ogólnej zachorowalności na choroby zakaźne, któremu towarzyszyła jednocześnie poprawa zgłaszalności i terminowości raportowania przypadków przez podmioty lecznicze. Wskazuje to zarówno na większą presję epidemiologiczną, jak i na skuteczność prowadzonego nadzoru oraz działań organizacyjnych podejmowanych przez PSSE.

NADZÓR NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI

W powiecie grodziskim szczepienia ochronne były realizowane przez 25 podmiotów działalności leczniczej, które prowadziły 27 punktów/gabinetów szczepień. Wszystkie obiekty znajdują się pod bieżącym nadzorem Sekcji Epidemiologii w zakresie prawidłowej realizacji szczepień, w tym:

- ✓ warunków sanitarno-higienicznych w pomieszczeniach punktów szczepień (wyposażenia niezbędnego do realizacji szczepień);
- ✓ gospodarki odpadami medycznymi;
- ✓ transportu i magazynowania preparatów szczepionkowych;
- ✓ zakresu i terminów realizacji szczepień ochronnych;
- ✓ prowadzenia dokumentacji dot. wykonawstwa szczepień oraz gospodarki preparatami szczepionkowymi;
- ✓ nadzoru nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi.

W roku 2025 w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- opóźnień w realizacji szczepień ochronnych,
- prowadzenia dokumentacji dot. szczepień ochronnych,
- procedur sanitarno-higienicznych,
- nadzoru nad osobami uchylającymi się od obowiązku szczepień oraz raportowania przypadków niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych,
- gospodarki odpadami medycznymi,
- stanu technicznego pomieszczeń przeznaczonych na działalność punktu szczepień.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł oraz wydano 2 decyzje obciążające opłatą na łączną kwotę 990 zł. Stwierdzone uchybienia nie wymagały wydania decyzji administracyjnych nakazujących ich usunięcie, gdyż kierownicy podmiotów dobrowolnie dokonali ich usunięcia w trybie natychmiastowym. W przypadku stwierdzenia uchybień w zakresie stosowania procedur sanitarno-higienicznych, osoby odpowiedzialne zobowiązano do przeszkolenia personelu w zakresie ich stosowania oraz przekazania do PSSE informacji o podjętych działaniach naprawczych.

Podczas prowadzonych kontroli kierowników oraz przedstawicieli podmiotów leczniczych informowano o konieczności efektywnej realizacji szczepień bieżących oraz zaległych a także zwiększenia skuteczności działań związanych z powiadamianiem opiekunów prawnych o konieczności realizacji obowiązkowych szczepień. Zwracano również uwagę na konieczność rzetelnego prowadzenia rejestrów dzieci zadeklarowanych do podmiotu, w celu podejmowania działań również w przypadku osób, dla których podmiot nie dysponuje kartą uodpornienia. W celu zapewnienia realizacji obowiązków lekarzy sprawujących profilaktyczną opiekę zdrowotną wynikających z art. 17 ust. z ust. 8, 9, 9b ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi dotyczących powiadamiania o szczepieniach obowiązkowych a także sporządzania Raportów o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych wydano trzy wystąpienia pokontrolne.

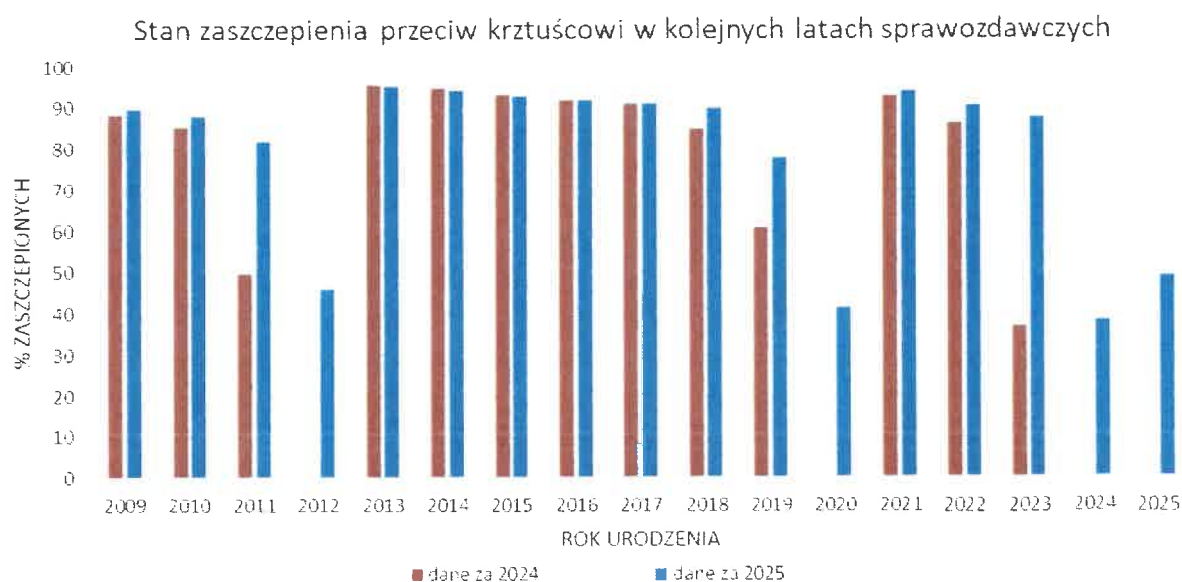
Zgodnie z wytycznymi GIS oraz WSSE a także aktualną sytuacją epidemiczną przekazywano podmiotom leczniczym pisma informacyjne, stanowiska oraz wytyczne niezbędne w bieżącej pracy.

Na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono kontrole w ramach Ogólnopolskiego Powszechnego Spisu Szczepień. W I etapie skontrolowano 20 punktów szczepień, w których łącznie zweryfikowano 22786 kart uodpornienia w zakresie stanu uodpornienia zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli kierowników oraz

przedstawicielei podmiotów informowano o konieczności rzetelnego sporządzania kwartalnych Raportów o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych, z uwzględnieniem wszystkich osób, które nie były poddane lekarskiemu badaniu kwalifikacyjnemu albo u których nie zostały przeprowadzone obowiązkowe szczepienia ochronne, mimo niestwierdzenia u nich przeciwwskazań do szczepienia oraz osób sprawujących nad nimi prawną pieczę. W roku 2025 rozpoczęto również II etap Ogólnopolskiego Powszechnego Spisu Szczepień, w ramach którego skontrolowano 11 punktów szczepień. Do końca roku 2025 w II etapie kontroli dokonano oceny 3165 kart uodpornienia osób, u których w I etapie stwierdzono niewykonanie obowiązkowych szczepień ochronnych bądź brak dokumentacji pozwalającej na ocenę stanu uodpornienia.

W roku 2025 kontynuowano działania mające na celu poprawę stanu zaszczepienia dzieci objętych świadczeniami z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej na terenie powiatu grodziskiego. Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat przeciw chorobom zakaźnym, wg roku urodzenia, w kolejnych latach oceniono na podstawie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych (MZ-54), w których uwzględniany jest stan zaszczepienia dzieci i młodzieży na podstawie informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez podmioty lecznicze (osoby objęte przepisami ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022 poz. 583, z późn. zm.) oraz osoby dla których podmioty nie dysponują kartami uodpornienia nie są uwzględnione w poniższej analizie). W roku 2025 zgodnie z poleceniem Głównego Inspektora Sanitarnego w roku 2025 w sprawozdaniu uwzględniono również karty uodpornienia osób, które przestały być objęte świadczeniami z zakresu POZ w podmiocie (wycofano deklarację wyboru świadczeniodawcy z zakresu POZ, nie wskazując nowego podmiotu) lub zamieszkują poza granicami kraju (deklaracja aktywna, pacjent nie korzysta z usług POZ, nie podlega obowiązkowym szczepieniom). Uwzględnienie powyższych grup pacjentów w sprawozdaniu miało wpływ na spadek poziomu zaszczepienia.

Na poniższych wykresach przedstawiono stan zaszczepienia przeciwko krztuścowi w poszczególnych rocznikach w kolejnych latach sprawozdawczych (dla rocznika 2025- szczepienie pierwotne, dla roczników 2021-2024 – szczepienie podstawowe, dla roczników 2013-2020 – I dawka przypominająca, dla roczników 2009-2012 – II dawka przypominająca).

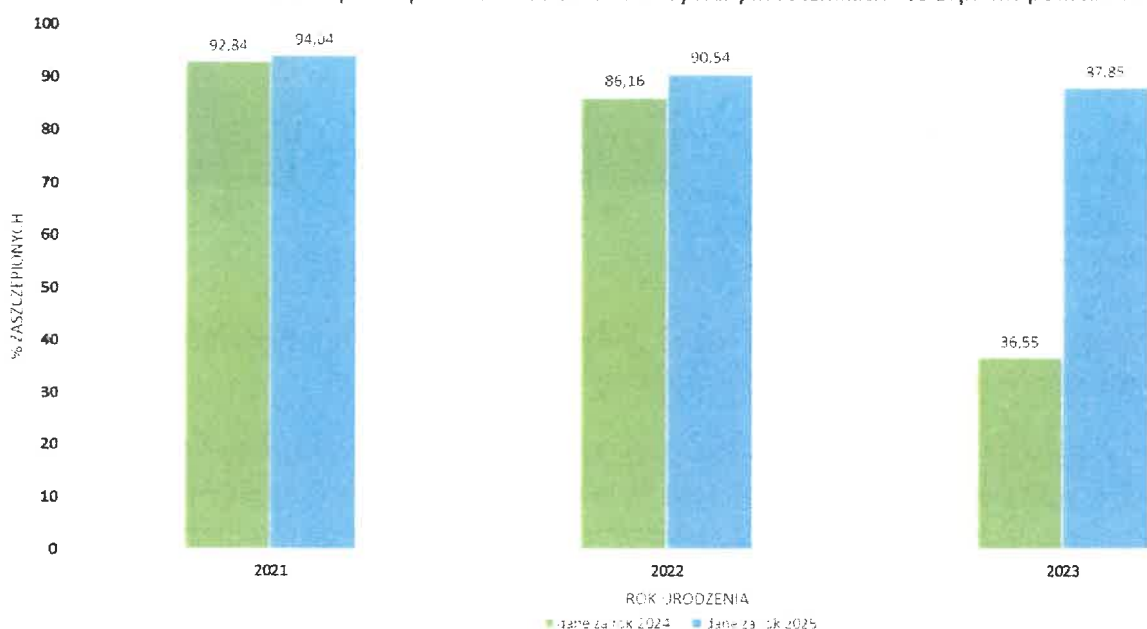

W roku 2025 ilość szczepień wykonanych u dzieci urodzonych w roku sprawozdawczym nieznacznie spadła w stosunku do lat 2023, 2024.

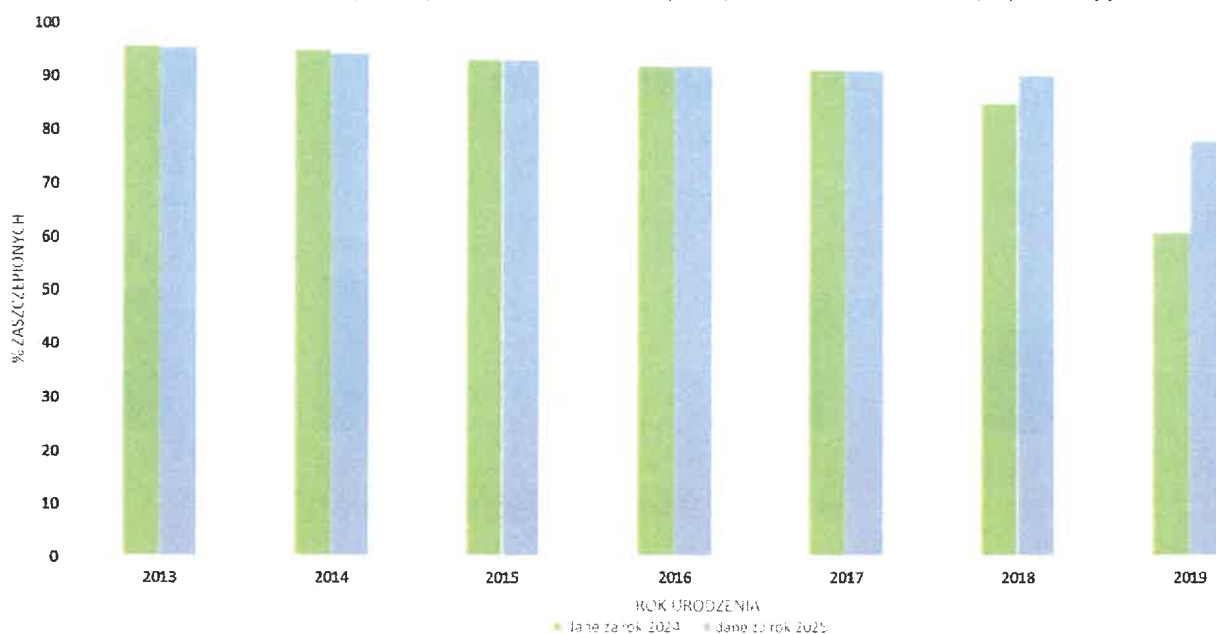
Zgodnie ze stanem zaszczepienia przeciwko krztuścowi w rocznikach roboczych dla danego roku kalendarzowego, wśród dzieci, które ukończyły 2 rok życia odsetek zakończonych cykli podstawowych szczepienia (IV dawki szczepionki) nieznacznie wzrósł, pozostając na poziomie powyżej 85%.

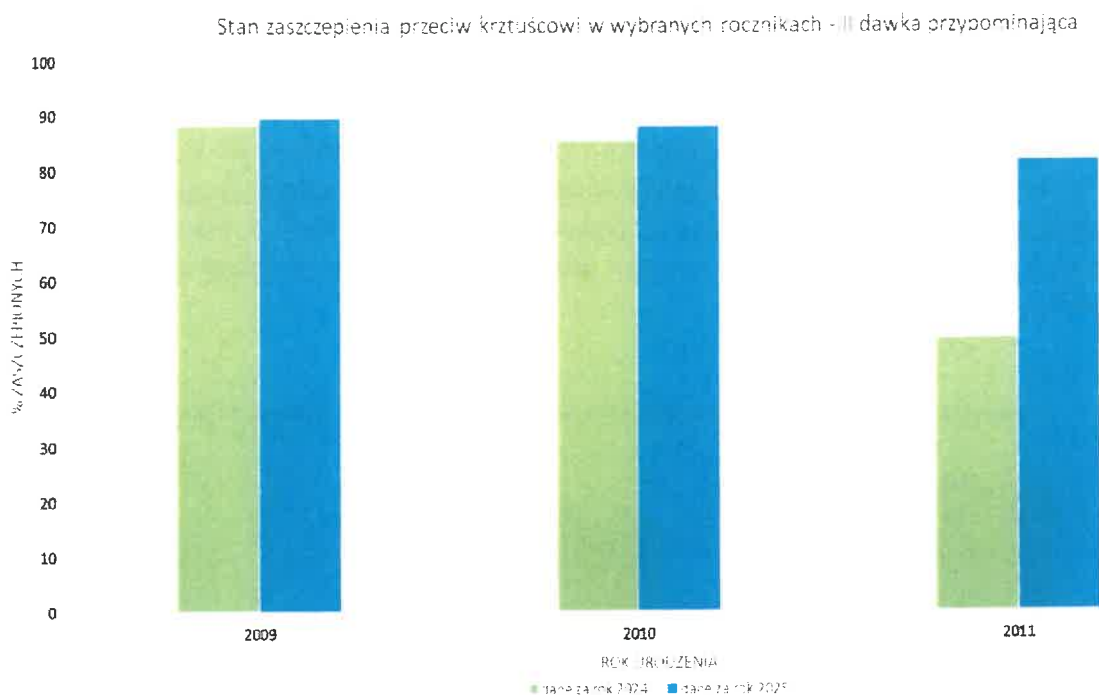
Na poniższym wykresie można zaobserwować spadek (w odniesieniu do roku 2024) liczby dzieci w 7 r.ż., które przyjęły I dawkę przypominającą szczepienia przeciw krztuścowi. W roku sprawozdawczym 2024, I dawkę szczepienia przypominającego wykonano u prawie 85 % dzieci urodzonych w roku 2018, w roku 2025 u dzieci urodzonych w roku 2019 szczepienia wykonano u niespełna 78 %.

Stan zaszczepienia przeciwko krztuścowi w wybranych rocznikach - szczepienie podstawowe

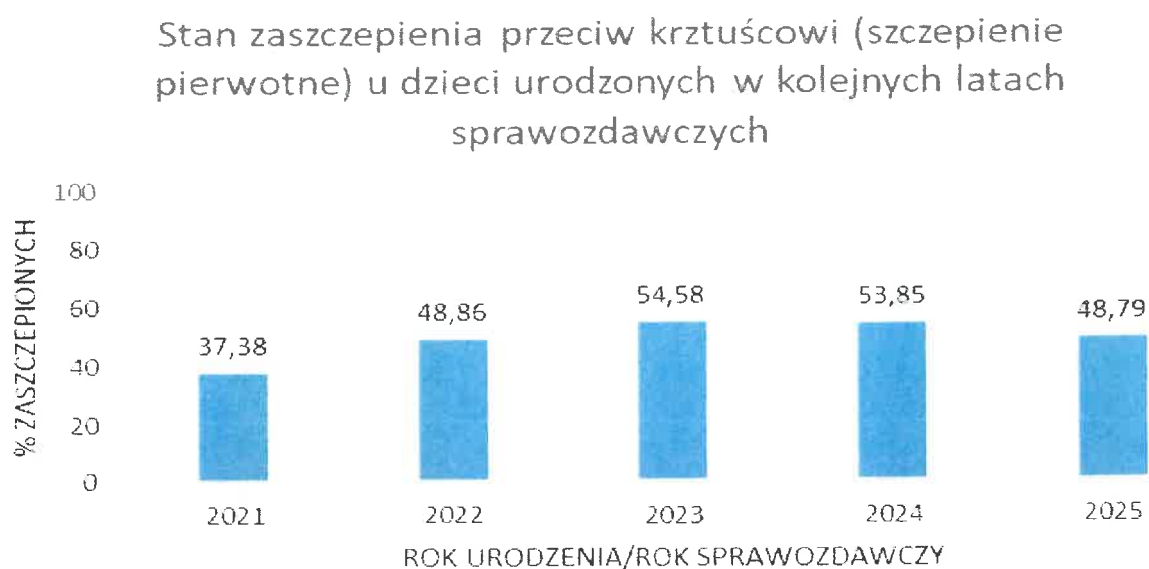
Stan zaszczepienia przeciw krztuścowi w wybranych rocznikach - I dawka przypominająca

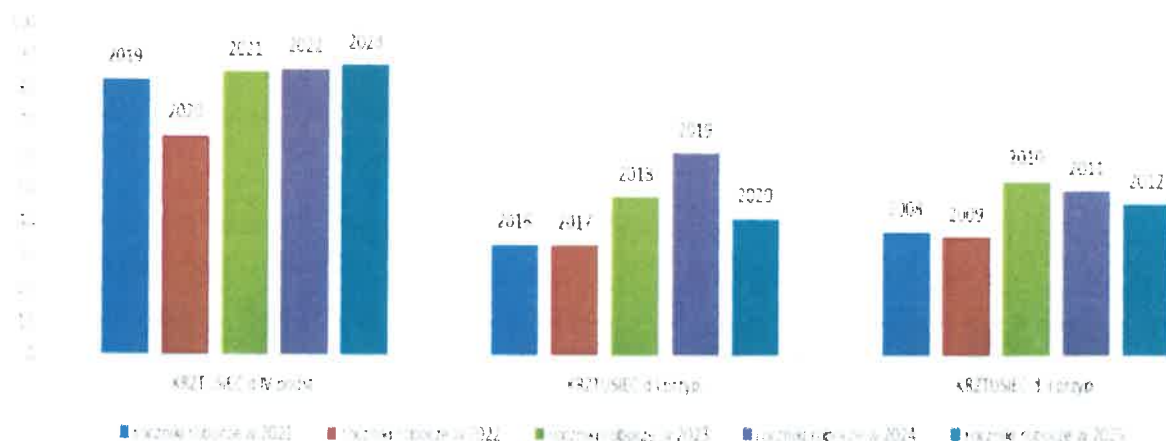

Niewielki spadek odnotowano również wśród osób, zaszczepionych II dawką przypominającą szczepionki, które w roku sprawozdawczym ukończyły 14 r.ż.

Na poniższym wykresie przedstawiono stan zaszczepienia przeciw krztuścowi dla roczników roboczych w kolejnych latach sprawozdawczych. W przypadku dzieci, które w roku sprawozdawczym ukończyły 2 rok życia, stan zaszczepienia nieznacznie wzrósł w stosunku do roku poprzedniego. W przypadku dawek przypominających w 6 oraz 14 roku życia odnotowano spadek ilości osób zaszczepionych w stosunku do roku poprzedniego.

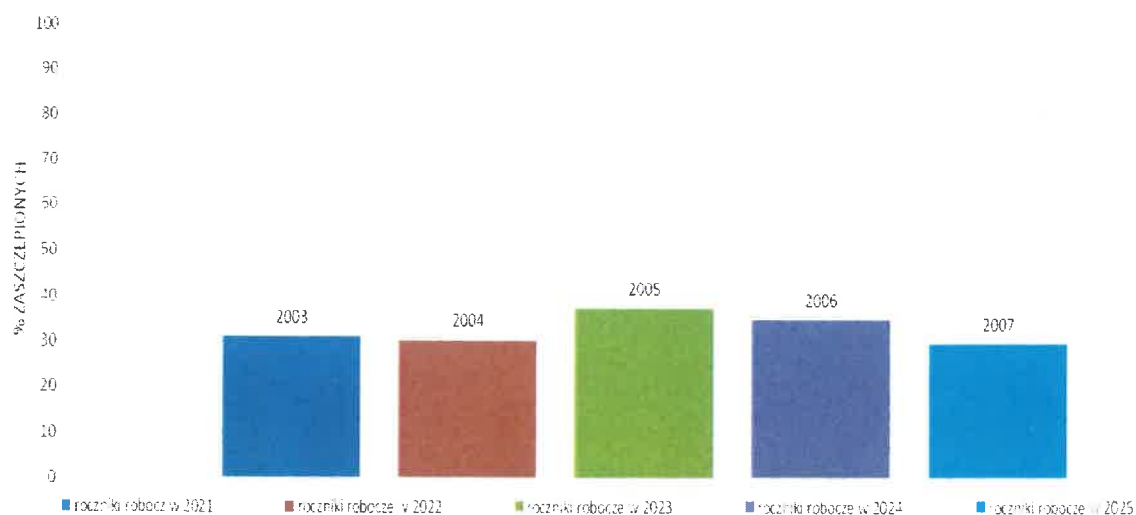
STAN ZASZCZEPIENIA PRZECIW KRZTUŚCOWI W ROCZNIKACH ROBOCZYCH DLA DANEGO ROKU KALENDARZOWEGO

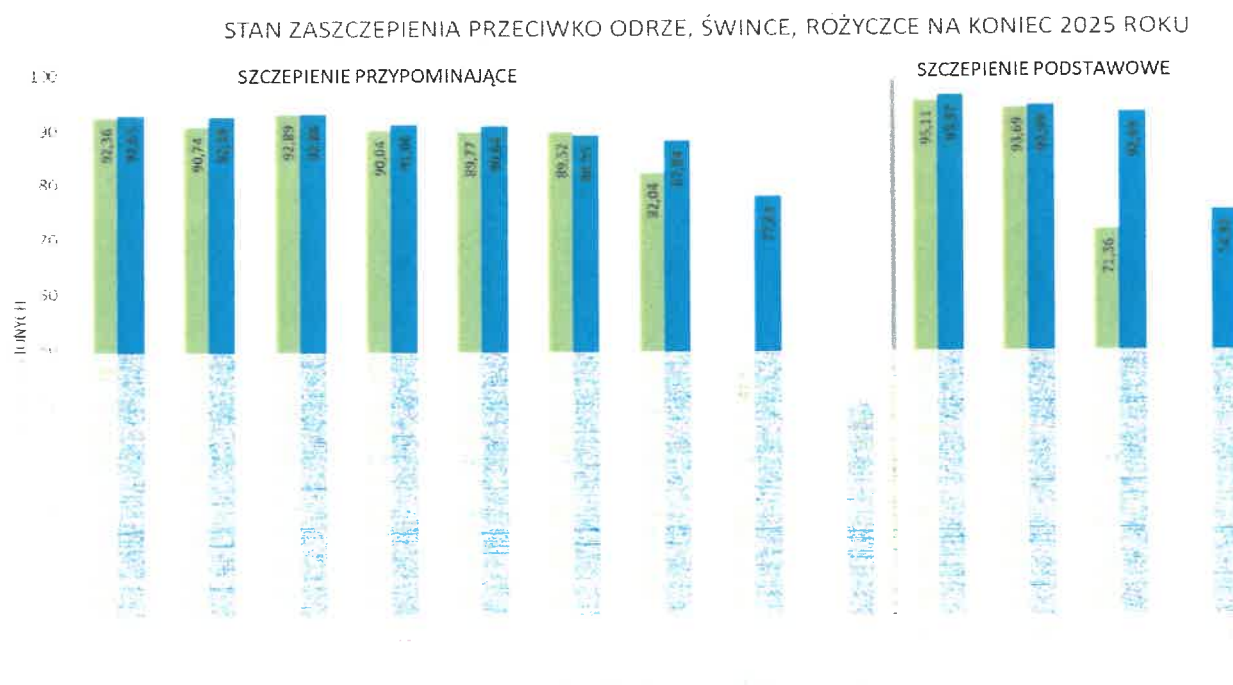
Poziom pełnego zaszczepienia przeciw błonicy i tężcowi na koniec 2025 roku był niepokojąco niski u osób, które ukończyły 19 r.ż. Odsetek osób, które przyjęły III dawkę szczepienia przypominającego nie przekroczył 60 % (odnotowano spadek w stosunku do roku 2024- 68,24 %).

Analizując stan pełnego zaszczepienia przeciwko błonicy i tężcowi dla poszczególnych roczników roboczych w 19 r.ż. w kolejnych latach sprawozdawczych obserwujemy, iż pomimo działań podejmowanych przez PSSE brak jest znaczącego wzrostu w ilości osób w pełni udopornionych.

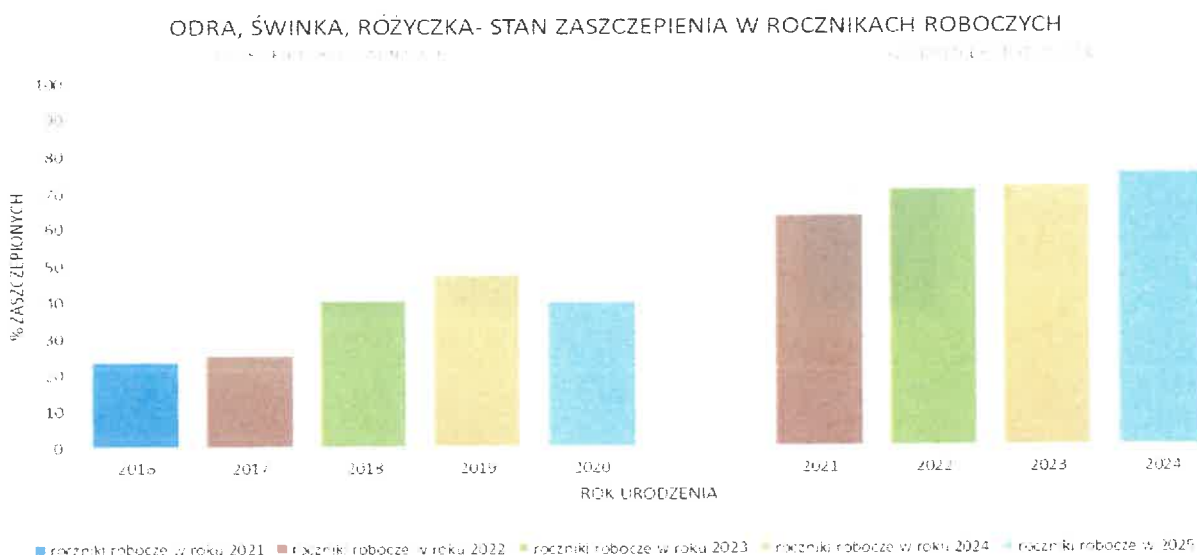
STAN ZASZCZEPIENIA PRZECIW BŁONICY, TĘŻCOWI (III DAWKA PRZYPOMINAJĄCA) W ROCZNIKACH ROBOCZYCH DLA DANEGO ROKU KALENDARZOWEGO

Na poniższym wykresie przedstawiono stan zaszczepienia przeciwko odrze, śwince oraz różyczce na koniec roku sprawozdawczego. Jak wynika z wykresu szczepienia niewykonane w terminie (zarówno dawki podstawowe jak i przypominające) uzupełniane są w latach kolejnych, jednak wśród dzieci między 6 a 9 rokiem życia obserwuje się poziom zaszczepienia poniżej 90%, co świadczy o potrzebie kontynuacji działań w celu zwiększenia ilości szczepień przypominających wykonywanych terminowo, tj. w 6 roku życia. W roku 2025 odnotowano wzrost ilości dzieci, które ukończyły 1 rok życia, zaszczepionych pierwszą dawką szczepionki w stosunku do roku 2024.

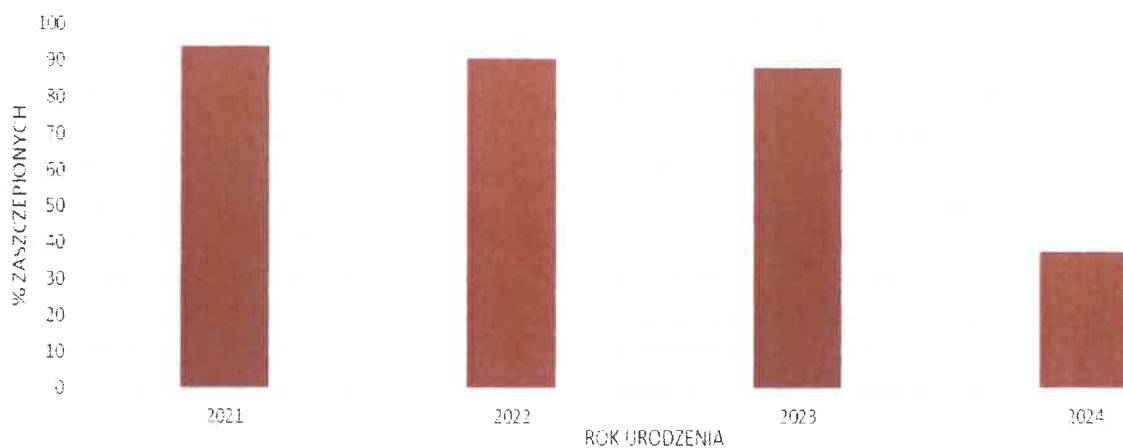

Na poniższym wykresie zobrazowano wzrost ilości wykonanych szczepień podstawowych przeciw odrze, śwince, różyczce w kolejnych latach, u dzieci podlegających szczepieniu obowiązkowemu w danym roku kalendarzowym. W roku 2025 odnotowano niewielki spadek ilości szczepień przypominających wykonanych u dzieci w 6 roku życia.

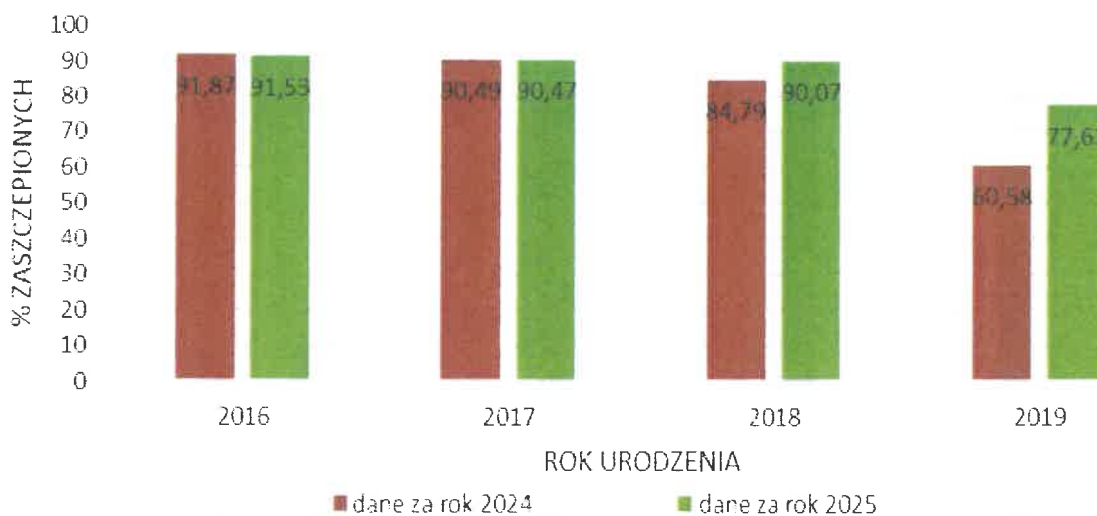
W roku 2025 r. wśród dzieci urodzonych w roku sprawozdawczym cykl szczepienia pierwotnego przeciw poliomyelitis zakończono u 51,34 % dzieci, utrzymując tym samym poziom zaszczepienia powyżej 50%. W odniesieniu do roku 2024 odnotowano wzrost poziomu zaszczepienia wśród dzieci które w roku sprawozdawczym ukończyły 2 rok życia (powyżej 88 %).

Stan zaszczepienia przeciw poliomyelitis na koniec roku 2025 - szczepienie podstawowe

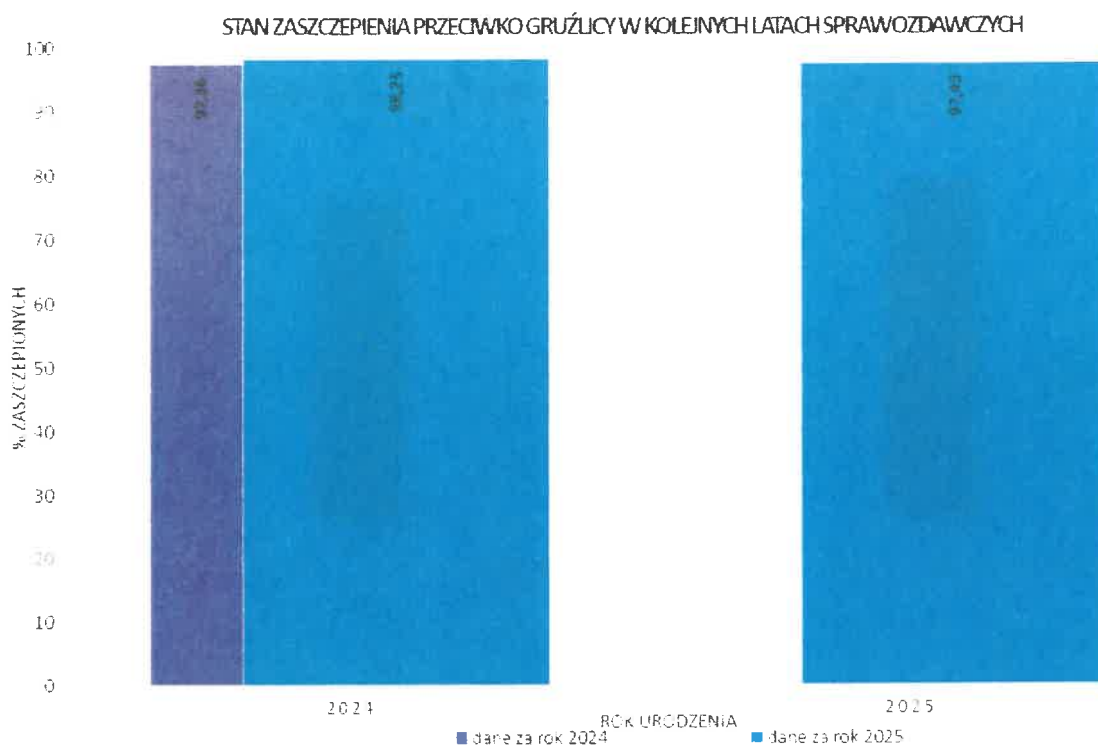

Poniższy wykres obrazuje stan zaszczepienia dawką przypominającą szczepionki w kolejnych latach sprawozdawczych. Jak wynika z wykresu brakujące szczepienia uzupełniane są w kolejnych latach, jednakże u dzieci w 7 r.ż. stan zaszczepienia nie przekroczył 78 % (co stanowi spadek w stosunku do roku 2024).

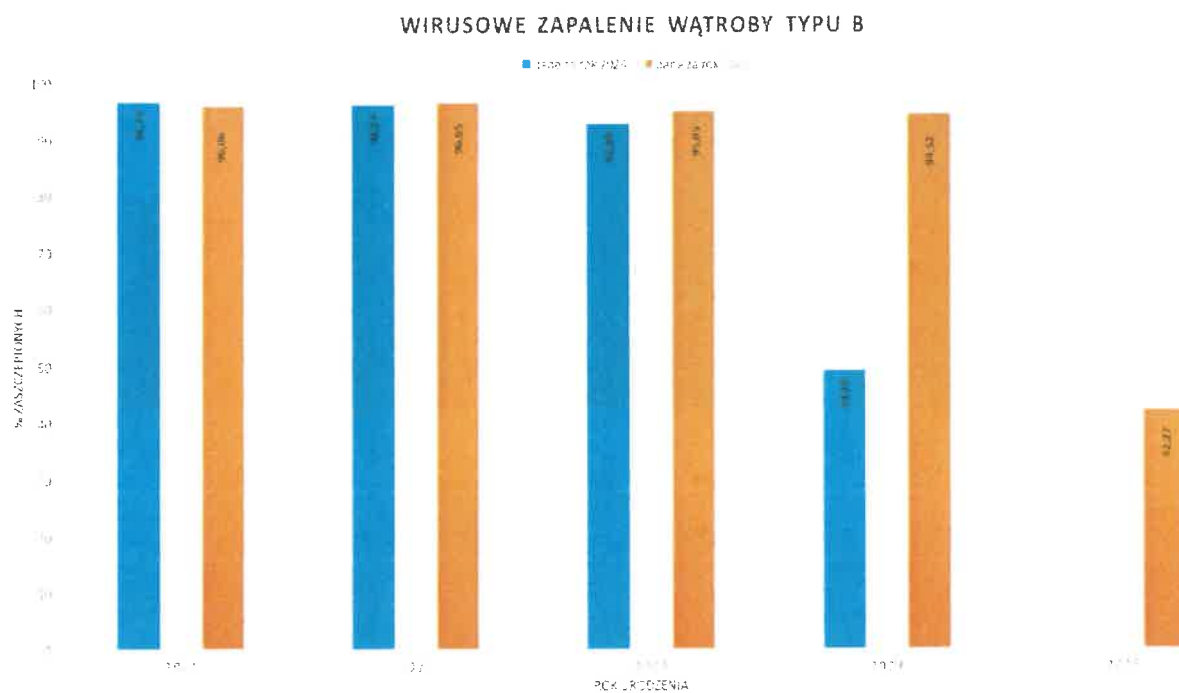
Stan zaszczepienia przeciw poliomyelitis w kolejnych latach- dawka przypominająca

Stan zaszczepienia przeciwko gruźlicy oraz wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w kolejnych latach sprawozdawczych utrzymuje się na stałym poziomie, co zobrazowano na poniższych wykresach.

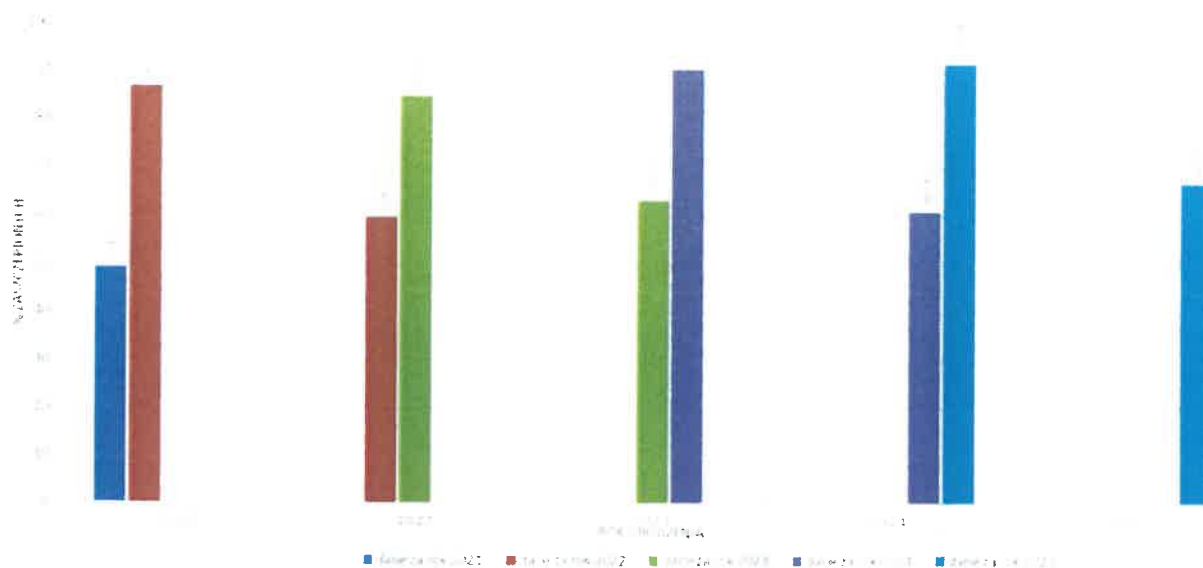

W roku 2025 odnotowano spadek liczby dzieci w 1 roku życia, które ukończyły pełen cykl szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B. Poziom pełnego zaszczepienia u dzieci, które ukończyły 2 rok życia utrzymuje się na poziomie przekraczającym 95%.

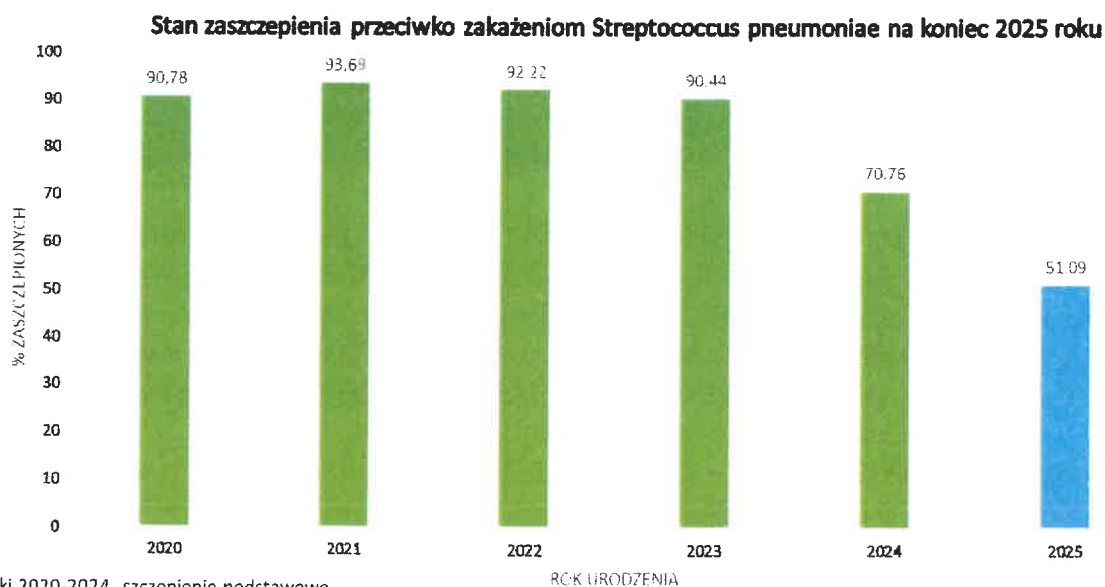

Analizując stan pełnego zaszczepienia przeciwko zakażeniom rotawirusowym u niemowląt urodzonych w latach 2021-2025 stwierdzono wzrost ilości w pełni zaszczepionych dzieci urodzonych w roku sprawozdawczym, a także w roku poprzednim (w odniesieniu do roku 2024).

ZAKAŻENIA ROTAWIRUSOWE- PEŁNE SZCZEPIENIE PODSTAWOWE

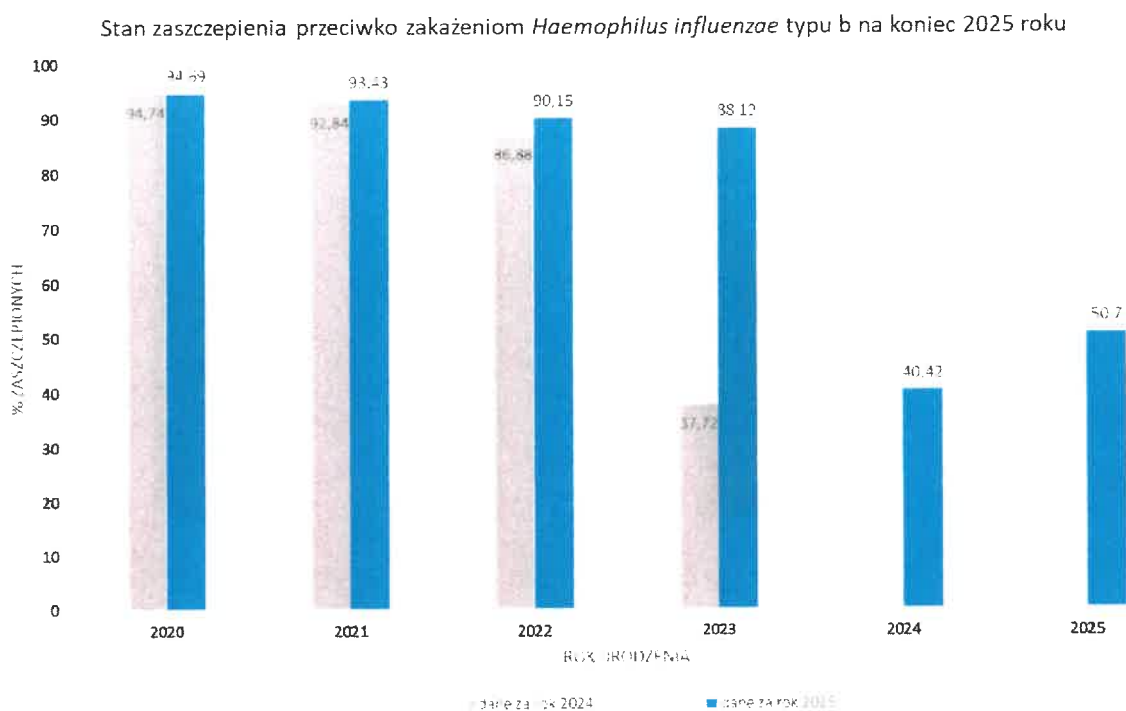

Stan zaszczepienia przeciwko zakażeniom Streptococcus pneumoniae u dzieci do 5 r.ż przedstawiono na poniższym wykresie. Szczepienia zaległe uzupełniane są w kolejnych latach, ponad 90% dzieci, które w 2025 roku ukończyły drugi rok życia (rocznik 2023) było w pełni uodpornionych.

roczniki 2020-2024 - szczepienie podstawowe
 rocznik 2025 - szczepienie pierwotne

W przypadku szczepień przeciwko zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b u dzieci do 5 r.ż. również można zaobserwować uzupełnianie dawek zaległych w kolejnych latach sprawozdawczych. Na koniec 2025 roku wśród dzieci urodzonych w 2023 roku, które zgodnie z PSO winny zakończyć cykle szczepienia podstawowego w pełni uodpornionych było mniej niż 90% dzieci.

PODSUMOWANIE

W roku 2025 w przypadku wybranych szczepień odnotowano spadek ilości osób zaszczepionych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (w porównaniu do roku 2024), na ogólny stan zaszczepienia wpływ miało między innymi uwzględnienie w statystyce danych o osobach, które na koniec roku sprawozdawczego nie podlegały szczepieniom obowiązkowym w podmiocie sprawozdającym. Nadal konieczne jest prowadzenie działań zmierzających do ogólnego wzrostu poziomu zaszczepienia przeciwko wszystkim chorobom zakaźnym objętym obowiązkiem szczepień.

W roku 2025 w ramach działalności PSSE zorganizowano jedno szkolenie dla podmiotów leczniczych obejmujące tematykę bieżącej organizacji pracy w zakresie szczepień ochronnych, w tym realizację I etapu kontroli w ramach Ogólnopolskiego Powszechnego Spisu Szczepień. Ponadto zorganizowano szkolenie dla pracowników placówek edukacyjnych, którego celem była promocja szczepień oraz zwiększenie wiedzy na ich temat. W szkoleniu udział wzięło 12 osób.

We współpracy ze Stanowiskiem Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadzono działania edukacyjne skierowane do mieszkańców powiatu. W ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień zorganizowano prelekcję dla nauczycieli oraz uczniów Zespołu Szkół Technicznych i Licealnych nr 2 w Grodzisku Mazowieckim, w trakcie której omówiono czym są szczepienia, jakie jest ich znaczenie w życiu człowieka, przedstawiono kalendarze szczepień obowiązkowych oraz osób dorosłych, omówiono wybrane choroby oraz szczepienia. W placówce pozostawiono materiały informacyjne dot. szczepień. W spotkaniu udział wzięło łącznie 110 osób. W ramach profilaktyki skierowanej do seniorów zorganizowano dwie prelekcje:

- wykład w Bibliotece Publicznej Gminy Grodzisk Mazowiecki promujący szczepienia, w szczególności zalecane seniorom. W spotkaniu udział wzięło 12 osób, po spotkaniu uczestnicy otrzymali materiały edukacyjno-informacyjne,

- prelekcja w ramach Konferencji „Zdrowie seniora – bo zawsze warto” organizowanej przez PSSE w Grodzisku Mazowieckim, w trakcie której omówiono wybrane choroby oraz szczepienia zalecane dla osób starszych. W spotkaniu udział wzięło 70 osób. Dla uczestników udostępniono materiały edukacyjno-informacyjne.

W ramach nadzoru nad szczepieniami ochronnymi Sekcja Epidemiologii prowadzi magazynowanie i dystrybucję preparatów szczepionkowych do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych finansowanych z budżetu państwa.

W PSSE funkcjonuje Elektroniczny System Kontroli i Monitoringu urządzeń chłodniczych do magazynowania preparatów szczepionkowych, który umożliwia rejestrację pomiarów temperatury zapisywanych w pamięci stacji bazowej i wizualizację danych na wykresie.

System nadzorowany jest przez serwer monitorujący prawidłową pracę i wysyłający alarmy do pracowników Sekcji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości (powiadamanie SMS-owe).

W ramach ustawowych obowiązków prowadzono rejestr Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych. W roku 2025 zarejestrowano łącznie 12 przypadków NOP. Zarejestrowane Niepożądane Odczyny Poszczepienne zgodnie z kwalifikacją lekarską miały charakter: łagodny- 11, poważny- 1.

W roku 2025 zgodnie z Komunikatem Ministra Zdrowia PSSE prowadziła dystrybucję preparatów szczepionkowych do szczepień przeciw COVID-19. Pracownicy udzielali informacji dot. zasad zamawiania i dystrybucji preparatów do aptek oraz POZ. Odbiorców na bieżąco informowano o dostępności preparatów w magazynie PSSE oraz konieczności ich niezwłocznego odebrania z uwagi na krótki termin ważności preparatu po rozmrożeniu. W roku 2025 preparaty dystrybuowano do 5 aptek i 9 punktów szczepień w POZ. Łącznie przekazano 3050 dawek szczepionki (3020 dawek dla dorosłych, 30 dawek dla dzieci). Kontynuowano również dystrybucję preparatów przeznaczonych do bezpłatnych szczepień dzieci i młodzieży przeciwko HPV oraz kobiet w ciąży przeciwko krztuścowi.

W bieżącej pracy kontynuowano działania dotyczące nadzoru nad opiekunami prawnymi małoletnich, u których szczepienia obowiązkowe nie są realizowane terminowo. Podczas kontroli bieżących w podmiotach realizujących szczepienia obowiązkowe zwracano szczególną uwagę na konieczność objęcia nadzorem osób, które nie realizują obowiązku szczepień zgodnie z PSO oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2077 zm.). W podmiotach zalecano bieżącą weryfikację kart uodpornienia w zakresie nieterminowego realizowania szczepień. Pracownicy podmiotów leczniczych przeprowadzali rozmowy telefoniczne, rozmowy indywidualne z rodzicami/ opiekunami prawnymi w przychodniach oraz podczas wizyt patronażowych. W podmiotach zwracano uwagę na konieczność dalszego stosowania pisemnych wezwań do stawienia się na szczepienie, uwzględniając znaczenie zwrotnego potwierdzenia odbioru dla przesyłek kierowanych drogą listowną lub pisemnego potwierdzenia odbioru na wezwaniach wręczanych bezpośrednio w siedzibie podmiotu. Podczas kontroli prowadzono indywidualne instruktaże mające na celu wzrost efektywności działań prowadzonych przez podmioty wobec opiekunów dzieci, u których nie są realizowane obowiązkowe szczepienia.

W roku 2025 w ramach działań związanych z egzekwowaniem obowiązku szczepień:

- sporządzono 159 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL,

- do opiekunów prawnych wystosowano 126 wezwań do stawienia się wraz z dzieckiem w wybranym punkcie szczepień celem przeprowadzenia lekarskiego badania kwalifikacyjnego oraz obowiązkowych szczepień ochronnych,

- wystosowano 12 upomnień wzywających do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych,

- wystawiono 2 tytuły wykonawcze, które przekazano do Wojewody Mazowieckiego wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w administracji w celu wyegzekwowania obowiązków o charakterze niepieniężnym – realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych. W związku z wystawionymi tytułami, postanowieniami Wojewody Mazowieckiego nałożono grzywny na łączną kwotę 1000 zł.

Dokumentację dotyczącą 56 osób zobowiązanych (opiekunowie 46 dzieci) przekazano do wykorzystania służbowego zgodnie z właściwością miejscową.

W związku ze zgłoszeniem zarzutów w sprawach postępowań egzekucyjnych wydano 2 postanowienia.

Do WSSE w Warszawie przekazano zgodnie z właściwością 1 skargę dotyczącą postępowania PPIS prowadzonego wobec osób uchylających się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych. MPWIS uznał skargę za bezzasadną.

W związku z dwoma skargami na bezczynność w zakresie udostępnienia informacji publicznej złożonymi przez zobowiązanych do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, PPIS udzielił odpowiedzi, wnosząc o ich oddalenie. Po rozpoznaniu spraw, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wydanych wyrokach oddalił skargi.

VI. Ocena stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania

Ogółem w 2025 roku nadzorem objęto 60 placówek stałych ze 149 figurujących w ewidencji, które funkcjonują jako placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze. Liczba poszczególnych placówek w ewidencji w 2025 roku wynosiła:

- 22 żłobki;
- 2 kluby dziecięce;
- 49 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie;
- 27 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie;
- 7 zespołów szkolno-przedszkolnych;
- 5 zespołów szkół;
- 5 liceów ogólnokształcących funkcjonujących samodzielnie;
- 4 inne formy wychowania przedszkolnego;
- 3 poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza;
- 1 bursa
- 3 placówki wsparcia dziennego;
- 1 szkoła policealna dla dorosłych;
- 5 placówek kształcenia ustawicznego;
- 14 placówek wychowania pozaszkolnego.

W nadzorowanych placówkach przeprowadzono 93 kontrole sanitarne, w tym 17 w placówkach sezonowych (akcja zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży). Współpraca z merytorycznymi komórkami nadzoru w PSSE w Grodzisku Mazowieckim prowadzona było na bieżąco w zależności od potrzeb i problemów. Współpraca sprowadzała się do konsultacji i poradnictwa oraz do wspólnych kontroli w nadzorowanych obiektach dla dzieci i młodzieży, każdy w zakresie swojej właściwości. W sposób szczególnie współpraca była ścisła z:

- Sekcją Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku – przeprowadzono 1 wspólną kontrolę placówki, w których prowadzone jest dożywianie,
- Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego – przeprowadzono 4 wspólne kontrole podczas odbiorów technicznych i przy opiniowaniu placówek,
- Sekcją Higieny Komunalnej – przeprowadzono 10 wspólnych kontroli publicznych placów zabaw,
- Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – przeprowadzono 40 wspólnych kontroli i wizytacji, w placówkach stałych i sezonowych.

Realizacja zamierzeń ujętych w planach pionu HDiM za rok sprawozdawczy 2025:

1) Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad obiektami placówek nauczania, wychowania, wypoczynku rekreacji dzieci i młodzieży oraz opieki na podległym terenie.

W ewidencji PSSE w Grodzisku Mazowieckim było 149 stałych placówek oświatowo-wychowawczych. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 60 placówkach, obejmując bieżącym nadzorem 40,2 % będących w ewidencji. W wyniku kontroli wydano 2 decyzje administracyjne. Wydano 7 opinii sanitarnych, w tym 1 dla przedszkola, 1 dla szkoły podstawowej, 1 dla placówki pracy pozaszkolnej, 3 dla pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia zajęć lekcyjnych dla uczniów zespołu szkół i 1 opinię w formie decyzji opiniującej żłobek.

2) Analiza warunków środowiskowych funkcjonowania placówek nauczania, wychowania i opieki na terenie objętym nadzorem.

W kontrolowanych placówkach sprawdzano warunki mikroklimatu. Nie odnotowano przypadków niskich temperatur powietrza w pomieszczeniach lekcyjnych oraz w salach pobytu dzieci, jak również braku wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej. Nie stwierdzono nieprzyjemnych zapachów w kontrolowanych placówkach.

3) Ocena warunków sanitarno-higienicznych, w sezonowych placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, na terenie województwa mazowieckiego.

Bieżący nadzór sanitarny nad placówkami sezonowego wypoczynku Akcji Letniej i Zimowej prowadzony był na podstawie zgłoszeń zarejestrowanych w bazie MEN, w 2025 r. na nadzorowanym terenie odnotowano ogółem 81 turnusów akcji letniej i 34 turnusy akcji zimowej. Kontroli dokonano w 17 turnusach. Zgodnie z planem zasadniczych zamierzeń PSSE przekazywała stosowne oceny sprawozdawcze do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie.

4) Sprawowanie nadzoru w zakresie higieny procesu nauczania i wychowania, w szczególności w zakresie: dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci i młodzieży, oceny rozkładów zajęć lekcyjnych oraz zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

W ewidencji PSSE w Grodzisku Mazowieckim w roku sprawozdawczym było 27 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie (skontrolowanych: 12), 5 liceów ogólnokształcących funkcjonujących samodzielnie (skontrolowanych: 4), 7 zespołów szkolno-przedszkolnych (skontrolowanych: 5) oraz 5 zespołów szkół (skontrolowanych: 4).

Nadzorowano przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w odniesieniu do:

- oceny dostosowania mebli do ergonomii dzieci i młodzieży - dokonano oceny w 4 szkołach podstawowych (łącznie 14 oddziałów) oraz 5 zespołach szkolno-przedszkolnych (łącznie 32 oddziały klasowe szkół podstawowych), ocena nie wykazała nieprawidłowości;
- oceny rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 1 szkole podstawowej (11 oddziałów) oraz 3 zespołach szkół (łącznie 54 oddziały); ocena rozkładów zajęć lekcyjnych pod względem zasad higieny pracy umysłowej uczniów w placówkach nie wykazywała nieprawidłowości;
- oceny zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych dokonano w 25 placówkach - wszystkie zapewniały takie miejsca.

5) Prowadzenie postępowania administracyjnego wynikającego z bieżącego nadzoru nad kontrolowanymi obiektami pobytu dzieci i młodzieży.

W analizowanym roku sprawozdawczym wydano 2 decyzji administracyjnych, w tym 1 decyzję nakazującą wykonanie obowiązków i 1 decyzję opiniującą na żłobek.

6) Ocena przebiegu zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Meldunki z akcji zimowej (1 raz) i akcji letniej (2 razy) były przekazywane do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie, zgodnie z wyznaczonym terminem realizacji przedsięwzięć.

7) Informacja o stanie przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego 2025/2026.

W minionym roku stan przygotowania szkół do nowego roku szkolnego oceniono w 3 placówkach. Dzięki przeprowadzonym rozbudowom i przebudowom, a także generalnym remontom i bieżącej konserwacji poprawiono znacznie warunki sanitarno - techniczne i higieniczne. Meldunki zostały przekazywane do WSSE zgodnie z wyznaczonym terminem realizacji przedsięwzięć.

8) Ocena posiadania certyfikatów przez placówki na meble i sprzęt sportowy.

W placówkach sukcesywnie wymieniane są meble edukacyjne na nowe i regulowane, co ułatwia dostosowanie mebli do wzrostu dzieci i młodzieży. Wszystkie meble zakupione są po 1997 roku.

W skontrolowanych placówkach odsetek mebli z certyfikatami wynosił 100 %.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Rozbudowa placówek dotyczyła następujących obszarów: - rozbudowa budynku szkoły podstawowej – budowa łącznika z salami lekcyjnymi, toaletami, stołówką między budynkiem głównym, a halą sportową.

Remonty generalne w placówkach polegały na: - remoncie korytarzy, ścian w sali gimnastycznej, pomieszczenia gospodarczego; wymianie części rur instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej; modernizacji instalacji centralnego ogrzewania i instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej; remoncie toalet i przyległych pomieszczeń porządkowych (wymiana posadzek, okładzin ściennych, sufitów, wyposażenia sanitariatów); remoncie sal lekcyjnych; remoncie pomieszczeń zaplecza kuchennego; wymianie rynien na zewnątrz budynku.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania:

Wszystkie placówki na terenie powiatu funkcjonują w budynkach o dobrym stanie zarówno technicznym, jak i sanitarnym, podłączone głównie do wodociągów publicznych i w większości są skanalizowane. W roku 2025 skontrolowano 2 placówki bez podłączenia do wodociągu publicznego (1 przedszkole, 1 żłobek (3,3% wszystkich skontrolowanych placówek); lokalizacja na terenach wiejskich bez możliwości podłączenia do sieci wodociągowej) oraz 7 placówek bez podłączenia do kanalizacji miejskiej (w tym 1 żłobek, 2 przedszkola, 2 szkoły podstawowe, 1 liceum ogólnokształcące, 1 zespół szkolno-przedszkolny; 11,6% wszystkich skontrolowanych placówek) - lokalizacja na terenach wiejskich lub obszarach bez możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej, zapewniono szczelne zbiorniki bezodpływowe.

W większości szkół zlokalizowanych na terenie powiatu grodziskiego funkcjonuje jednonmianowy system nauczania. Systemem zmianowym objęci są głównie uczniowie klas I – III w dużych szkołach i zespołach szkół. W szkołach prowadzone są stołówki wydające obiady, a w części szkół prowadzone jest żywienie na zasadach cateringu, część posiłków refundowana jest przez Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej.

Forma wypoczynku w miejscu zamieszkania:

Na terenie powiatu grodziskiego wypoczynek dzieci i młodzieży w 2025 roku opierał się głównie o formy organizowane w miejscu zamieszkania. Placówki organizujące akcje letniego

i zimowego wypoczynku starały się o zapewnienie dzieciom podczas pobytu pełnego wyżywienia. We wszystkich skontrolowanych turnusach stan sanitarno - higieniczny i techniczny pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży spełniał określone wymagania bez zastrzeżeń. W czasie wypoczynku nie odnotowano wypadków, urazów czy zatruc pokarmowych u uczestników półkolonii.

Sprawowanie nadzoru nad warunkami sanitarno - higienicznymi w żłobkach:

W ewidencji PSSE w Grodzisku Mazowieckim w roku sprawozdawczym były 22 żłobki, z czego skontrolowano 11 placówek. W żadnej z placówek nie stwierdzono nieprawidłowości.

WNIOSKI:

W 2025 r. stan sanitarny większości placówek skontrolowanych w ramach kontroli bieżących oraz interwencyjnych nie wykazywał nieprawidłowości. W placówce, w której stwierdzono nieprawidłowości skutkujące wydaniem decyzji nakazującej, wszystkie obowiązki i zalecenia zostały wykonane w wyznaczonych terminach. Przeprowadzono bieżące kontrole sanitarne zgodnie z harmonogramem, kontrole interwencyjne oraz kontrole ws. wydawania opinii sanitarnych dla nowych lub rozbudowanych placówek. Dyrektorzy kontrolowanych placówek prowadzili własną, coroczną kontrolę bezpieczeństwa i higieny na terenie obiektów, dokumentowaną stosownym protokołem.

W okresie wakacyjnym, wolnym od zajęć, przeprowadzono generalne remonty, przebudowy i rozbudowy oraz bieżące naprawy konserwatorskie, przygotowujące placówki do rozpoczynającego się nowego roku szkolnego. Dzięki powstawaniu nowych placówek wzrosła na terenie powiatu grodzkiego dostępność opieki i edukacji dla najmłodszych dzieci.

W ramach akcji zimowego i letniego wypoczynku placówki organizowały turnusy w formie wypoczynku w miejscu zamieszkania (półkolonie), starały się o zapewnienie uczestnikom podczas pobytu wyżywienia. Przygotowano szereg zajęć sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia. Podczas sprawowanego nadzoru nie stwierdzono nieprawidłowości w organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży w 2025 r.

VII. Działalność oświatowo – zdrowotna i promocja zdrowia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim podejmuje działania prozdrowotne w zakresie programów krajowych, wojewódzkich oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych obejmujących problematykę zdrowia publicznego. Zadania Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej oraz potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu grodziskiego.

W 2025 roku kontynuowano dotychczas podejmowane działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych poprzez promowanie aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, profilaktyki palenia tytoniu i innych uzależnień oraz zapobiegania zakażeniom HIV i zachorowaniom na AIDS.

Przeprowadzono następujące działania:

Programy edukacyjne adresowane do placówek oświatowych:

1. „Czyste powietrze wokół nas”

Program adresowany do dzieci w wieku 5 i 6 lat, ich rodziców i opiekunów, mający na celu wykształcenie umiejętności rozróżniania źródeł dymu, zdobycie wiedzy nt. szkodliwości palenia papierosów i ekspozycji na dym tytoniowy.

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 667

2. „Nie pal przy mnie, proszę”

Program dla uczniów klas I-III mający na celu wykształcenie umiejętności asertywnego zachowania wobec osób palących papierosy w obecności dzieci.

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 906

3. „Bieg po zdrowie”

Wojewódzki program edukacyjny dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów, a poprzez działania programowe zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci.

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 316

Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 18

4. „Bez dymu mam moc”

Kompleksowy program edukacyjno-profilaktyczny opracowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Grodzisku Mazowieckim. Skierowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I–III szkół podstawowych. Program powstał z potrzeby wczesnego kształtowania świadomych, odpowiedzialnych postaw prozdrowotnych oraz ochrony najmłodszych przed

szkodliwym wpływem nikotyny i dymu tytoniowego – zarówno w postaci tradycyjnych papierosów, jak i nowoczesnych form, takich jak e-papierosy. Celem nadrzędnym programu jest podniesienie świadomości dzieci na temat zagrożeń wynikających z używania produktów nikotynowych oraz promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów. Poprzez różnorodne, dostosowane do wieku formy zajęć, dzieci uczą się nie tylko rozpoznawać szkodliwe substancje, ale także rozwijają umiejętności społeczne – zwłaszcza w zakresie asertywnego odmawiania i radzenia sobie w sytuacjach presji rówieśniczej. Program miał swój początek 1 września 2025r. – dokładna liczba odbiorców nie jest jeszcze znana (okres sprawozdawczy dla szkół wypada w czerwcu 2026r.).

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 19

5. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Grupa docelową są dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat, a także rodzice i opiekunowie dzieci. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków higieniczno-żywnieniowych od najmłodszych lat. **W 2025r. PSSE zorganizowało konkurs plastyczny dla dzieci „Jem zdrowo-żyję zdrowo” we współpracy z oddziałem PCK w Grodzisku Mazowieckim.**

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 810

Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 4287

6. „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Program edukacyjny dotyczący profilaktyki chorób odkleszczowych dla placówek wychowania przedszkolnego i szkół podstawowych.

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 1986

Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 15

7. „Kleszcz mały czy duży – nic dobrego nie wróży”

Program edukacyjny dotyczący zapobiegania chorobom przenoszonym przez kleszcze na człowieka, skierowany do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych.

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 425

Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 15

8. „Trzymaj Formę!”

Ogólnopolski program edukacyjny o zbilansowanym odżywianiu i aktywności fizycznej. Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród dzieci (klasy V-VIII) i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 588

Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 978

9. Program edukacyjny #ŻyjDobrze

Program edukacyjny #ŻyjDobrze koncentruje się na propagowaniu zdrowego stylu życia wśród uczniów, rodziców i kadry pedagogicznej szkół podstawowych. Kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz przekazywanie wiedzy warunkującej podejmowanie wyborów sprzyjających zdrowiu od zawsze wpisuje się w podstawy naszej działalności na rzecz poprawy zdrowia publicznego. Ideą programu jest uświadomienie i przypomnienie, że mamy wpływ na nasze zdrowie, a wybory dokonywane każdego dnia warunkują jakość życia. W treściach programowych uwzględniona została fundamentalna wiedza w zakresie higieny, zdrowego żywienia, znaczenia aktywności fizycznej i profilaktyki oraz poruszone zostały wybrane aspekty zdrowia psychicznego.

Adresaci programu: uczniowie szkół podstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów, kadra pedagogiczna szkół. Treści programu koncentrują się wokół pięciu obszarów tematycznych: aktywności fizycznej, higieny, zdrowego żywienia, zdrowia psychicznego, profilaktyki.

W ramach programu zorganizowano konkurs plastyczny dla szkół podstawowych i przedszkoli z terenu powiatu grodziskiego „Z higieną osobista za pan brat”.

Przeprowadzono 3 pogadanki dla dzieci:

- **03.12.2025r.** – Szkoła Podstawowa w Adamowiznie – 56 osób
- **30.10.2025r.** – Przedszkole nr 1 w Grodzisku Mazowieckim – 106 osób
- **21.01.2025r.** – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Adamowiznie – 113 osób

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program – 1756

Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 2922

10. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?” jest dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów szkół ponadpodstawowych i ograniczenie skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu i narkotyków). W programie nie skupiono się tylko na negatywnych skutkach zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, ale przede wszystkim na wartościach uznawanych przez młodych ludzi za ważne, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo. W roku szkolnym 2024/2025 żadna placówka oświatowa na terenie powiatu grodziskiego nie realizowała programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Może to wynikać z obszerności programu, ponieważ przewiduje on przeprowadzenie dwunastu zajęć lekcyjnych trwających 45 minut każda.

11. Profilaktyka wirusowego zapalenia wątroby „Podstępne WZW”

Celem programu jest upowszechnienie wśród uczniów szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 121

Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 475

12. Profilaktyka czerniaka „Znamię! Znam je?”

Celem programu jest upowszechnienie wśród uczniów szkół ponadpodstawowych wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka oraz uświadomienie zagrożeń i wagi odpowiednich zachowań i postaw.

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 169
Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 507

13. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” i Profilaktyki Raka Szyjki Macicy

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, a także ich rodziców i opiekunów.

PSSE przeprowadziło akcję informacyjno-edukacyjną dla uczniów i rodziców dzieci w wieku 9-14 lat, które mogą uczestniczyć w Programie Bezpłatnych Szczepień Przeciwko HPV w Szkołach.

- **18.03.2025r. – Szkoła Podstawowa w Ojrzanowie – 81 osób**
- **23.01.2025r. – Szkoła Podstawowa nr 2 w Grodzisku Mazowieckim -51 osób**
- **16.01.2025r. – Szkoła Podstawowa nr 6 w Grodzisku Mazowieckim – 464**

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 556
Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 2404

14. „Zdrowe piersi są OK!” i profilaktyka raka piersi

Program edukacyjny dotyczy profilaktyki raka piersi. Adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych (dziewczęta, chłopcy), pośrednio również do rodziców, kobiet z najbliższego otoczenia uczniów oraz kadry pedagogicznej szkół.

W ramach programu profilaktyki raka piersi zorganizowano stoiska edukacyjne, gdzie wykorzystano fantomy piersi i prowadzono edukację i instruktaż dot. samobadania piersi, podczas następujących wydarzeń:

- **03.12.2025r. – Szkoła Podstawowa w Adamowiznie – 24 osoby**
- **20.11.2025r. – Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim – 26 osób**
- **13.01.2025r. – Famil-Med Międzyborów – 23 osoby**

Liczba odbiorców placówkach oświatowych realizujących program - 141
Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 966

15. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV I AIDS

Cel – profilaktyka HIV/AIDS i ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV w społeczeństwie, kształtowanie postawy tolerancji wobec osób zakażonych.

Adresaci – uczniowie starszych klas szkół podstawowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz społeczność lokalna. **PSSE zorganizowało dla starszych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych konkurs graficzny „Wiem, nie oceniam, uważam – powiatowy konkurs HIV/AIDS” na projekt ulotki i hasła przestrzegającego przed podejmowaniem ryzykownych i nieodpowiedzialnych zachowań mogących skutkować zakażeniem HIV.** Prowadzono również spotkania edukacyjne z uczniami:

- **20.03.2025r. - Zespół Szkół Technicznych i Licealnych nr 2 w Grodzisku Mazowieckim – 110 osób**

Krajowy Program Zapobiegania HIV i Zwalczenia AIDS, który realizowany jest w szkołach, jako jedyny rozliczany jest rokiem kalendarzowym, a nie szkolnym. Placówki są w okresie

sprawozdawczym, dlatego PSSE nie posiada jeszcze ostatecznej liczby osób, która w roku 2025 wzięła udział w programie. W roku szkolnym 2024/2025 szkoły zadeklarowały udział 808 uczniów, a w roku szkolnym 2025/2026 1141 uczniów.

Pozostali odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 2372

16. „Więcej wiem Mniej choruję”

Program edukacyjny przeznaczony dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych. Dotyczy profilaktyki chorób zakaźnych, oparty jest na dwóch filarach zapobiegania: higienie rąk i szczepieniach ochronnych. Zajęcia przygotowane w ramach programu przewidują udział dzieci przedszkolnych w wieku od 3 do 6 lat oraz dzieci szkół podstawowych od 7 do 9 lat (klasy I-III).

Celem programu jest zmniejszenie zapadalności na choroby zakaźne poprzez zmianę nawyków higienicznych oraz docenienie roli i wykonywanie szczepień ochronnych. Program miał swój początek 1 września 2025r. – dokładna liczba odbiorców nie jest jeszcze znana (okres sprawozdawczy dla szkół wypada w czerwcu 2026r.).

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 22

17. „#MłodziŚwiadomi” i profilaktyka chorób przenoszonych drogą płciową

Jest to innowacyjny projekt edukacyjny realizowany w poprzednich latach w województwie warmińsko-mazurskim, stworzony w odpowiedzi na aktualną sytuację epidemiologiczną, dotyczącą chorób przenoszonych drogą płciową. Adresowany jest do uczniów klas III-V szkół ponadpodstawowych oraz studentów uczelni wyższych. Statystyki pokazują wzrost liczby zakażeń chorobami przenoszonymi drogą płciową w Polsce. Brak wiedzy, niska świadomość zagrożeń i lekceważenie ryzyka prowadzą do podejmowania nieodpowiedzialnych decyzji, mogących mieć poważne konsekwencje zdrowotne.

Cele

projektu:

- Zwiększenie wiedzy o chorobach takich jak AIDS, chlamydia, rzeżączka, kiła i inne.
- Edukacja na temat sposobów przenoszenia, objawów i skutków zdrowotnych chorób. Promowanie diagnostyki, leczenia i profilaktyki.
- Kształtowanie odpowiedzialnych postaw wobec zdrowia i profilaktyki.
- Zachęcanie do regularnych badań i wczesnego wykrywania chorób.
- Wzmocnienie umiejętności podejmowania świadomych decyzji.
- Ograniczenie dezinformacji dotyczącej chorób przenoszonych drogą płciową.

Program miał swój początek w roku szkolnym 2025/2026. – dokładna liczba odbiorców nie jest jeszcze znana (okres sprawozdawczy dla szkół wypada w czerwcu 2026r.).

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 870

Realizacja interwencji nieprogramowych:

1. Światowy Dzień Bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu

Kampanie zachęcały do podjęcia decyzji o rzuceniu palenia, informuje o zagrożeniach wynikających z

palenia tytoniu oraz o sposobach pomocy w rzuceniu nałogu. Obejmowała działania związane z przekazywaniem treści edukacyjnych w formie publikacji internetowych, przekazaniem materiałów informacyjnych do szkół oraz organizację dwóch konkursów dla dzieci i młodzieży z powiatu grodziskiego:

- **Konkurs fotograficzny „Bez dymu mam moc”**
- **Konkurs literacki „Słowa mają moc, tak jak moje wybory”**

PSSE brało również udział w pogadankach i wydarzeniach plenerowych promujących życie wolne od palenia i nikotyny:

28.05.2025r. – Szkoła Podstawowa w Międzyborowie – 150 osób

25.05.2025r. – Piknik Rodziny w Parku Skarbków w Grodzisku Mazowieckim – 250 osób

24.05.2025r. – Szkoła Podstawowa w Ojrzanowie – 250 osób

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych -4769

2. Światowy Dzień Zdrowia oraz Dni Otwarte PSSE

HASŁO: „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”. Zdrowie matek i dzieci stanowi podstawę zdrowych rodzin i społeczności, pomaga także zapewnić wszystkim pomyślną przyszłość.

Informację o Światowym Dniu Zdrowia zamieszczono na stronie internetowej i profilu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (PSSE) w Grodzisku Mazowieckim oraz zorganizowano Dni Otwarte, podczas których mieszkańcy mieli możliwość skorzystania z punktu konsultacyjnego i porad pracowników PSSE. Uczniowie z pobliskich szkół i przedszkoli poznali pracę PSSE od środka. W ramach Dni Otwartych zorganizowano spotkanie dla pracowników żłobków, przedszkoli oraz rodziców, dotyczące szczepień małych dzieci.

- **10.04.2025r. – Spotkanie informacyjno-edukacyjne dotyczące szczepień małych dzieci w PSSE Grodzisk Mazowiecki – 12 osób**
- **08.04.2025r. – Pogadanki PSSE Grodzisk Mazowiecki dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 5 w Grodzisku Mazowieckim oraz dzieci z Przedszkola nr 1 w Grodzisku Mazowieckim – 47 osób**
-

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 1253

3. Bezpieczny Wypoczynek – zimowy i letni

Cel główny:

propagowanie prozdrowotnych zachowań wśród dzieci i młodzieży oraz kształtowanie postawy dbałości o zdrowie swoje oraz innych,

podniesienie poziomu wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom związanym z wypoczynkiem letnim i zimowym.

Działania koncentrowały się na dystrybucji i publikacji materiałów edukacyjnych na stronie internetowej PSSE i w mediach społecznościowych. Poruszana tematyka: profilaktyka zatruc pokarmowych, higiena rąk, ochrona przed promieniowaniem UV, profilaktyka chorób przenoszonych przez kleszcze, bezpieczeństwo w czasie upałów (w okresie wypoczynku letniego) oraz bezpieczeństwo podczas uprawiania sportów zimowych, ochrona przed wyziębieniem oraz bezpieczny, aktywny wypoczynek w czasie ferii zimowych i wakacji.

Opracowane broszury pt. „Zasady bezpieczeństwa i higieny podczas wakacji” przekazano wychowawcom do wykorzystania podczas rozmów z dziećmi oraz karty pracy dla najmłodszych.

Zorganizowano wakacyjny konkurs plastyczny organizowany pod hasłem „Zdrowe i bezpieczne wakacje” adresowany do dzieci z powiatu grodziskiego. Jego głównym celem było podniesienie poziomu wiedzy wśród dzieci na temat bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, promowanie bezpiecznych form spędzania czasu wolnego, a także wykształcenie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.

- **06.02.2025r. – Szkoła Podstawowa w Adamowiźnie - Przeprowadzono spotkanie edukacyjne z dziećmi uczęszczającymi na zimowy wypoczynek - liczba uczestników wynosiła 16.**

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 9112

4. Profilaktyka używania alkoholu

Odbiorcy działań prowadzonych w mediach społecznościowych PSSE – 358

5. Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych

Edukacja prowadzona poprzez media społecznościowe, dystrybucja materiałów edukacyjnych oraz zorganizowanie pogadek dla uczniów ze szkół podstawowych.

- **26.03.2025r. – Szkoła Podstawowa w Międzyborowie – 93 osoby**
- **23.03.2025r. – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Adamowiźnie – 57 osób**
- **18.02.2025r. – Szkoła Podstawowa w Ojrzanowie – 81 osób**

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 461

6. Profilaktyka zatruc pokarmowych

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 57.

7. Profilaktyka zatruc grzybami

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych -190

8. Wojewódzki konkurs fotograficzny „Leśne inspiracje” oraz Wystawa Grzybów dla wszystkich szkół w tym z powiatu grodziskiego w siedzibie WSSE w Warszawie

Koordinacja konkursu na etapie powiatowym oraz przekazywanie komunikatów WSSE szkołom z terenu powiatu grodziskiego.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 492

9. Profilaktyka grypy

Formy wizualne w siedzibie PSSE, dystrybucja materiałów, edukacja prowadzona w mediach społecznościowych PSSE.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 1281

10. Promocja szczepień ochronnych

Prowadzono działania edukacyjne podczas Europejskiego Tygodnia Szczepień. Publikowano informacje oraz infografiki na profilu Facebook PSSE dotyczące szczepień ochronnych zgodnych z kalendarzem szczepień obowiązkowych i dodatkowych. Przeprowadzono również spotkanie edukacyjne dla seniorów z powiatu grodziskiego w zakresie profilaktyki szczepień.

- **20.02.2025r. – Zespół Szkół Technicznych i Licealnych nr 2 w Grodzisku Mazowieckim – 110 osób**
- **15.01.25r. – Biblioteka Publiczna w Grodzisku Mazowieckim – spotkanie z seniorami – 12 osób**

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 3503

11. Profilaktyka chorób nowotworowych

Prowadzono działania informacyjno-promocyjne dotyczące funkcjonowania Narodowego Portalu Onkologicznego, który stanowi bazę wiedzy dla pacjentów onkologicznych oraz ich rodzin. Na stronie internetowej PSSE oraz mediach społecznościowych publikowane informacje dotyczące badań profilaktycznych w chorobach nowotworowych oraz znaczeniu zdrowego trybu życia w zmniejszaniu zachorowalności na choroby onkologiczne. PSSE brało czynny udział w promowaniu profilaktyki nowotworowej poprzez udział w wydarzeniach organizowanych dla mieszkańców powiatu:

- **29.11.2025r. – Stoisko edukacyjne w ramach akcji „Razem dla Zdrowia – Grodzisk się bada”**

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 2721

12. Profilaktyka wszawicy

Poradnictwo adresowane do rodziców i dyrektorów placówek oświatowych.

Na zaproszenie Dyrektorów szkół podstawowych i przedszkoli w powiecie grodziskim zorganizowano spotkania edukacyjne dla rodziców i nauczycieli. Podczas spotkań poruszono następujące zagadnienia: co to jest wszawica, jak można się nią zarazić, profilaktyka i zwalczanie, fakty i mity nt. wszawicy.

- **28.01.2025r. – Szkoła Podstawowa w Bożej Woli – 16 osób**
- **24.01.2025r. - Przedszkole nr 1 w Milanówku – 24 osoby**

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 111

13. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Dystrybucja materiałów edukacyjnych. Działania w mediach społecznościowych, na stronie internetowej oraz ekspozycja wizualna w siedzibie PSSE.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 627

14. Promocja zdrowia psychicznego

Odbiorcy działań prowadzonych w mediach społecznościowych PSSE oraz na stronie internetowej PSSE – 1298

15. Profilaktyka chorób zakaźnych (w tym chorób odzwierzęcych, jak np. gruźlica, meningokoki, wirusowe zapalenie wątroby typu B, C, kleszczowe zapalenie mózgu i inne) oraz profilaktyka wścieklizny

Popularyzacja akcji dot. szczepień doustnych lisów żyjących na wolności przeciwko wściekliznie realizowanej przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii. Udostępniono materiały edukacyjne w siedzibie PSSE i w podmiotach leczniczych. Informacje w mediach społecznościowych PSSE.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych-3089

16. Kampanie EFSA „PlantHealth4Life” oraz „Safe2Eat”

PlantHealth4Life :

„Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie” to hasło kampanii, a cel to zwiększenie świadomości mieszkańców Europy na temat zdrowia roślin oraz podkreślenie zbiorowej odpowiedzialności za wspólne dobro. Kampania będzie także podkreślać zagrożenia, jakie mogą wynikać z wwożenia roślin do Polski (szczególnie z krajów spoza Unii Europejskiej).

Safe2Eat:

Kampania ma za zadanie przede wszystkim wspierać konsumentów w dokonywaniu świadomych wyborów żywnościowych. W tym celu wyjaśnia naukowe podstawy bezpieczeństwa żywności, ułatwiając dostęp do informacji m.in. o stosowaniu suplementów diety, czy bezpiecznym przygotowywaniu i przechowywaniu produktów spożywczych. W Polsce kampania skupiała się na kwestiach chorób przenoszonych przez żywność, zachowywania higieny żywności w domu oraz suplementów diety.

Podjęte działania w obu kampaniach : dystrybucja materiałów edukacyjnych, ekspozycja wizualna w siedzibie PSSE, zamieszczanie postów kampanijnych w mediach społecznościowych i na stronie internetowej PSSE.

- 01.06.2025r. - Stoisko edukacyjne podczas Pikniku z okazji Dnia Dziecka w Parku Skarbków w Grodzisku Mazowieckim – 500 osób

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 2712

17. Profilaktyka wad postawy

Edukacja poprzez stronę internetową i media społecznościowe PSSE, akcja ważenia plecaków w szkołach, pogadanki z uczniami dotyczące profilaktyki wad postawy.

- 24.11.2025r. – Szkoła Podstawowa nr 4 w Grodzisku Mazowieckim – 166 osób
- 31.10.2025r. – Szkoła Podstawowa w Jaktorowie – 190 osób

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 915

18. Profilaktyka chorób układu krążenia

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 361

19. Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, i prawidłowego odżywiania

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 1332

20. Zdrowie seniora

PSSE zorganizowało konferencję dla seniorów pod nazwą „Zdrowie Seniora -Bo zawsze warto!”, która odbyła się w dniu 30.09.2025r. w Mediatece w Grodzisku Mazowieckim. Wydarzenie było objęte honorowym patronatem Starosty Powiatu Grodziskiego. Celem wydarzenia była promocja zdrowego i aktywnego stylu życia wśród osób starszych, edukacja w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz integracja środowiska senioralnego z terenu powiatu grodziskiego. Podczas spotkania wystąpili prelegenci, którzy w swoich wystąpieniach poruszyli różnorodne zagadnienia ważne dla zdrowia seniorów:

- **Pani Katarzyna Bychowska-Koczergo – dietetyk „Znaczenie zbilansowanej diety w życiu seniora”**
- **Pani Kinga Pawlak-Plota – fizjoterapeuta „Ruch to podstawa bez względu na wiek”**
- **Pani Katarzyna Lewińska – psychoterapeuta „Zdrowie psychiczne kluczem do dobrego życia”**
- **Pani Aleksandra Rutkowska – PSSE w Grodzisku Mazowieckim „Szczepienia osób dorosłych”**

W wydarzeniu wzięło udział ok. 100 osób.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 11788

21. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 891

22. Profilaktyka uzależnień behawioralnych

Odbiorcy działań prowadzonych w mediach społecznościowych PSSE - 309

23. Promocja krwiodawstwa

Odbiorcy działań prowadzonych w mediach społecznościowych PSSE – 1115

24. Profilaktyka zachorowań na krztusiec oraz promocja szczepień przeciw krztuścowi

Ekspozycje Wizualne w siedzibie PSSE, przekazywanie materiałów informacyjno-edukacyjnych do podmiotów leczniczych, szkół, przedszkoli oraz żłobków. Informowanie społeczeństwa o liczbie zachorowań, zagrożeniach oraz profilaktyce szczepień podczas różnorodnych spotkań prowadzonych przez PSSE. Publikowanie informacji w mediach społecznościowych PSSE.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 599

25. Bezpieczeństwo żywności oraz profilaktyka chorób układu pokarmowego, w tym zatruc pokarmowych

Odbiorcy działań prowadzonych w mediach społecznościowych PSSE – 57

26. Pierwsza pomoc

Odbiorcy działań prowadzonych w mediach społecznościowych PSSE – 172

27. Promowanie przedmiotu Edukacja Zdrowotna w szkołach

Ekspozycje wizualne w siedzibie PSSE, , przekazywanie materiałów informacyjno-edukacyjnych do szkół, umieszczanie informacji na stronie internetowej oraz mediach społecznościowych. Zbieranie danych od szkół o ilości uczniów uczęszczających na zajęcia z przedmiotu Edukacja Zdrowotna.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 531

28.Realizacja kampanii „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”

Ogólnopolska kampania społeczna „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!” rozpoczęła się 26 września 2025 r. i trwała do 30 listopada 2025 r. Organizatorem kampanii jest Biuro Krajowe Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Polsce we współpracy z Polskim Towarzystwem Chorób Płuc. Celem kampanii jest zwiększenie świadomości społecznej na temat gruźlicy – choroby, która mimo postępu medycyny wciąż stanowi istotne zagrożenie zdrowia publicznego. Działania kampanijne mają również na celu obalanie mitów i stereotypów związanych z gruźlicą oraz promowanie profilaktyki i wczesnej diagnostyki. Przekaz kampanii kierowany jest do: kobiet, pracujących mężczyzn i osób w wieku senioralnym.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 281

29. Zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości spożywania napojów energetyzujących

Odbiorcy działań prowadzonych w mediach społecznościowych PSSE – 221.

30. Profilaktyka, zapobieganie, eliminowanie negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi

Odbiorcy działań prowadzonych w mediach społecznościowych PSSE – 1399.

31. Festiwal Piosenki o Zdrowiu

13.05.2025 r. w Centrum Kultury w Grodzisku Mazowieckim odbył się Powiatowy Festiwal Piosenki o Zdrowiu. Na Festiwal zgłoszono 82 uczniów z 13 przedszkoli oraz szkół podstawowych w trzech kategoriach wiekowych: młodszej (klasy I-V), starszej (klasy VI-VIII) oraz przedszkolaki . Zwycięzców zaproszono do udziału w etapie wojewódzkim Festiwalu.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych - 5326

32. Jesień Bez Infekcji

Ogólnopolska kampania informacyjno-edukacyjna Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Jej celem jest ochrona zdrowia poprzez promocję szczepień, szczególnie wśród: seniorów, kobiet w ciąży, pracowników i pracodawców, a także całego społeczeństwa. Dystrybucja materiałów edukacyjnych. Działania w mediach społecznościowych, na stronie internetowej oraz ekspozycja wizualna w siedzibie PSSE.

Odbiorcy, w tym z mediów społecznościowych – 511

PODSUMOWANIE

W swoich działaniach zmierzających do poprawy stanu zdrowia mieszkańców powiatu grodzkiego Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Grodzisku Mazowieckim uwzględniała bieżące problemy związane z sytuacją epidemiologiczną oraz problemy zdrowotne, np. wszawica czy choroby zakaźne zgłaszane przez rodziców czy nauczycieli.

Prowadzone przez nas działania profilaktyczne przyczyniają się do wzrostu świadomości dzieci, młodzieży oraz dorosłych w kontekście dbałości o własne zdrowie oraz kształtowania postaw prozdrowotnych. Zauważalny jest fakt, iż wiedza społeczeństwa w zakresie zachowań prozdrowotnych oraz świadomość, że zdrowie w bardzo dużym stopniu zależy od naszych odpowiedzialnych decyzji i wyborów, wzrasta w miarę prowadzonej profilaktyki i realizacji przedsięwzięć edukacyjnych.

VIII. Nadzór zapobiegawczy

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajmuje się ochroną zdrowia publicznego na terenie Powiatu Grodziskiego na wielu płaszczyznach, wykonując zadania o charakterze prewencyjnym, które zostały określone w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 416).

Ocenę stanu sanitarnego powiatu grodziskiego przeprowadzono na podstawie zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, do którego należą w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów ogólnych gmin,
- 2) uzgadnianie (w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko) zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 3) wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określanie ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- 4) uzgadnianie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji środowiskowej,
- 5) uzgadnianie dokumentacji projektowej obiektów budowlanych (budowa, zmiana sposobu użytkowania) pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 6) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w trybie art. 56 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 418, ze zm.),
- 7) opiniowanie spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali usługowych, w których w wyniku prowadzonych prac budowlanych oraz adaptacyjno-remontowych dokonano zmiany przeznaczenia,
- 8) uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 9) opiniowanie lokali aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych, hurtowni farmaceutycznych, składów celnych, składów konsygnacyjnych na podstawie Ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 750),
- 10) opiniowanie obiektów budowlanych przeznaczonych do prowadzenia magazynów broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym pod kątem spełnienia wymagań sanitarnych na podstawie Ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743),
- 11) opiniowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych.

W 2025 r. zajęto łącznie 1052 stanowisk, w tym opinii, postanowień i decyzji dotyczących powyższych zagadnień. W ramach prowadzonej przez Sekcję działalności zaopiniowano **13 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, w tym:

- 3 na terenie Gminy Żabia Wola,
- 5 na terenie Gminy Jaktorów,
- 1 na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki,
- 2 dla terenu Miasta Grodzisk Mazowiecki,

- 1 dla terenu Gminy Baranów,
- 1 dla terenu Miasta Milanówek

W trakcie uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego szczególną uwagę zwracano na ustalenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, komunikacji i zasad uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną, mając na względzie minimalizację zagrożeń dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy chronionej (placówki oświatowe, wychowania i opieki) oraz zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. Zmiany w projektowanych dokumentach planistycznych dotyczyły, m.in.: zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności poprzez rozwój budownictwa mieszkalnego jednorodzinne i wielorodzinne, wyznaczenie obszarów zabudowy usługowej, rozwój zabudowy zagrodowej, wskazanie terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjną i magazyny, wyznaczenie terenów zabudowy rekreacyjnej, edukacji, turystyki, sportu, kultury i rozrywki, zachowanie terenów lasów i zieleni naturalnej, zwiększanie areału obszarów rolniczych, w tym łąk, pastwisk i zadrzewień, wskazanie i ochronę obszarów wód powierzchniowych śródlądowych i zbiorników wodnych, wyznaczenie terenów zieleni cmentarnej oraz terenów przeznaczonych pod poszerzenie istniejących cmentarzy z uwzględnieniem stref ochrony sanitarnej, wskazanie terenów przeznaczonych pod place publiczne, a także wskazanie terenów infrastruktury komunikacyjnej i elektroenergetycznej przy jednoczesnym zapewnieniu właściwych zasad ochrony środowiska naturalnego. Zmiany wskazywane w projektach planów miały służyć uporządkowaniu istniejącego ładu przestrzennego i sposobów wykorzystania terenów. Rozwiązania wprowadzane w projektach uchwał miały na celu przekształcenie obszarów dotychczas niezainwestowanych w sposób umożliwiający rozwój oraz wykorzystanie walorów lokalizacyjnych i potencjału terenów usytuowanych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Opiniowane rozwiązania obejmujące wyznaczenie m.in.: obszarów zabudowy przemysłowej i magazynów na terenach atrakcyjnych inwestycyjnie przyczynią się do rozwoju gospodarczego obszarów oraz uporządkowania ładu przestrzennego.

W przedstawianych do uzgodnienia projektach uchwał miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego opiniowano funkcjonalność proponowanych rozwiązań, w tym ich wpływ na poprawę warunków sanitarnych analizowanych obszarów poprzez, m.in. rozbudowę istniejących i budowę nowych sieci wodociągowych, budowę infrastruktury kanalizacyjnej oraz uregulowanie zasad gospodarki odpadami. W wydawanych opiniach zwracano uwagę na warunki higieny środowiska w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych. W opiniowanych dokumentach zwracano szczególną uwagę na lokalizację planowanej zabudowy względem granic istniejących cmentarzy oraz możliwości rozszerzenia istniejących, czynnych cmentarzy przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiska gruntowo-wodnego oraz konieczności zachowania wymaganej strefy ochrony sanitarnej, a także planowanej lokalizacji terenów infrastruktury technicznej związanej z realizacją obiektów elektroenergetyki względem obszarów chronionych, w tym zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów związanych z pobytem ludzi celem ograniczenia do minimum uciążliwości powstających w związku z eksploatacją obiektów. Określano zgodność planowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami higieniczno-sanitarnymi. Opiniowano wpływ proponowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń miejscowych planów na stan środowiska oraz warunki i jakość życia mieszkańców. W opiniowanych dokumentach planistycznych zwracano uwagę na istniejące na danym obszarze problemy ochrony środowiska oraz uciążliwości dla mieszkańców, w tym, m.in.: zanieczyszczenia komunikacyjne, zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego ściekami z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, a także niską emisję z gospodarstw domowych. W opiniowanych projektach uchwał miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego analizowano projektowane rozwiązania techniczne oraz funkcjonalno-przestrzenne mające na celu minimalizację istniejących

uciążliwości oraz ograniczenie negatywnych skutków realizacji zapisów planów.

W 2025 r. sporządzono 1 negatywną opinię dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego m.in. teren cmentarza w rejonie ul. Teligi i Gombrowicza w Milanówku. Projekt planu zakładał wyznaczenie obszarów pod planowane poszerzenie istniejącego cmentarza oraz zmianę przeznaczenia terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie w celu wyznaczenia strefy ochrony sanitarnej oraz dostosowanie obszarów do wymogów obowiązujących przepisów. Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji geologicznej na działkach przeznaczonych pod poszerzenie cmentarza stwierdzono niekorzystne uwarunkowania środowiska gruntowo-wodnego w zakresie głębokości występowania wód podziemnych oraz ukształtowania terenu. Na analizowanym obszarze stwierdzono występowanie zwierciadła wody gruntowej na zmiennej głębokości 1,7 – 3,7 m p.p.t z założeniem wahania maksymalnego poziomu wód i możliwości występowania zwierciadła wody wyżej o 0,5-0,7 w stosunku do poziomu zmierzonego. Teren został sztucznie podwyższony w stosunku do obszarów otaczających poprzez istniejące oraz sukcesywnie wykonywane nasypy powodując powstawanie niwelacji terenu. Przedmiotowy obszar nie spełniał wymogów sanitarnych dla terenów, na których możliwe jest zlokalizowanie cmentarza. Niespełnienie uwarunkowań określonych w *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz. U. z 1959 r. Nr 52 poz. 315) wykluczyło możliwość przeznaczenia terenu pod cmentarz niezależnie od rodzaju pochówku, w tym zagospodarowania kolumbariami i katakumbami naziemnymi.

W związku ze zmianą przepisów planistycznych, w tym *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 1130, ze zm.) zaopiniowano **1 projekt planu ogólnego** Miasta Podkowa Leśna wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W 2025 r. sporządzono **10 opinii sanitarnych uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko** sporządzanych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- 4 dla terenu Gminy Jaktorów,
- 1 dla terenu miasta Milanówek,
- 1 dla terenu miasta Grodzisk Mazowiecki,
- 2 dla terenu Gminy Baranów,
- 2 dla terenu Gminy Żabia Wola

Wydano **2 opinie dotyczące uzgodnienia stopnia szczegółowości kierunków zagospodarowania przestrzennego** dla opracowywanych projektów planu ogólnego Miasta Milanówek oraz Miasta Podkowa Leśna.

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wydano **26 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko**. Dla wszystkich analizowanych przedsięwzięć stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Analizowane dokumenty posiadały wymagane informacje oraz analizy oddziaływań wraz z obliczeniami pozwalające na ocenę uciążliwości inwestycji dla środowiska.

Wydano **4 pozytywne opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji środowiskowej**. Przedstawiane do zaopiniowania Raporty oddziaływania na środowisko wraz z załącznikami zawierały kompletne informacje pozwalające na wnikliwą analizę oddziaływania planowanych inwestycji na wszystkie komponenty środowiska na każdy etapie funkcjonowania przedsięwzięcia.

W 2025 r. wydano **6 opinii sanitarnych o projektach architektoniczno-budowlanych**. Opiniowanie projekty dotyczyły, m.in.: pomieszczeń nowej szatni oraz sanitariatów w budynku Zespołu Szkół, zmiany sposobu użytkowania części budynku gospodarczo-garażowego na warsztat

samochodowy (wulkanizacja, diagnostyka), zmiany aranżacji stołówki, kuchni i zaplecza kuchennego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym, projektu koncepcji tymczasowego zaplecza cateringu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym, budynku mieszkalnego jednorodzinnego z usługami w parterze wraz z niezbędną infrastrukturą na potrzeby poradni terapii sensorycznej, a także adaptacji istniejącego magazynu na magazyn żywności. Opinie sanitarne projektów architektoniczno-budowlanych i technicznych obejmowały uzgodnienie dokumentacji w zakresie architektury, instalacji sanitarnych, technologii oraz zagospodarowania terenu. Uzgadnianie inwestycji na etapie projektowania eliminuje w początkowej fazie, m.in.: nieprawidłowości w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, instalacji wodno-kanalizacyjnej, wentylacji, technologii, wyposażenia oraz warunków higieniczno-sanitarnych przewidzianych dla pracowników, co w konsekwencji przyspiesza proces odbioru inwestycji.

W 2025 r. uzgodniono **319 projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego**. Wydano 27 postanowień dotyczących uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, a także 292 uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy. Uzgadniane projekty inwestycji celu publicznego dotyczyły, m.in.: sieci wodociągowych, sieci kanalizacji sanitarnych, obiektów małej architektury, w tym placów zabaw i altan w miejscach publicznych, sieci elektroenergetycznych, modernizacji stadionu miejskiego w zakresie budowy trybuny wraz z pomieszczeniami sanitarnymi, gospodarczo-magazynowymi, pomieszczeniem dowodzenia i stanowiskiem spikera oraz budynkiem kas biletowych i depozytów, a także przebudowy niecki basenowej oraz budowy wodnego placu zabaw z budynkiem techniczno-sanitarnymi i obsługi. Projekty decyzji o warunkach zabudowy dotyczyły, m.in.: budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych, w tym budynków wolnostojących, budynków w zabudowie bliźniaczej oraz budynków w zabudowie siedliskowej i zagrodowej, budowy budynków wielorodzinnych z częściami usługowymi, zmiany sposobu użytkowania budynku usługowego na mieszkalny, budowy hal magazynowych z częściami biurowo-socjalnymi oraz parkingami, zmiany sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na usługowy z przeznaczeniem na żłobek, budowy budynków usługowych i handlowych, zmiany sposobu użytkowania lokali niemieszkalnych na mieszkalne w budynku wielorodzinnym, rozbudowy i przebudowy budynku magazynowego, rozbudowy części socjalnej budynku oczyszczalni ścieków, montażu budynku biurowego z zabudowy kontenerowo-modułowej, budowy budynku biurowego, budowy budynku zamieszkania zbiorowego oraz budynku edukacyjnego, zmiany sposobu użytkowania budynku gospodarczego na budynek usługowy, zmiany sposobu użytkowania budynku magazynowego na funkcję magazynowo-usługowo-mieszkalną, budowy otwartej myjni samochodowej wraz z rozbudową budynku dyspozytorskiej i obsługi stacji paliw, budowy budynku usługowo-mieszkalnego przeznaczonego na przedszkole, a także budowy jednodziałowej szkoły podstawowej z oddziałami przedszkolnymi.

Wydano 1 postanowienie odmawiające uzgodnienia w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych projektu decyzji o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego jednorodzinnego położonego w miejscowości Szczęsne. Planowana inwestycja miała zostać zrealizowana w strefie ochrony sanitarnej istniejącego cmentarza w odległości mniejszej niż 150 m od jego granic. Przedłożony do uzgodnienia projekt zawierał nieprawidłowe rozwiązania w zakresie zaopatrzenia budynku w wodę uwzględniając możliwość wykonania na działce własnego ujęcia wody co stanowi naruszenie przepisów *Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz. U. z 1959 r. Nr 52 poz. 315). W myśl ww. rozporządzenia w strefie od 50 m do 150 m od granic cmentarza wszystkie budynki powinny być obligatoryjnie podłączone do sieci wodociągowej bez możliwości realizacji studni wykorzystywanych zarówno dla potrzeb bytowych, jak i gospodarczych. Lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej, zmiana sposobu

użytkowania istniejących zabudowań na obiekty mieszkaniowe, a także zmiana podstawowych parametrów technicznych istniejących budynków takich jak szerokość elewacji frontowej lub powierzchnia zabudowy zlokalizowanych w sąsiedztwie strefy sanitarnej nie może być dokonywana w odległościach mniejszych niż określone w przepisach.

Formułowane w wydawanych postanowieniach zastrzeżenia dotyczyły, m.in.: lokalizacji projektowanych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe oraz przydomowych oczyszczalni ścieków z uwzględnieniem właściwej odległości od okien i drzwi zewnętrznych do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, a także prawidłowej lokalizacji projektowanych ujęć wody z zapewnieniem właściwej jakości wody przeznaczonej do spożycia zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Rozpatrzono **71 wniosków dotyczących uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i sanitarnych projektu decyzji o warunkach zabudowy oraz projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego odstępując od zajęcia stanowiska w formie pisemnej** zgodnie z art. 53 ust. 5 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.). Ww. zgłoszenia dotyczyły, m.in.: budowy wiaty na maszyny rolnicze, wiaty na palety, budowy sieci elektroenergetycznej i gazowej, budowy budynku garażowego, budynku mieszkalnego jednorodzinne, budynku gospodarczego, budowy drogi, oświetlenia, linii kablowej, budowy zespołu torów rowerowych, budowy balkonu, rozbudowy stacji paliw o stanowisko do tankowania, budowy magazynu energii z infrastrukturą techniczną, a także rozbudowy budynku kotłowni.

W 2025 r. rozpatrzono **63 zgłoszenia zakończenia budowy obiektów budowlanych**, które dotyczyły głównie odbudowy i doprowadzenia do stanu pierwotnego części hal magazynowych po zawaleniu się w wyniku gwałtownych opadów deszczu (w części nie obejmującej pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych), budynków usługowych, budynków mieszkalnych, ośrodka jeździeckiego w zakresie pomieszczeń technicznych oraz pomieszczeń dla zwierząt, rozbudowy istniejącego zakładu produkcyjnego o pomieszczenie magazynowe do przechowywania palet, rozbudowy budynku produkcyjno-biurowego o pomieszczenie kotłowni, budynków magazynowych bez stanowisk pracy, budowy urządzeń reklamowych, budowy i rozbudowy dróg, przebudowy i nadbudowy zbiornika technologicznego na czystą wodę, modernizacji oczyszczalni ścieków w zakresie urządzeń technologicznych, budowy wiaty, budowy windy zewnętrznej, budowy budynku biurowego o charakterze promocyjno-reklamowym, a także budowy tymczasowych obiektów usługowych w postaci samoobsługowych przechowalni.

Rozpatrzono **12 zawiadomień o przystąpieniu do sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, w tym: 4 dla Gminy Jaktorów, 4 dla Gminy Baranów, 2 dla Gminy Żabia Wola, 1 dla terenu miasta Grodzisk Mazowiecki oraz 1 dla terenu Gminy Grodzisk Mazowiecki.

W 2025 r. przeprowadzono **76 kontroli obiektów**, w tym obiektów nowo wybudowanych zajmując stanowisko w zakresie dopuszczenia do użytkowania w trybie art. 56 *Ustawy z 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. po. 418, ze zm.), a także oceniając spełnienie warunków higieniczno-sanitarnych w obiektach, w których dokonano istotnych zmian przeznaczenia lub adaptacji na potrzeby planowanej działalności.

Przeprowadzono 21 kontroli obiektów w związku z zawiadomieniem o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektów budowlanych w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1997 r. Prawo Budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. po. 418, ze zm.), w tym:

- w 3 budynkach magazynowych z częściami biurowo-socjalnymi,
- w 1 budynku stacji paliw wraz infrastrukturą techniczną,
- w 3 zespołach magazynowo-usługowo-produkcyjnych z przestrzeniami socjalno-administracyjnymi,

- w 4 budynkach usługowych,
- w 1 budynku produkcyjnym przeznaczonym do produkcji ceramiki użytkowej,
- w 3 budynkach szkół,
- w 2 budynkach handlowo-usługowych,
- w 1 budynku stacji uzdatniania wody,
- w 1 budynku centrum opiekuńczo-mieszkalnym,
- w 1 budynku biblioteki publicznej,
- w 1 budynku żłobka i przedszkola

Przeprowadzono 55 kontroli w związku z wnioskiem o wydanie opinii sanitarnej o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali usługowych po przeprowadzonej adaptacji lub zmianie sposobu użytkowania, w tym:

- 1 budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi do wydawania posiłków dla dzieci (klub dziecięcy),
- w 3 lokalach przeznaczonych na salon kosmetyczny,
- w 3 lokalach przeznaczonych do prowadzenia zajęć sportowych (w 1 lokalu przeprowadzono II kontrole),
- w 8 lokalach przeznaczonych na sklep spożywczy,
- w 1 lokalu przeznaczonym na salon tatuażu,
- w 12 lokalach przeznaczonych na działalność gastronomiczną (bar, kawiarnia, pizzeria, restauracja),
- w 2 lokalach przeznaczonych do sprzedaży pieczywa i wyrobów cukierniczych,
- w 1 hali przeznaczonej do magazynowania i przepakowywania środków spożywczych,
- w 1 lokalu przeznaczonym na salon fryzjerski,
- w 3 magazynach środków spożywczych,
- w 1 lokalu przeznaczonym do sprzedaży wyrobów garmazeryjnych,
- w 1 hali produkcyjno-magazynowej z częścią socjalno-administracyjną,
- w 4 lokalach przeznaczonych do produkcji i sprzedaży wyrobów cukierniczych,
- w 1 lokalu przeznaczonym do sprzedaży lodów gałkowanych,
- w 1 lokalu przeznaczonym do produkcji kosmetyków,
- w 1 lokalu przeznaczonym na kuchnię cateringową z salą bankietową,
- w 1 budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi do produkcji i przetwórstwa wyrobów z tworzyw sztucznych,
- w 3 lokalach przeznaczonych na działalność leczniczą,
- w 1 lokalu przeznaczonym do sprzedaży suplementów diety i kompletacji środków spożywczych,
- w 1 budynku szkoły.

W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę części pomieszczeń Zespołu Szkół w związku z przeprowadzonymi pracami adaptacyjno-remontowymi po zniszczeniu budynku w wyniku pożaru, a także 3 kontrole w związku z wnioskiem Inwestora o wydanie opinii dla lokali przeznaczonych na aptekę ogólnodostępną na podstawie art. 100 ust. 2 pkt 4 *Ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne* (tekst jednolity Dz. U. 2024 r. poz. 686 ze zm.).

W 2 lokalach usługowych, w związku z wnioskiem Inwestora o wydanie opinii sanitarnej o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych, w których przeprowadzono adaptację lub dokonano zmiany sposobu użytkowania stwierdzono uchybienia w zakresie higieniczno-sanitarnym. Zgłaszane w obiektach nieprawidłowości były usuwane przez Inwestorów z zachowaniem wymaganego terminu. Większość obiektów, w których przeprowadzono czynności kontrolne wykonywana była zgodnie z projektem architektoniczno-budowlanym oraz technologicznym. Projekty architektoniczno-budowlane budynków były uzgadniane przez rzeczoznawców do spraw sanitarno-higienicznych.

Wydano **50 opinii sanitarnych**, w związku z adaptacją lokali usługowych i ich przystosowaniem do pełnienia nowych funkcji użytkowych, a także **21 opinii sanitarnych w związku z dopuszczeniem obiektów budowlanych do użytkowania** w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca*

1994 r. *Prawo Budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 418, ze zm.).

W 2025 r. sporządzono **378 decyzji płatniczych** za czynności z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w tym: za czynności z zakresu uzgodnienia dokumentacji projektowej, stwierdzenia zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym, stwierdzenia spełnienia przepisów higieniczno-sanitarnych adaptowanych obiektów, a także czynności z zakresu uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz projektów decyzji ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W roku 2025 r. podobnie jak w latach poprzednich, udzielono wielu konsultacji i informacji w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych, głównie w sprawach dotyczących adaptacji obiektów na działalność usługową związaną z produkcją i obrotem żywnością, a także formami opieki nad małymi dziećmi - przedszkola, zespoły przedszkolne, żłobki, punkty przedszkolne, placówek oświatowych, placówek świadczących usługi medyczne – gabinety specjalistyczne, przychodnie oraz dotyczących zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej. Prowadzone konsultacje stanowią pomoc Inwestorom, w zakresie spełnienia wymogów sanitarno-higienicznych, przy planowaniu określonego rodzaju działalności, ale również w zakresie lokalizacji i zgodności inwestycji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Konsultacje udzielane Inwestorom na każdym etapie procesu inwestycyjnego przyczyniają się do zwiększania świadomości społecznej w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych dla poszczególnych rodzajów działalności. Konsultacje na etapie opracowywania dokumentacji projektowej umożliwiają wyeliminowanie błędów w zakresie funkcjonalnym i technologicznym planowanej działalności oraz umożliwiają spełnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych oraz warunków bezpieczeństwa użytkowników w projektowanych budynkach.

Współpraca Inwestorów z Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przed podjęciem działań inwestycyjnych, jak również w trakcie ich realizacji skutkuje brakiem konieczności zgłaszania sprzeciwów w dopuszczeniu do użytkowania przedsięwzięć.

Na terenie powiatu grodziskiego nie ma rzeczoznawców do spraw sanitarno-higienicznych. W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzanych w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane* (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 418 ze zm.) w trakcie trwania prac budowlanych oraz dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych, a także kontroli w związku z zawiadomieniem o zakończeniu adaptacji oraz zmianie sposobu użytkowania obiektu każdorazowo monitorowano pracę rzeczoznawców do spraw sanitarno-higienicznych. Projekty budowlane, techniczne oraz technologiczne były uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawców do spraw sanitarno-higienicznych bez znaczących uchybień w dokumentacji projektowej, na podstawie której wykonywany był obiekt oraz zgodnie z posiadanymi uprawnieniami. W 2025 r. nie zgłoszono zastrzeżeń do dokumentacji projektowej.